

Zomernota 2023

Gemeente Zuidplas
Cursa A22.002500

Inhoudsopgave

Inleiding	3	Programma 4	Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	54	
Leeswijzer	3	Product 4.1	Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	55	
Bestuurlijke samenvatting.....	4	Product 4.2	Wonen	55	
Financiële samenvatting.....	6	Product 4.3	Economie	60	
Programma 1	Bestuur en organisatie.....	8	Product 4.4	Verkeer en vervoer.....	64
Product 1.1	Bestuur, organisatie en participatie	9	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling	71
Product 1.2	Dienstverlening	12	Product 4.6	Duurzaamheid	71
Product 1.3	Veiligheid	13	Programma 5	Fysieke omgeving	81
Programma 2	Sociaal domein	21	Product 5.1	Beheer buitenruimte	82
Product 2.1	Algemeen sociaal domein	22	Product 5.2	Afval, riolering en begraven	85
Product 2.2	Werk en inkomen.....	29	Product 5.3	Vastgoed	88
Product 2.3	Jeugd	31	Financiële producten.....	97	
Product 2.4	Maatschappelijke ondersteuning	33	Bijlage 1	Financieel technische uitgangspunten	106
Product 2.5	Volksgesondheid	34	Bijlage 2	Verbonden partijen	112
Programma 3	Maatschappelijk domein	41	Bijlage 3	Inzicht in stelposten prijs en groei	116
Product 3.1	Sport	42	Bijlage 4	Mutaties op de investeringen	117
Product 3.2	Onderwijs.....	42	Bijlage 5	Mutaties op de reserves en voorzieningen	119
Product 3.3	Cultuur	44	Bijlage 6	Programma duurzaamheid.....	120

Inleiding

De zomernota geeft u inzicht in de huidige meerjarenbegroting, de voorstellen tot budgetaanpassing en geeft een doorkijk naar hetgeen op ons afkomt. Hiervoor heeft het college een richting opgesteld hoe tot een programmabegroting te kunnen komen die goedkeuring verkrijgt van de toezichthouder. Daarnaast biedt de zomernota de financieel technische uitgangspunten waarmee de begroting opgesteld wordt (bijlage 1).

De financiële uitdagingen voor de gemeente Zuidplas zijn aanleiding geweest om primair een beleidsarme zomernota te presenteren. Dit wil zeggen dat een beperkt aantal voorstellen van budgetaanpassingen onderdeel zijn van deze zomernota. Het gaat om noodzakelijke aanpassingen in het bestaand beleid, wijzigingen die voortkomen uit de financieel technische uitgangspunten en onoverkomelijke bijstellingen in het kader van compliance en wijzigingen in wet- en regelgeving. Daarnaast wordt een aantal incidentele budgetaanpassingen voorgesteld.

Uit deze zomernota zal een flink tekort op de begroting blijken. Om de gemeente financieel gezond te houden, zal het college de komende maanden een plan uitwerken om tot een sluitende begroting 2024 (e.v.) te komen.

Leeswijzer

Deze zomernota is opgebouwd in grofweg 2 delen. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen en het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt. Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

De bestuurlijke samenvatting en de financiële samenvatting geven inzicht op hoofdlijnen. De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de voortgang op de doelen en de prestaties en de financiële samenvatting geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Zuidplas.

Het tweede deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten](#)
- [Bijlage 2 Verbonden partijen](#)
- [Bijlage 3 Inzicht in stelposten prijs en groei](#)
- [Bijlage 4 Mutaties op de investeringen](#)
- [Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen](#)
- [Bijlage 6 Voortgang programma Duurzaamheid & klimaatadaptie](#)

De hoofdstukken financiële bijstellingen per programma geeft alle financiële bijstellingen weer die het college voorstelt om op te nemen in de meerjarenbegroting en daarmee in de basis van de Programmabegroting 2023-2026.

In de bijlagen wordt verdiepende informatie aangeboden, zoals technische uitgangspunten, onderbouwingen en achtergrondinformatie. Voor de programma's duurzaamheid en klimaatadaptatie en de Omgevingswet is de voortgang als bijlage opgenomen.

Bestuurlijke samenvatting

De afgelopen periode kenmerkt zich door een aantal ontwikkelingen die grote gevolgen hebben. Zo heeft de Russische inval in Oekraïne geleid tot een humanitaire-, grondstoffen en energiecrisis. Ook kende de afgelopen periode een ongekend hoge inflatie. Dit leidt tot soms uitermate schrijnende situaties: ouderen die afgelopen winter de kachel onverantwoord laag hebben gehouden, jongeren die noodgedwongen in de trein moesten studeren omdat het thuis te koud was. Situaties die in een welvarend land als Nederland volkomen ondenkbaar zouden moeten zijn. Naast de aanhoudende energiecrisis, hebben we ook nog steeds te maken met een overweldigende stroom van vluchtelingen die Nederland bereiken. Zowel uit Oekraïne alsook uit andere delen van de wereld komen mensen uit verschrikkelijke situaties, zoekend naar een veilige plek, soms na weken van onzekere en traumatiserende reizen. Tenslotte zien we ook krapte op de arbeidsmarkt. Voor sommigen een zeer gunstige ontwikkeling, maar voor onze ondernemers en maatschappelijke instellingen en ook voor onze eigen organisatie een onstuimige ontwikkeling met soms verstrekkende gevolgen. Het college zet alles op alles om, binnen haar mogelijkheden, de effecten van deze ontwikkelingen het hoofd te bieden.

De bovengenoemde ontwikkelingen veroorzaken ook een effect op de gemeentelijke financiën. Niet alleen stijgen de kosten voor aanschaf van materialen, maar ook de kosten voor personeel stijgen. Afspraken hierover zijn vastgelegd in de nieuwe cao 2023. Daarnaast constateert het college dat het Rijk de gemeentelijke overheid niet voldoende middelen ter beschikking stelt voor het steeds verder groeiende takenpakket. Het is daarom dat de financiële situatie van Zuidplas de komende jaren problematisch dreigt te worden.

De uitdagingen en keuzes die de gemeente kent, vragen om een bredere afweging. Het college acht het goede gesprek hierover van grote waarde. In deze zomernota doet het college daarom geen nieuwe beleidsvoorstellen. Op 15 juni 2023 wordt de gemeenteraad door het college geïnformeerd over hoe wij met elkaar de komende tijd gaan komen tot een passend pakket aan maatregelen om de begroting voor 2024 sluitend te krijgen. Bij de raadsbehandeling van deze zomernota gaat het college met de gemeenteraad in gesprek over de kaders om te komen tot een herstelplan, zodat bij de begroting 2024 het herstelplan kan worden vastgesteld. De financiële opgave rijkt echter verder dan 2024. De structurele financiering vanuit de Rijksoverheid schiet immers steeds verder tekort, wat leidt tot ravijnjaar 2026 en verder. De komende periode zal het college daarom voortdurend in gesprek blijven met de gemeenteraad om stap voor stap te komen tot meer duurzame financiën.

Organisatie

De gemeentelijke organisatie staat onder druk. Ook in 2023 blijft de arbeidsmarkt krap. Personeel aantrekken en binden is lastig, met als risico dat een aantal projecten en ontwikkelingen langzamer gaat dan dat we zouden willen.

Daarnaast zijn er een aantal wijzigingen in wet en regelgeving die direct invloed hebben op de gemeentelijke organisatie. Het gaat hierbij met name om de Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Wet Open Overheid, de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de aanstaande Omgevingswet. Om aan deze wet en regelgeving te kunnen (blijven) voldoen, vraagt het college middels deze zomernota om extra middelen.

Lopende ontwikkelingen

De afgelopen tijd is invulling gegeven aan het vervolg op het Integraal zorgakkoord (IZA) en het gezond en actief leven akkoord (GALA). Een belangrijke stap in de positieve gezondheidsbenadering van dit college. In 2023 zal de gemeente IZA/GALA ten uitvoer brengen. Ook mag de gemeente Zuidplas Sinds kort

de titel Fairtrade gemeente dragen. Een belangrijke publieke erkenning van de inspanningen die in Zuidplas verricht worden om te komen tot een betere wereld.

In mei heeft de gemeenteraad het integraal huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Een belangrijk planningsinstrument voor toekomstige scholenbouw in onze gemeente. De onderwijsvisie brengt het college in het vierde kwartaal van dit jaar naar de gemeenteraad.

Ook in 2023 blijven onze dorpen volop in ontwikkeling. Na het gebiedspaspoort van Zevenhuizen welke eind vorig jaar in de gemeenteraad is behandeld, volgt dit jaar na een intensief proces met inwoners het gebiedspaspoort van Moerkapelle. In de tweede helft van 2023 wordt ook de volgende grote stap gezet in de ontwikkeling van het Middengebied. De nota van uitgangspunten en het ontwerpbestemmingsplan worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Ten slotte is het college ook hard bezig om voor 1 juli tot een propositie te komen, om zo aanspraak te maken op middelen uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Dit doen we samen met Waddinxveen, Gouda en Provincie Zuid-Holland.

Financiële samenvatting

De financiële mutaties in deze Zomernota veroorzaken een nog niet sluitende begroting in het jaar 2024, wat wel noodzakelijk is in de aankomende Begroting 2024. Het college gaat met de raad in gesprek over bijsturing op de begroting. De cijfers zijn nog zonder de Meicirculaire 2023, die op het moment van afronden van de Zomernota nog niet verschenen is.

De tabel op de volgende pagina geeft een overzicht van de grootste financiële wijzigingen, groter dan € 200.000. Alle overige mutaties zijn toegelicht op de verschillende programma's.

	2023	2024	2025	2026	2027
				Bedragen x € 1.000	
Meerjarenbegroting 2023 na herstelplan 3.0	0	92	616	-3.898	-3.898
Vastgesteld saldo = beginstand Zomernota 2023	0	92	616	-3.898	-3.898
				Bedragen x € 1.000	
Mutaties Begroting, Najaarsnota, Septembercirculaire	2023	2024	2025	2026	2027
Grootste verschillen (> € 200.000)					
1 Verwerken nieuwe Cao	-1.471	-1.490	-1.489	-1.489	-1.489
2 Duurzaamheid en klimaat (lasten)	-771	-778	-785	-785	-785
3 Duurzaamheid en klimaat (baten)	771	778	785	785	785
4 Energiearmoede (lasten)	-500	0	0	0	0
5 Energiearmoede (baten)	500	0	0	0	0
6 Automatisering volume- prijsstijging	-203	-203	-203	-203	-203
7 Exploitatielasten gemeentelijke huisvesting	-200	-200	-200	-200	-200
8 Inzet stelpost prijs	2.165	2.165	2.165	2.165	2.165
9 Inzet stelpost groei	375	445	445	445	445
10 Gemeentefonds aankondiging extra accres	700	700	700	700	700
11 Inzet stelpost loon	550	550	550	550	550
12 Stijgende uitgaven voorzieningen Jeugd	-2.582	-2.582	-2.582	-2.582	-2.582
13 Verbonden Partij Stichting ZO!	-112	-1.179	-870	-870	-870
14 Compliance wettelijke taken	-340	-681	-681	-681	-681
15 Groeimechanisme 2024	0	-301	-301	-301	-301
16 Extra inzet op belastingfuncties	-283	-243	-243	-243	-243
17 Stijgende rentelasten (3,5%, 3% vanaf 2026)	275	-71	-505	-1.011	-1.612
18 Civiele Kunstwerken: Kwaliteitsslag en kostenstijging onderhoud	-306	-306	-306	-306	-306
19 Wegen: kostentoename voorziening onderhoud	-420	-500	-550	-550	-550
20 Groen: Indexatie groenbestek (index 2022)	-340	-340	-340	-340	-340
21 Groen: Indexatie groenbestek (index 2023)	0	-280	-280	-280	-280
22 Bijstelling kapitaallasten Wegen	0	0	-70	-119	-208
23 Kapitaallasten IHP 23	0	0	-43	-266	-374
24 IHP 23 - Haalbaarheidsonderzoeken	0	-240	0	0	0
25 Gemeenschappelijke regelingen begrotingen	0	-1.505	-1.481	-1.497	-1.413
26 Uitvoering wettelijke taken / opleidingen BRP	-350	0	0	0	0
27 Mutaties noodlokale Nieuwerkerk en Moerkapelle	-300	0	0	0	0
28 Prijsindexatie Meerjarig onderhoudsplan (voorzieningen)	-230	-230	-230	-230	-230
29 Flexibele schil	-250	-250	-250	-250	-250
30 Interim gemeentesecretaris & controller	-285	0	0	0	0
31 Overgang naar Microsoft 365	-260	-60	-60	-60	-60
32 Aanbesteding zaakstelsel, DMS en Notubiz	-125	-300	0	0	0
33 Overige mutaties	-2.975	-1.937	-1.707	-1.817	-2.199
Subtelling	-6.967	-9.038	-8.531	-9.435	-10.531
Totaal na mutaties	-6.967	-8.946	-7.915	-13.333	-14.429

Programma 1 Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

De gemeente Zuidplas stelt inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers centraal en is hen optimaal van dienst. De gemeente gaat actief de dialoog aan en is transparant in haar communicatie en besluitvorming. Zuidplas houdt regie op ontwikkelingen en werkt samen in en met de regio. Alle inwoners zijn in staat zich thuis te voelen en met respect voor elkaar samen te leven. Inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers worden daarom uitgenodigd om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid en leefbaarheid van Zuidplas. Hiervoor bouwt de gemeente een toekomstbestendige, inclusieve (voor iedereen) organisatie die resultaatgericht en innovatief te werk gaat.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Voor eind 2026 is minimaal 70% van de gemeentelijke communicatie (standaardbrieven, websiteteksten en andere uitingen naar inwoners) op B1 niveau, zodat inwoners begrijpen waarover wordt geschreven.				<i>Handhaven</i> Er wordt op dit moment een quickscan uitgevoerd om de realisatiefactor te bepalen en daarnaast wordt er een kwalitatieve meting uitgevoerd. Op basis hiervan wordt een plan van aanpak opgesteld om deze doelstelling te realiseren inclusief benodigde middelen.				
2. Eind 2024 zijn de servicenormen herijkt en handelen medewerkers daarnaar, zodat inwoners beter weten wat ze kunnen verwachten.				<i>Bijstellen</i> De doelstelling concentreert zich op de dienstverlening van het cluster Publieksplein. Binnen de dienstverlening van het cluster Publieksplein vallen onder andere het klant contact via het callcenter en de uitreiking van paspoorten en rijbewijzen. Eind 2023 zijn de servicenormen die vallen binnen de dienstverlening van het cluster Publieksplein beschreven en gemonitord. Op basis van de bevindingen wordt een plan van aanpak opgesteld. Indien er sprake is van benodigde herijking van de servicenormen worden deze uitgewerkt in het plan van aanpak.				
3. Voor eind 2026 voldoet de gemeente minimaal 80% aan de servicenormen.				<i>Bijstellen</i> Deze doelstelling wordt voor de dienstverlening van het cluster Publieksplein gerealiseerd. Binnen de dienstverlening van het cluster Publieksplein vallen onder andere het klant contact via het callcenter en de uitreiking van paspoorten en rijbewijzen.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	Begroting 2026					

Gemeentelijke communicatie B1	niet bekend	niet bekend	≥ 70%					
Servicenorm klantcontact	niet bekend	niet bekend	≥ 80%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Quickscan duidelijke taal van de huidige gemeentelijke communicatie (met name standaardbrieven, websiteteksten). Op basis van resultaat hiervan besluit nemen tot aan te stellen schrijfcoach voor trainingen en herschrijven o.a. de standaardbrieven. Opzet plan van aanpak voor capaciteit en middelen. Via DVO vragen we ook ketenpartners op B1-niveau te communiceren.		Als startpunt voert onderzoeksbureau Loo van Eck op dit moment (april-mei 2023) een quickscan en een kwalitatieve meting uit. Hiervoor zijn standaardbrieven, webpagina's en andere uitingen naar inwoners verzameld. Deze worden getoetst op begrijpelijke taal (B1). De gemeente verwacht binnenkort de resultaten van de 0-meting te ontvangen. Dit vormt de basis voor een plan van aanpak. De kosten van de quickscan en meting vallen binnen het standaardbudget van communicatie. Voor de uitvoering van het plan van aanpak (o.a. capaciteit) zijn nog geen financiële middelen beschikbaar. Dit krijgt een vervolg bij de zomernota van 2024.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces.	Handhaven Voor zowel interne als externe participatietrajecten wordt het Kader Participatie toegepast. Het is aanbevolen dat dit proces in alle gevallen wordt begeleid door de afdeling communicatie.
2. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.	Bijstellen De handreiking participatie is gekoppeld aan de invoering van de omgevingswet. Deze wet gaat op 1 januari 2024 gelden. Op dat moment zijn initiatiefnemers gehouden de nieuwe participatieregels. Hiervoor bieden we ze de handreiking aan. Initiatiefnemers dienen zelf een participatieverslag te maken. Dit proces wordt begeleid door een adviseur participatie. De handreiking wordt de komende maanden aangescherpt op basis van de pas vastgestelde Verordening Participatie.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven worden als vast format en eenduidig kader gebruikt bij participatietrajecten.		Het Kader Participatie en de checklist worden als vast format en eenduidig kader gebruikt bij participatietrajecten. De handreiking participatie wordt vanaf 1 januari 2024 van kracht. Begeleiding door de afdeling communicatie is hierbij in alle gevallen aanbevolen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie.” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Uiterlijk 1-1-2025 voldoet Zuidplas volledig aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).				<i>Handhaven</i> Er is inmiddels gestart met het opstellen de GAP analyse en een informatieveiligheidsanalyse waardoor inzicht wordt verkregen in de nog te nemen maatregelen. Op basis van deze analyses wordt een verbeterplan opgesteld waarin de te nemen maatregelen worden geprioriteerd op basis van risico afwegingen.				
2. Voor 1-1-2023 is de bewustwordingscampagne binnen de organisatie gestart.				<i>Bijstellen</i> Door omstandigheden is de start van de bewustwordingscampagne uitgesteld naar medio mei.				
3. Het werken aan de bewustwording van Informatieveiligheid is als continue proces in de organisatie geborgd per 1-1-2023.				<i>Bijstellen</i> Het borgen van Informatieveiligheid als continu proces is gekoppeld aan de start van de bewustwordingscampagne. Deze is medio mei gestart.				
4. De AVG kent 5 niveaus van volwassenheid. We gaan naar volwassenheidsniveau 3 (“Bepaald”) van de AVG per 1-1-2025 en naar minimaal niveau 4 (“Beheerst”) voor eind 2026.				<i>Bijstellen</i> Om te voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van AVG moeten we flinke stappen zetten. De stap naar niveau 3 is een ambitieuze stap en alleen haalbaar als er structurele middelen aan toegekend worden. De doelstelling voor het collegeprogramma wordt aangepast aan de wettelijke eisen en dat is volwassenheidsniveau 3 met elementen van niveau 4.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	Begroting 2025	Begroting 2026				
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	100%					
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 3	Niveau 3				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Voortzetten van de bewustwordingscampagne omtrent informatieveiligheid en Privacy binnen de organisatie.		Dit start in mei 2023.
Risicoanalyses voor privacy maken en de organisatie daarin trainen via de Zuidplas academie.	€ 50.000	In samenwerking met een trainingsbureau is een bewustwordingscampagne ingezet op het gebied van informatieveiligheid en privacy.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten meer in op public affairs.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Uiterlijk 1-1-2024 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.	<i>Handhaven</i> Er is een start gemaakt met het opstellen van een eerste lobby-agenda.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uiterlijk 1-1-2024 is de lobby-agenda opgesteld.		Er is een start gemaakt met het opstellen van een eerste lobby-agenda.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele en betrouwbare organisatie die flexibel inspeelt op hun vragen en behoefte.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
Voor eind 2023 heeft de gemeente inzicht in de doorlooptijden van de processen waarbij er direct klantcontact is, zodat we deze in de servicenormen kunnen opnemen.				<i>Bijstellen</i> De doelstelling wordt in 2023 voor de dienstverlening van het cluster Publieksplein opgepakt en inzichtelijk gemaakt. Binnen de dienstverlening van het cluster Publieksplein vallen onder andere het klant contact via het callcenter en de uitreiking van paspoorten en rijbewijzen.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	Begroting 2023					
Inzicht in doorlooptijden processen met direct klantcontact.	niet bekend	niet bekend	100%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Inzicht krijgen in de doorlooptijden van de processen waarbij er direct klantcontact is.		Eind 2023 zijn alle processen en doorlooptijden bekend die binnen de scope van de dienstverlening van het cluster Publieksplein vallen.

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 7 en in elk geval boven het landelijk gemiddelde ligt.	<i>Handhaven</i> De veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid en leefbaarheid en wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het onderzoek wordt in de oneven jaren uitgevoerd. In 2025 zal een nieuwe meting middels de Veiligheidsmonitor plaatsvinden waaruit blijkt of de doelstelling wel of niet gehaald is.
2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de	<i>Handhaven</i>

criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.	In 2022 is er een afname te zien in het aantal geregistreerde misdrijven ten opzichte van 2019. De cijfers voor het eerste kwartaal van 2023 zijn nog niet bekend.							
3. In 2023 is het beleid cameratoezicht herzien en is niet langer alleen sprake van statisch cameratoezicht, maar is dit ook flexibel en mobiel toepasbaar bij risicolocaties.	<i>Handhaven</i> Herziening van het beleid cameratoezicht is gaande. Naar verwachting zal in Q3 het nieuwe beleid cameratoezicht worden opgeleverd. Met de politie en het Openbaar Ministerie vindt reeds overleg plaats over de inzet van flexibel cameratoezicht zodat dit effectief en snel, alsook zorgvuldig kan worden toegepast.							
4. In 2023 groeit het team veiligheid teneinde adequaat te kunnen blijven we acteren en anticiperen op algemene veiligheids- en crisisvraagstukken, waarmee bovendien de bestuurlijke aanpak van ondermijning op het gebied van onder meer toenemende drugscriminaliteit vergrote en noodzakelijke aandacht krijgt, er geparticipeerd wordt in projectmatige (gebiedsgerichte) intergemeentelijke aanpakken en beleidsstukken hieromtrent kunnen worden opgepakt.	<i>Behaald</i> Doelstelling is behaald. Het team veiligheid is in formatie gegroeid. Daardoor kan er beter worden geacteerd op veiligheids- en crisisvraagstukken. Er wordt onder meer een inhaalslag gemaakt op achterstanden in beleidsvorming, welke cruciaal zijn om doeltreffend en effectief ondermijnende criminaliteit aan te kunnen pakken. Er wordt structureel deelgenomen in intergemeentelijke projectgroepen om de integrale (bestuurlijke) aanpak van ondermijning te vergroten							
5. In de periode 2023-2026 groeit het team handhaving (uitvoering) in het belang van het bevorderen van de subjectieve als de objectieve veiligheid.	<i>Behaald</i> In 2023 is het team handhaving in formatie gegroeid, dit ter bevordering van de subjectieve en objectieve veiligheid. Per dorp kan ook een dorps handhaver worden aangewezen, fungerend als vast gezicht en aanspreekpunt in het dorp.							
Effectindicator	Realisatie 2019	Realisatie 2022	Begroting 2023	ZN 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	
Veiligheidsgevoel bij inwoners		7	N.t.b. in 2025	N.t.b. in 2025	N.t.b. in 2025	7 ≤ cijfer ≥ gem. NL	7 ≤ cijfer ≥ gem. NL	
Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	333,23	< 376,03	Nog niet bekend	< 376,03	< 376,03	< 376,03	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen van onder andere een integraal veiligheidsbeleidsplan, herziening APV, prostitutiebeleid, herziening beleid Opiumwet, BIBOB-beleid, beleid Diefstal Opkoop Register, uitvoeringsplan mensenhandel, waaronder seksuele en arbeids-uitbuiting, beleidsregels woonoverlast, beleid huisuitzettingen.	€ 240.000	In 2023 worden in elk geval het beleid Opiumwet (Q2) en het integraal veiligheidsplan (Q3) opgeleverd. In Q2 2023 wordt bepaald welke beleidsregels in welk tijdsbestek hierna worden uitgewerkt, inachtneming van wettelijke bepalingen en bestuurlijke voorkeur.

1.2 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.		De gemeente werkt met diverse stakeholders en partners in het veiligheidsdomein samen. Door de formatieve uitbereiding is het mogelijk om meer constructief samen te werken en te blijven investeren in de relatie.
1.3 Structureel meer zichtbaarheid van handhavers in de openbare ruimte van maandag tot en met vrijdag (gehele dag en avond) en incidenteel in de weekenden.		Er is structureel meer zichtbaarheid van de handhavers in de dorpen. Ook is hierdoor de inzet van dorps handhavers in de dorpen mogelijk. Door deze uitbreiding worden er naast de dagdiensten ook meer avonddiensten gewerkt (structureel van woensdag t/m vrijdag). Tevens wordt er ook structureel een dagdienst op zaterdag gewerkt. Op maandag- en dinsdagavond (en bij uitzondering zondagen) is er sprake van incidentele inzet naar gelang behoefte. Structurele inzet op maandag- en dinsdag avond is gelet op rusttijden, compensatieverlof, etc. rooster technisch met de huidige bezetting niet mogelijk.
1.4 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.		De gemeentelijke handhavers participeren in projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners. Voorbeelden hiervan zijn: <ul style="list-style-type: none">- De aanpak van huisvuil waar gezamenlijk met de clusters Buitendienst, IBOR en afvalinzamelaar op ingezet wordt.- Persoonsgerichte aanpak, waarbij overlastgevers integraal worden aangepakt in de buitenruimte maar ook thuis worden bezocht.- Aanpak van ondermijnende criminaliteit. De handhavers maken structureel deel uit van integrale controles.
2.1 Maken van structurele analyse van de maandelijkse criminaliteitscijfers.		Er vindt maandelijks een analyse plaats, integraal met de politie. Waar nodig worden accenten verlegd en gerichte acties ondernomen.
2.2 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Met de politie vindt nauw en structureel overleg plaats over de criminaliteitscijfers. Preventiemiddelen worden afgestemd en waar mogelijk en nodig vroegtijdig ingezet. In Q1 2023 is onder meer ingezet op de preventie van criminaliteit in bedrijfspanden en (online) criminaliteit bij ouderen.
3.1 Herziening beleid cameratoezicht en maken werkafspraken met de politie/ OM (uitvoeringsplan) met betrekking tot de inzet van mobiele camera's.		Naar verwachting zal in Q3 het nieuwe beleid cameratoezicht worden opgeleverd. Met de politie en het Openbaar Ministerie vindt reeds overleg plaats over de inzet van flexibel cameratoezicht zodat dit effectief en snel, maar zorgvuldig kan worden toegepast. Afspraken worden geborgd in een uitvoeringskader.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.	<i>Handhaven</i> Er blijft aangesloten worden bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid.
2. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers voortdurend bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.	<i>Handhaven</i> Met publieke- en private partijen wordt samengewerkt om gedegen preventieacties te organiseren waarmee inwoners en ondernemers bewust worden gemaakt van de risico's van online criminaliteit.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Vergroten bewustzijn bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.		Er blijft aangesloten worden bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid. Team veiligheid monitort de landelijke campagnes. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met afdeling communicatie en Stichting ZO!
2.1 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		In maart, april en mei 2023 is in alle dorpen een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd door Stichting ZO! om ouderen bewust te maken van de risico's en signalen van online criminaliteit. De wijkagent en team veiligheid ondersteunen hierbij. Afzonderlijk hiervan blijft het team Veiligheid en politie samen actief in gesprek gaan bij de oudereninstellingen om te wijzen op de gevaren van cybercriminaliteit.
2.2 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media.		In 2023 vindt de week van de Veiligheid plaats in de week van 9 oktober. Via social media wordt jaarlijks op meerdere momenten informatie gedeeld over de gevaren van cybercriminaliteit.
2.3 Continueren (tot min. 2024) campagne Hack-Shield voor kinderen tot en met 12 jaar en verlengen bij succes.		Deze campagne wordt reeds gecontinueerd. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie(s) wordt besloten of de campagne verlengd wordt.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.				<i>Handhaven</i> In Q1 van 2023 hebben 100% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd gekregen zodra deze vatbaar daarvoor waren.				
2. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.				<i>Handhaven</i> Er worden minimaal eens per drie maanden integrale controles uitgevoerd, naast de integrale ad-hoc controles waar samenwerkende partners elkaar goed weten te vinden en snel kunnen schakelen. Waar mogelijk worden de resultaten gedeeld via de (sociale) media zodat dit ook een preventieve werking heeft. Overtreders worden aangepakt. Het nadrukkelijker belonen van naleefgedrag wordt verder uitgewerkt in deze periode.				
3. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daaronder ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.				<i>Handhaven</i> Begin 2023 is de aanpak ‘veilig buitengebied’ gestart. Hierbij wordt samengewerkt met andere gemeenten en ketenpartners in de regio Den Haag en het RIEC. Door de samenwerking is het mogelijk effectief in te zetten op het verbeteren van het bewustzijn (awareness) en de meldingsbereidheid omtrent ondermijnende criminaliteit in het buitengebied. Begin 2023 is ook gestart met een intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook arbeidsuitbuiting wordt hierbij meegenomen.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023					
Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen	niet bekend	≥ 95%	Q1 2023 100%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Uitgangspunt is dat de kosten die voortvloeien uit bestuurlijke maatregelen bij de aanpak van ondermijning altijd worden verhaald op de overtreder(s).		De kosten worden zo veel mogelijk verhaald op de overtreders.
2. Versterken van de integrale aanpak van ondermijning door op projectmatige basis intergemeentelijk samen te werken.		Begin 2023 is de aanpak ‘veilig buitengebied’ gestart. Hierbij wordt samengewerkt met andere gemeenten in de regio Den Haag en het RIEC. Door de samenwerking is het mogelijk effectief in te zetten op

		het verbeteren van het bewustzijn en de meldingsbereidheid omtrent ondermijning in het buitengebied. Begin 2023 is ook gestart met een intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook arbeidsuitbuiting wordt hierbij meegenomen.
3. Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke gebieden.		Dit blijft het uitgangspunt. In 2023 zal worden ingezet op een aantal – niet nader te benoemen – fenomenen van ondermijnende criminaliteit. De vastgestelde fenomenen zijn gebaseerd op eigen en integrale analyses, signalen uit de regio en worden waar nodig bijgesteld.
4. Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.		Dit blijft het uitgangspunt. Tussen april en juni 2023 zal in het buitengebied actief het gesprek gevoerd worden over de risico's en signalen van ondermijnende criminaliteit. Begin 2023 hebben gesprekken plaatsgevonden met diverse pandeigenaren en makelaarskantoor (branchegericht) om het bewustzijn over ondermijning te vergroten en hen te faciliteren in kennis en kunde om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en samen met ons barrières op te werpen.
5. Vergroten van de zichtbaarheid van bestuurlijke interventies door actief te blijven communiceren over de uitgevoerde controles en werkzaamheden, maar ook fysiek door specialisten bestuurlijke aanpak herkenbaar aanwezig te laten zijn bij controles hetgeen de samenwerking en herkenbaarheid nog meer ten goede komt.		Dit blijft het uitgangspunt. Tot en met maart 2023 zijn er via de (sociale) media meerdere berichten geplaatst over uitgevoerde bestuurlijke interventies. Aan herkenbaarheid al dan niet op locatie bij bestuurlijke interventies wordt gewerkt. Hierbij opgemerkt dat herkenbaarheid zich zal richten op de functie/taken/team/resultaat, niet op personen/medewerkers.

Financiële bijstellingen programma

1. Bestuur en organisatie		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
1.1: Bestuur, organisatie en participatie		-151	-87	-87	-87	-87
Verwerken nieuwe Cao		-66	-75	-75	-75	-75
Kosten griffie		-85	-	-	-	-
Regio Midden Holland Begroting 2024		-	-12	-12	-12	-12
1.2: Dienstverlening		-25	-25	-25	-25	-25
Verwerken nieuwe Cao		-4	-4	-4	-4	-4
Automatisering volume- prijsstijging		-20	-20	-20	-20	-20
1.3: Veiligheid		37	-441	-441	-441	-441
Veiligheidsregio Begroting 2024		-	-478	-478	-478	-478
Budget neutraal		37	37	37	37	37
Totaal		-138	-552	-552	-552	-552

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 1

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Verwerken nieuwe Cao

De nieuwe ambtenaren cao is begin april 2023 goedgekeurd. Een algemene toelichting en een totaal overzicht is opgenomen bij de [financiële producten](#).

Structureel nadeel van € 59.000 in 2023 en € 68.000 vanaf 2024

Kosten griffie

Vanwege ziekte is vervangende inhuur nodig, de kosten worden geschat op € 85.000.

Incidenteel nadeel in 2023 van € 85.000

Regio Midden Holland Begroting 2024

De regio Midden Holland heeft een begroting ingediend waarbij reguliere indexatie volgens de richtlijnen van de werkgroep Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen (FKGR) zijn toegepast.

Structureel nadeel van € 12.000 vanaf 2024

Product 1.2 Dienstverlening

Verwerken nieuwe Cao

De nieuwe ambtenaren cao is begin april 2023 goedgekeurd. Een algemene toelichting en een totaaloverzicht is opgenomen bij de [financiële producten](#).

Structureel nadeel van € 4.000 vanaf 2023

Automatisering volume- en prijsstijging

Bij de overhead (product 6) is een algemene toelichting opgenomen.

Structureel nadeel van € 20.200 vanaf 2023

Product 1.3 Veiligheid

De bijstelling betreft de begroting VRHM voor de beleidsperiode 2024-2027. Naast de toegepaste gewogen FKGR-indexering van 7,32% is er een nadelig effect als gevolg van een herverdeling van de bijdrage aan de VRHM en nieuw noodzakelijk beleid.

Structureel nadeel van € 478.000 vanaf 2024

Programma 2 Sociaal domein

Werken aan een inclusieve samenleving

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk en we richten ons op de samenhang tussen jeugdhulp, onderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Ook geven we prioriteit aan de thema's langer thuis wonen en eenzaamheid.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel

Algemene voorzieningen en de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. De effectiviteit van de in 2026 geleverde zorg is gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Dit wordt gemeten aan de hand van de volgende indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners is in 2026 gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021. 	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Op 1 januari 2023 telde Zuidplas 46.977 inwoners, een stijging van 4,2% ten opzichte van 1 januari 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wmo: het aantal unieke cliënten was op 1 januari 2023 (2069) ten opzichte van 1 januari 2021 (2113) met 2% gedaald. Jeugd: het aantal unieke cliënten was op 1 januari 2023 (1041) ten opzichte van 1 januari 2021 (976) met 7% gestegen. Wmo: het aantal lopende indicaties was op 1 januari 2023 (3679) ten opzichte van 1 januari 2021 (4081) met 10% gedaald. Jeugd: het aantal lopende indicaties was op 1 januari 2023 (1698) ten opzichte van 1 januari 2021 (1629) met 4% gestegen.
<p>2. Minimaal 80% van de Wmo cliënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag. 	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Het cliëntervaringsonderzoek (CEO) wordt 4x per jaar uitgevoerd. Over 2022 zijn op dit moment de gegevens tot en met kwartaal 3 van 2022 beschikbaar.</p> <p>Wmo: stijging van 79,5% (2021) naar 86% (t/m Q3 2022)</p> <p>Jeugd: daling van 91,5% (2021) naar 76% (t/m Q3 2022)</p> <p>De gegevens uit het CEO over het laatste kwartaal worden in de zomer verwacht.</p>

Effectindicator	Nulmeting 2021	Begroting 2026	ZN 2023					
1.1 Unieke cliënten met maatwerkvoorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau	Wmo: 2113 Jeugd: 976 (Peildatum: 1-1-2021)	≤ nulmeting	Wmo: 2069 Jeugd: 1041 (Peildatum: 1-1-2023)					
1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau	Wmo: 4081 Jeugd: 1629 (Peildatum: 1-1-2021)	≤ nulmeting	Wmo: 3679 Jeugd: 1698 (Peildatum: 1-1-2023)					
2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	≥ 80%	86% (helemaal) mee eens (let op: gegevens tot en met Q3 2022)					
2.2 Ouders/verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	≥ 90%	76% grotendeels en helemaal (let op: gegevens tot en met Q3 2022)					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uiterlijk in 2025 is een inkomenstoets hulp bij het huishouden geïmplementeerd, zodat alleen zij die onvoldoende financiële draagkracht hebben een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit de Wmo.		Met het wetsvoorstel 'Wet passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp' wordt in de Wmo een grondslag gecreëerd om voor de huishoudelijke hulp een aparte eigenbijdragesystematiek te hanteren. Huishoudens met een inkomen vanaf € 30.000 gaan vanaf 2025 meer betalen. Dat begint vanaf € 6,70 per maand extra, tot een eigen bijdrage van maximaal € 255 per maand voor mensen met een inkomen vanaf circa € 66.000 per maand. De verwachting is dat het aantal cliënten met een hulp bij het huishouden indicatie vanaf 2025 zal dalen, omdat het voor inwoners met voldoende financiële middelen niet meer loont om ondersteuning vanuit de Wmo te ontvangen.

1.2 Het URC proces wordt regionaal geharmoniseerd, waarbij sturing op kwaliteit en rechtmatigheid centraal staat.		De ambtelijke regiegroep heeft de Regionale Werkorganisatie (RWO) verzocht om met een plan van aanpak te komen. Hierin wordt de nadruk gelegd op het minimaliseren van uitzonderingen op het bestaande aanbod. Bij de gemeente Zuidplas zijn de minste uitzondering raamcontracten (URC's) ten opzichte van het aantal inwoners geconstateerd in vergelijking tot de regio Midden Holland.
1.3 Uitbreiding van de inzet POH JGGZ met minimaal 8 uur per week bij een nog niet aangesloten huisartsenpraktijk.	€ 87.000	De uren zijn nog niet uitgebreid. Er is al wel contact gelegd met de organisatie die de praktijkondersteuner huisarts (POH) levert.
1.4 Implementeren van het programma Scheiden zonder Schade.		Dit onderwerp heeft vertraging opgelopen door personele wisselingen. De adviezen die zijn opgehaald in een externe werkgroep zullen worden opgenomen in een nog op te stellen plan van aanpak. Het gaat hierbij onder andere om deskundigheidsbevordering en de inzet van gericht (jeugd)hulp aanbod.
2.1 Doorontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO).		<p>De gemeente Zuidplas zet met het 'Koploperstraject onafhankelijke cliëntondersteuning' in op de doorontwikkeling van OCO. Het koploperstraject heeft een looptijd van 2021 tot en met 2023. In 2023 is de uitvoering van het koploperstraject gestart op basis van het plan van aanpak 'Koploperstraject OCO' (Z22.002403). De verwachte afronding van het koploperstraject is in september 2023.</p> <p>Met het koploperstraject streeft de gemeente naar een dekkend en laagdrempelig toegankelijk aanbod van OCO dat bekend is onder inwoners. Dit zorgt ervoor dat inwoners die vastlopen in (de aanvraag van) hulp en ondersteuning altijd kunnen worden ondersteund door een onafhankelijke cliëntondersteuner. Het effect daarvan is dat meer inwoners zorg en ondersteuning ontvangen die past bij de hulpvraag.</p>
2.2 Versterken van de ketensamenwerking binnen het netwerk dementie.		<p>Er vinden gesprekken plaats met de ketenpartners. Naast de lokale keten is er een regionaal netwerk dementie vanuit Gedeelde Zorg.</p> <p>Binnenkort wordt met de ketenpartners besproken waar de focus op gaat liggen de komende periode. De eerste stappen zijn gezet om regionaal structureel overleggen te voeren om de keten verder te verstevigen.</p>
2.3 De samenwerkingsafspraken met de ketenpartners van bemoeizorg zijn in 2023 geformaliseerd.		De verwachting is dat het formaliseren van de samenwerkingsafspraken eind 2023 afgerond is.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.				<i>Handhaven</i> Het cliëntervaringsonderzoek (CEO) wordt 4x per jaar uitgevoerd. Over 2022 zijn op dit moment de gegevens tot en met kwartaal 3 van 2022 beschikbaar. Er is een lichte daling te zien van 75,5% in 2021 naar 74% jeugd/ouders en 70% Wmo (t/m Q3 2022). De gegevens uit het CEO over het laatste kwartaal worden in de zomer verwacht.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2025	ZN 2023					
Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	≥ 80%	Jeugd/ouders: 74% vaak en altijd Wmo: 70% (helemaal) mee eens					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Digitale kanalen worden (minstens maandelijks) ingezet om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! post via diverse social media kanalen en via diverse accounts berichten en delen relevante berichten van anderen. Zij vragen hierbij aandacht voor actuele onderwerpen en/of activiteiten. Ook activiteiten die door een andere aanbieder georganiseerd worden. Naast de bekendheid van ZO! zorgt dit ook voor bekendheid van ondersteuning van andere zorgaanbieders. Door de diversiteit van de digitale kanalen wordt een divers publiek bereikt.
Realiseren van een inlooplocatie Stichting ZO! in elke dorpskern.		In alle dorpskernen zijn een of meerdere inlooplocaties. De locaties zijn zo gekozen dat verschillende doelgroepen aangetrokken worden. Daarnaast zijn er ook locaties die aansluiten bij andere zorg waardoor ZO! zichtbaarder voor inwoners en zorgprofessionals. Informeren naar of vragen van ondersteuning

		wordt hiermee laagdrempeliger vb huisartsenpraktijk en bij een dagbesteding.
Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Deze inspanning zal worden opgepakt aan de hand van de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek 2023 over welke vormen van ondersteuning het meest onbekend zijn bij de respondenten. Daar zal vervolgens gericht op worden ingezet.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden: <ol style="list-style-type: none"> Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep. Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden. 				Handhaven Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) die in 2023 zijn gestart behoort op dit moment 17% tot de NT1-doelgroep. Het gaat om 13 personen die een formeel traject volgen (alleen NT2) en 109 personen die een non-formeel aanbod volgen (waarvan 21 NT1). Om de ervaren taalvaardigheid en digitale vaardigheid te meten wordt op dit moment regionaal een impactmeting uitgevoerd. De eerste resultaten worden na de zomer verwacht.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023					
1. Deelnemers basisvaardigh. NT1	n.v.t.	≥ 20%	17%					
2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	≥ 75%	Later in het jaar bekend.					
2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	≥ 50%	Later in het jaar bekend.					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
De week van Lezen & Schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		Nog niet uitgevoerd. De Week van Lezen en Schrijven vindt plaats van 7 tot en met 14 september 2023.
Professionals en vrijwilligers die mogelijk in contact komen met de doelgroep laaggeletterden volgen een training in het herkennen hiervan en leren om het gesprek aan te gaan en door te verwijzen.	€ 10.000	In mei 2023 wordt de eerste training gegeven aan Onafhankelijke Cliëntondersteuners en aan professionals die betrokken zijn bij het programma Kansrijke Start.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.	<i>Handhaven</i> Met ketenpartners wordt verkend welke preventieve samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt om de samenwerking te kunnen versterken in de periode 2023-2026.
2. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.	<i>Handhaven</i> De pilot wijk GGD-er wordt gecontinueerd waardoor mensen met onbegrepen gedrag eerder worden gesignaleerd, waardoor in een zo vroeg mogelijk stadium gepaste hulp kan plaatsvinden.
3. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.	<i>Handhaven</i> De pilot wijk GGD- er wordt gecontinueerd waardoor mensen met onbegrepen gedrag vroegtijdig worden gesignaleerd en de wijk GGD-er benaderd de benodigde partners voor de inzet van gepaste hulp. Uit de evaluatie van de wijk GGD-er is gebleken dat de wijk GGD-er een sparringpartner is voor veel ketenpartners bij ingewikkelde casuïstiek. Verder wordt ingezet op kortere lijnen tussen ketenpartners middels fysieke (netwerk)bijeenkomsten, waardoor gemakkelijker casuïstiek gedeeld, besproken en behandeld wordt.
4. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).	<i>Handhaven</i> Er is gestart met het vergroten van de intergemeentelijke samenwerking middels participatie in projectmatige aanpakken, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie. Er is een intergemeentelijk overleg onder regie van het regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) gestart in het kader van de aanpak van illegale prostitutie. Ook is er een intergemeentelijk team waarin ook ketenpartners deelnemen geformeerd dat zich bezighoudt met de (al dan niet beleidsmatige) aanpak van arbeidsuitbuiting/mensenhandel. Om de intergemeentelijke aanpak van ondermijning in het buitengebied te versterken, is een intergemeentelijke projectgroep, met daarin vertegenwoordiging van ketenpartners en ook de provincie Zuid-Holland, gestart o.l.v. de aanjager buitengebied van

	het RIEC. Zuidplas neemt deel aan deze projectgroep waarvan zowel preventieve, als repressieve acties tot stand komen.
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).	€ 75.000	De pilot wijk GGD-er en het Jeugd Overlast Overleg worden gecontinueerd. Er vindt intensievere samenwerking intern en extern plaats in het kader van de persoonsgerichte (integrale) aanpak.
1.2 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Bestaande samenwerkingen worden gecontinueerd en zijn geborgd. Voorbeelden hiervan zijn de districtelijke- en lokale ondermijningstafels, maar ook het structureel organiseren van integrale controles (minimaal 1 x per 3 maanden).
2 en 3. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.	Extra kosten opgenomen bij 1.1	De inzet van de wijk GGD-er continueren om vroegsignaleren mogelijk te blijven maken. Ook vindt er intensievere intergemeentelijke samenwerking en samenwerking met ketenpartners plaats in het kader van de vroegtijdige persoonsgerichte aanpak (PGA) op personen met onbegrepen gedrag. Hierbij ook in ogenschouw genomen gerichte aanpak jeugd en volwassenen in het kader van criminaliteit en zorgen daaromtrent.
4.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		De lokale- en districtelijke ondermijningstafels blijven plaatsvinden. Hieraan nemen ketenpartners waaronder de politie, Openbaar Ministerie en het RIEC-deel. Er wordt ook op casusniveau informatie gedeeld, met inachtneming de wettelijke voorschriften hieromtrent. Verkend wordt of het – in aanvulling op het vorenstaande – mogelijk is een intern registratie- en informatiesysteem te gebruiken. Hiermee vindt registratie en informatieuitwisseling nog effectiever plaats. Kosten hiervan zijn nog onduidelijk. Baten/kosten moeten hier goed worden gewogen ten opzichte van elkaar.
4.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		Actualisatie en doorontwikkeling van beleid vindt plaats. Intensievere aanpak van onder meer de High Impact Crimes en ondermijnende criminaliteit vindt kan hierdoor meer en beter plaatsvinden.
4.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		De intergemeentelijke samenwerking wordt vergroot middels participatie in projectmatige aanpakken, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie. Samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders komen daaruit voort, kennisdeling vindt hierdoor ook meer plaats.

		Er is een intergemeentelijk overleg onder regie van het RIEC gestart in het kader van de aanpak van illegale prostitutie en seksuele uitbuiting. Ook is er een intergemeentelijk team waarin ook ketenpartners deelnemen geformeerd dat zich bezighoudt met de (al dan niet beleidsmatige) aanpak van mensenhandel.
--	--	---

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede mag voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden daalt van 6,2% in 2020 naar 5,6% in 2025.				Handhaven De cijfers zijn altijd pas laat beschikbaar op landelijk niveau (vaak na afloop van een jaar). De mogelijkheid om lokaal zelf cijfers te genereren wordt onderzocht.				
Effectindicator	Realisatie 2020	ZN 2023	Begroting 2025					
Problematische schulden	6,2%	Nog niet bekend.	5,6%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.	€ 130.000	Inwoners in Zuidplas met een betaalachterstand van meer dan twee maanden op energiekosten, zorgverzekering, huur of water ontvangen een aanbod voor hulp via brief, telefoon of huisbezoek. In de eerste drie maanden zijn er 466 signalen van betaalachterstanden binnen gekomen. Hiervan zijn 171 signalen met een huisbezoek opgepakt.

Opstellen van een nieuw beleidskader armoede en schulden. De armoedemonitor en diverse pilots zijn hier onderdeel van.	€ 50.000	Het college heeft op 28 maart jl. een bestuursopdracht vastgesteld om het Beleidskader Armoede en Schulden 2023-2027 op te stellen. Een Startnotitie maakt onderdeel uit van het proces. De planning is dat het beleidskader in Q4 beschikbaar is voor de gemeenteraad.
Elke maand wordt op de gemeentepagina van het Hart van Holland en op social media aandacht besteed aan een specifieke inkomensregeling van de gemeente.		Via de gemeentepagina in Hart van Holland en via social media wordt er maandelijks aandacht gevraagd voor en specifieke inkomensvoorziening in Zuidplas.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).				<i>Handhaven</i> Het meest recente cijfer laat een kleine daling zien van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering. Dit is nog een voorlopig cijfer. De referentiegemeenten blijven op 3,3% staan op basis van voorlopige cijfers.				
2. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.				<i>Handhaven</i> Er is nog geen KTO uitgevoerd door IJsselgemeenten.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026		
Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	≤ 2,9%	2,8%	≤ 2,9%	≤ 2,9%	≤ 2,9%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.	€ 100.000	In het eerste kwartaal van 2023 zijn 17 inwoners uitgestroomd naar betaald werk (was 14 in 2022 na het eerste kwartaal).
1.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.		Er zijn 42 inwoners, jonger dan 27 jaar in de bijstand. Dit bedraagt 7,1% van het totaal van 590 inwoners in de bijstand.

1.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.		In het eerste kwartaal hebben er 32 inwoners een stap gezet op de participatieladder (was 30 in 2022 na het eerste kwartaal).
2.1 IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.		Het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) over 2022 is in Q2 2023 beschikbaar gekomen. Daarin scoort IJsselgemeenten een 7,8 als klanttevredenheid over de dienstverlening (was een 7,3). Voor schuldhulpverlening scoort IJsselgemeenten een 7,9.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer inzetten op aandacht voor de eerste 1000 dagen, inclusief periode voor geboorte.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Het cijfer voor vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht voor de duur van de zwangerschap (BIG2) blijft stabiel onder het Nederlands gemiddelde per 1000 zwangerschappen.	<i>Handhaven</i> Het cijfer Big2 is een indicatie van laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur en/of vroeggeboorte (<37 weken), gemeten over de afgelopen vijf jaar. Hoe hoger dit cijfer, hoe meer dit voorkomt per 1.000 zwangerschappen. Een lager cijfers is daarmee een positief signaal. Het cijfer in Zuidplas daalt van 138,4 2020 naar 137,3 2021. Het landelijk gemiddelde daalt van 154,7 naar 152,8. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.
Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (gemeten over een periode van 5 jaar) is stabiel ten opzichte van het landelijk gemiddelde.	<i>Handhaven</i> Het landelijk gemiddelde is toegenomen van 4,3 in 2020 naar 4,6 perinatale overlijdens in 2021 per 1.000 geboortes. In Zuidplas is dit aantal afgenomen van 5,2 naar 4,5. Daarmee is de sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur onder het landelijk

	<p>gemiddelde. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.</p>							
<p>Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde.</p>	<p><i>Handhaven</i> Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week is van 73 per 100 geboortes in 2020 gestegen naar 74,5 per 100 geboortes in 2021 in Zuidplas. Het landelijk gemiddelde is stabiel gebleven op 72,7. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.</p>							
Effectindicator	Realisatie 2020	Begroting 2023	ZN 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026		
Vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht (per 1.000 geboorten)	138,4	≤ 138,4	137,3 (cijfer 2021)	≤ 138,4	≤ 138,4	≤ 138,4		
Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (per 1.000 geboorten)	5,2	≤ 5,2	4,5 (cijfers 2021)	≤ 5,2	≤ 5,2	≤ 5,2		
Aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week (per 100 geboorten)	73	≥ 73	74,5 (cijfers 2021)	≥ 73	≥ 73	≥ 73		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>Uitvoeren van de acties genoemd in het plan van aanpak kansrijke start Zuidplas.</p>		<p>Bij kansrijke start wordt ingezet op de volgende twee hoofdlijnen 1. Aanstaande ouders in een kwetsbare positie vroeg signaleren en helpen zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven starten; 2. De samenwerking van professionals binnen het sociale, medische en informele domein verbeteren zodat de zorgverlening effectiever kan worden ingezet en terecht komt waar deze het hardst nodig; Deze hoofdlijnen zijn vertaald in concrete acties die zijn opgenomen in een plan van aanpak, dat eind 2022 door het college van B&W is vastgesteld. De actiepunten worden momenteel geprioriteerd en opgepakt.</p>

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke- en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Steunpunt mantelzorg biedt elk jaar twee waarderingsmomenten aan voor mantelzorgers. Voor jonge mantelzorgers worden aparte activiteiten georganiseerd. Naast waarderingsactiviteiten zijn er ook themabijeenkomsten en lotgenotencontacten.</p> <p>Voor vrijwilligers worden vanuit het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP)-waarderingsactiviteiten georganiseerd. Daarnaast kunnen vrijwilligers worden voorgedragen voor een onderscheiding (de Golfslag en een jeugdaward) en zijn er diverse trainingen/workshops.</p>				
2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Het CEO wordt 4x per jaar uitgevoerd. Over 2022 zijn op dit moment de gegevens tot en met Q3 van 2022 beschikbaar. Er is een stijging te zien van 62% in 2021 naar 73% t/m Q3 2022. De gegevens uit het CEO over het laatste kwartaal worden in de zomer verwacht.</p>				
3. Het voorzieningenniveau ten behoeve van de mantelzorgondersteuning dichtbij de leefomgeving van mantelzorgers blijft minstens gehandhaafd.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Er is in het voorveld mantelzorgondersteuning en er zijn geïndiceerde maatwerkvoorzieningen. Door het integrale werken van ZO! wordt licht ondersteund indien mogelijk en zwaar indien noodzakelijk. In de nieuwe inkoop is zorg dichtbij huis een aandachtspunt.</p>				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	Begroting 2026					
2. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	73% t/m Q3-2022	≥ 65%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Tijdens landelijke- of lokale activiteiten t.b.v. mantelzorgers en/of vrijwilligers worden zij via diverse kanalen erkend voor hun belangrijke bijdrage.		Via diverse social media, de waarderingmomenten en activiteiten wordt aandacht geschonken aan mantelzorgers en/of vrijwilligers en hun belangrijke bijdrage. Wethouder(s) bezoeken zo nu en dan activiteiten en spreken hun waardering uit.
2.1 Tijdens keukentafelgesprekken is er aandacht voor mantelzorger(s) en worden zij gestimuleerd om zich aan te melden bij het mantelzorgsteunpunt.		Tijdens de keukentafelgesprekken wordt een brede uitvraag gedaan en is er oog voor de inwoner met hulpvraag en diens omgeving. De mantelzorgers zijn ook onderwerp van gesprek. Er kan nog meer aandacht gevestigd worden op aanmelding bij het mantelzorgsteunpunt tijdens het keukentafelgesprek.
3.1 Mantelzorgers worden actief gewezen op de ondersteuningsmogelijkheden om hen in de zorg te ontlasten.		Er is aandacht voor de mantelzorgers tijdens de gesprekken. Zij krijgen advies over mogelijkheden voor ondersteuning, worden in de eigen kracht gezet en worden ondersteund wanneer nodig.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 42% in 2026.	Handhaven De percentages in de doelstellingen zoals die hiernaast beschreven staan, zijn afkomstig uit het dashboard van de GDD Midden Holland. Om te kijken in hoeverre de inspanningen (zie hieronder) die we plegen effect hebben en bijdragen aan onze doelstellingen, kijken we periodiek naar recente(re) data uit dit dashboard. Momenteel is er echter nog geen actuelere data beschikbaar dan de data die gebruikt zijn in de doelstellingen. Bij de GGD wordt nagevraagd wanneer
2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.	
3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.	
4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2024.	

5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.	recentere data beschikbaar is, zodat wij onze doelstellingen kunnen toetsen.
6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart daalt van 22% naar 20% in 2026.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		Toetsing vindt plaats aan de hand van de jaarlijkse prestatieovereenkomst die de gemeente maakt met de Sportstichting.
2. JOGG pilot als 0-meting gebruiken en monitoren hoeveel jeugd er bereikt wordt.	€ 75.000	De gemeente heeft een Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)-regisseur aangesteld. Deze is ondergebracht bij de Sportstichting Zuidplas en heeft de afgelopen maanden gewerkt aan een plan van aanpak voor de pilot in 2023. De verwachting is dat van april 2023 dit plan van aanpak uitgevoerd kan worden.
4. Stimuleren van bewonersinitiatieven die de kwaliteit van de woon- en leefomgeving verbeteren en/of de sociale samenhang binnen een wijk en tussen bewoners versterken.		Via het lokale Sportakkoord kunnen bewoners ideeën aandragen en een kleine bijdrage aanvragen. Deze ideeën worden getoetst door de Stuurgroep. Deze stuurgroep bestaat uit de partners die het Sportakkoord hebben ondertekend.
3.1 en 5.1. Realiseren van preventie beleid sociaal domein.		Als gemeente geven we hieraan invulling in 2023 door aan de slag te gaan met de lokale en regionale uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Beide landelijke akkoorden zetten in op een intensivering van het preventief gezondheidsbeleid. Om in aanmerking te komen voor de IZA en GALA-gelden, moet de gemeente een lokaal (beleids)plan opstellen in 2023 (uiterlijk september afgerond) waarin de gemeente aangeeft hoe het preventief gezondheidsbeleid vorm wordt gegeven en hoe de gemeente de zogenaamde 'brede SPUK' in gaat zetten.
3.2 en 5.2. Lokale preventieakkoord uitbreiden met partners en activiteiten. Er zijn nu 18 partners aangesloten en 19 activiteiten. Jaarlijks de stand van zaken evalueren.	€ 50.000	Vanuit het Lokaal Preventieakkoord 2021-2023, en daaraan gekoppeld ook de Lokale Gezondheidsagenda 2022-2024, werken we in 2023 gericht aan activiteiten en acties die een bijdrage leveren aan het stimuleren van bewegen, het bestrijden van overgewicht en het bestrijden van psychosociale problematiek. Een van de initiatieven die recent gestart is in samenwerking met huisartsen, is de pilot 'Welzijn op recept'.

Financiële bijstellingen programma 2

2. Sociaal domein		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
2.1: Algemeen sociaal domein		-394	-1.994	-1.655	-1.655	-1.655
Bijstelling uitvoeringskosten Jeugd en Wmo		-57	-274	-274	-274	-274
Verbonden Partij GR IJsselgemeenten		15	-162	-132	-132	-132
Verbonden Partij Stichting ZO!		-	-1.558	-1.249	-1.249	-1.249
Verbonden Partij Stichting ZO! herziening 2023		-352	-	-	-	-
2.2: Werk en inkomen		126	57	-79	-95	-11
Verbonden Partij Promen		-	-168	-174	-190	-106
Budgetneutrale taakoverheveling ZO!		130	231	101	101	101
Automatisering volume- prijsstijging		-6	-6	-6	-6	-6
Kleine bijstellingen		2	-	-	-	-
2.3: Jeugd		-2.606	-2.606	-2.606	-2.606	-2.606
Stijgende uitgaven voorzieningen Jeugd		-2.582	-2.582	-2.582	-2.582	-2.582
Indexatie pleegzorg		-25	-25	-25	-25	-25
Overige verschillen		1	1	1	1	1
2.4: Maatschappelijke ondersteuning		-140	40	40	40	40
Bijstelling Woonvoorzieningen		-180	-	-	-	-
WMO eigen bijdrage		40	40	40	40	40
2.5: Volksgezondheid		-29	-318	-318	-318	-318
Verbonden Partij Hecht		-	-289	-289	-289	-289
Huisvestingskosten CJG		-29	-29	-29	-29	-29
Totaal		-3.043	-4.820	-4.617	-4.633	-4.549

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 2

Product 2.1 Algemeen Sociaal Domein

Bijstelling uitvoeringskosten Jeugd en Wmo

De bijstelling op de bijdrage aan de Regionale werkorganisatie (RWO) Midden Holland (voorheen RDS) is tweeledig:

1. *Indexering*: In de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor inkoop- en contractmanagement voor Wmo en jeugdzorg Midden Holland met de RDS is een clausule opgenomen, waarin is bepaald dat de loonkosten jaarlijks worden geïndexeerd conform de prijsontwikkeling PPB, zoals deze jaarlijks in de septembercirculaire wordt vermeld. Dat leidt tot een structurele bijstelling van de bijdrage aan de RDS vanaf 2023.

2. *Bedrijfsvoeringskosten RWO*: In de kadernotitie 2024 zijn de structurele aanvullende kosten in beeld gebracht voor de bedrijfsvoering van de (RWO). Enerzijds zijn er bij aanvang van de RDS geen goede afspraken zijn gemaakt over de verdeling en verrekening van de bedrijfsvoeringskosten en zijn de afspraken die er wel waren niet gehandhaafd. Daarnaast was het was door Gouda niet mogelijk om inzicht te geven in de gemaakte kosten, omdat de regionale en lokale taken volledig door elkaar heen liepen. Nu er door de oprichting van de regionale werkorganisatie ook de financiële kant in beeld komt, komt dit vraagstuk met urgentie naar voren.

Vanaf 2023 een structureel nadeel van € 57.000, vanaf 2024 een structureel nadeel van € 217.000

Verbonden Partij GR IJsselgemeenten

Enkele incidentele begrotingswijzigingen in 2023 leiden voor dat jaar tot een voordeel van € 15.000 bij gemeente Zuidplas. Vanaf 2024 wordt de totale bijdrage aan de GR met structureel € 132.000 verhoogd als gevolg van de reguliere indexeringen collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) en prijsindex. Vanaf 2023 is de structurele ESF baat in de begroting vanwege de onzekerheid en risico's vervallen en vervangen door een taakstelling op de bedrijfsvoering. Incidenteel is er een post opgenomen in de begroting verdere digitalisering en verbetering dienstverlening van 200K (Aandeel Zuidplas is 15% = 30K).

Een incidenteel voordeel van € 15.000 in 2023, een structureel nadeel van € 132.000 vanaf 2024 en een incidenteel nadeel van € 30.000 in 2024

Verbonden Partij Stichting ZO!

In de begroting 2024 van Stichting ZO! zijn diverse onderdelen verwerkt die resulteren in verschillende financiële bijstellingen vanaf 2023 en verder. De mutaties zijn in te delen in 4 categorieën; 1. Budgettaire neutrale overheveling van taken, 2. Noodzakelijke uitgaven om de "basis op orde" te krijgen en 3. Ambitie. Naast deze aanvragen is er een aanpassing op 4. de taakstelling benodigd, omdat deze niet volledig te realiseren blijkt.

1. De herziene begroting 2023 bevat voor € 231.000 aan budgettaire neutrale bijstellingen. Het gaat hier onder andere om overheveling van taken en/of personeel. Voorbeelden zijn *Vroegsignalering*, *Welzijn op Recept*, Opbouwwerk van de Molukse wijk en de huur en exploitatie van het JWF-gebouw. Vanaf 2024 gaat het om € 379.000 aan budget neutrale mutaties.
2. Er zijn diverse noodzakelijke posten opgevoerd in de begroting waarmee de Stichting de bedrijfsvoering op orde brengt. Het gaat onder andere om personele uitbreiding in de ondersteunende diensten zoals HR, het secretariaat en de boekhouding. Binnen deze categorie vallen ook wettelijke taken zoals de bezoldiging van de RvT en de OR, die niet eerder in de begroting zijn opgenomen. Tot slot is er geïndexeerd conform de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR)-richtlijnen. Voor 2023 tellen deze bedragen op tot € 65.000 en vanaf 2024 gaat het om het totaal van € 835.000.
3. Naast de uitbreiding van de taken en de investeringen in de bedrijfsvoering zijn er bedragen opgenomen waarin de Stichting haar ambitie verder ontplooit. Vanaf het jaar 2023 vertaalt dit zich in een permanente uitbreiding van de gedragswetenschapper van € 56.000 en vanaf 2024 in een structurele investering van € 153.000 in de frontoffice. Totaal is dat voor 2024 € 217.000 structureel.
4. In het raadsvoorstel [R21.000046](#) van 11 mei 2021 is een taakstelling benoemd. Deze taakstelling heeft betrekking op meerkosten die voortvloeiden uit de start van een nieuwe organisatie en noodzakelijk werden geacht om Stichting ZO! goed van start te laten gaan. Dit betrof onder meer de kosten voor de aanstelling van de bestuurder, hogere kosten van personele verzekeringen zoals de ziekteverzuimverzekering, kosten voor automatisering (applicaties, licenties, materialen, beheer en techniek) en additionele btw kosten. Deze taakstelling, inclusief het nagekomen amendement waarin is bepaald dat er een post van € 31.800 aan de taakstelling werd toegevoegd, betreft € 316.800 vanaf 2024. ZO! heeft aangegeven dat zij € 137.600

kan besparen. Een gedeelte hiervan is al in 2022 gerealiseerd en een gedeelte realiseert ZO! vanaf 2024. In de begroting 2024 geeft ZO! aan dat het niet mogelijk is om structureel een besparing voor de overige € 179.200 te realiseren.

De begroting van de stichting zorgen voor mutaties die per saldo nadelen opleveren in de gemeentebegroting. Omdat er ook diverse taken zijn overgeheveld vanuit de gemeente naar de stichting (zie punt 1.) is de ophoging van de begroting van ZO! niet gelijk evenredig aan het effect op de gemeentelijke begroting. De voordelen van deze budgettaire neutrale taakmutaties zijn elders in de begroting opgenomen, verspreid over de producten (o.a. vastgoed en personeel). Per saldo resulteert de stichtingsbegroting tot nadelen in de begroting Zuidplas van € 112.000 in 2023, € 1.179.000 in 2024 en € 870.000 vanaf 2025. Hieronder volgen de verhogingen in bijdragen die aansluiten op de begroting van Stichting ZO! en de tabel op pagina 35.

Een incidenteel nadeel van € 352.000 in 2023, een nadeel van € 1.558.000 in 2024 en € 1.249.000 vanaf 2025

Product 2.2 Werk en Inkomen

Verbonden Partij Promen

Middels het ondernemingsplan (OP) van Promen worden de diverse noodzakelijke financiële bijstellingen inzichtelijk gemaakt voor de begroting 2024-2027. De grootste impact op de wijzigingen volgen uit de indexering van de loonkosten 2024 die als volgt is opgebouwd:

- De indexeringen zijn, evenals de loonkosten van het Wsw personeel, gebaseerd op het door de gemeenten vastgestelde financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2024 (6,4 %).
- Bij de indexering van de loonkosten niet doelpersoneel is bovendien rekening gehouden met het onlangs bereikte akkoord over de loonstijgingen met terugwerkende kracht per 1-1-2023. Die loonstijgingen liggen ruim 5 % boven het percentage waarmee rekening is gehouden in het OP 2023 (3,7%). De totale indexering van de loonkosten bedraagt derhalve 11,8%.

Een nadeel van € 168.000 in 2024, 174.000 in 2025, € 190.000 in 2026 en € 106.000 in 2027

Taakoverheveling naar Stichting ZO!

De taken Vroegsignalering en Inburgering zijn na overheveling vanuit de gemeente respectievelijk incidenteel (2023 en 2024) en structureel opgenomen in de begroting van Stichting ZO!. Zie ook de toelichting onder product 2.1. Dit zorgt in de gemeentelijke begroting voor voordelen in product 2.1.

Incidentele voordelen van € 131.000 in 2023 en 2024, een structureel voordeel van € 101.000 vanaf 2024

Energietoeslag 2023

De regeling energietoeslag 2022 wordt verlengd in 2023, waardoor er ook dit jaar kosten worden verwacht. Deels vanuit de bestaande regeling die nog loopt en deels voor een hernieuwde regeling 2023 die nog uitgerold gaat worden. De regeling 2022 loopt door tot medio 2023 en de geprognostiseerde uitgaven worden vooralsnog niet volledig afgedekt door het beschikbaar gestelde budget door het Rijk. Er is een toezegging geweest ter compensatie, echter bestaat hier nog veel onduidelijkheid over. Met betrekking tot de regeling vanaf juli 2023 is er eveneens nog veel onduidelijk. Het uitgangspunt is en blijft dat de verstrekte toeslagen worden vergoed door het Rijk, echter is het in dit stadium onvoldoende duidelijk wat de financiële consequenties zijn op de begroting.

PM in 2023

Product 2.3 Jeugd

Stijgende uitgaven voorzieningen Jeugd

Zowel het volume als de zorgzwaarte zorgen de afgelopen jaren voor structureel stijgende kosten in de Jeugdwet. Deze trend is niet alleen lokaal, maar landelijk waarneembaar. Naast de stijging in volume en de verzwaring en verlenging in de zorgvraag zijn de indexaties op de zorgproducten als gevolg van algemene kostenstijgingen in 2023 hoger vastgesteld dan gemiddeld de afgelopen jaren. In tegenstelling tot voorgaande jaren is er daarnaast niet gekozen

voor een generieke indexatie op alle zorgproducten, maar voor gediversifieerde indexaties, variërend tussen de 5% en de 9% per product. Lange wachtlijsten en de onverminderd grote druk op de zorg veroorzaken een gebrek aan grip op de oplopende kosten en regelmatig voor effecten met terugwerkende kracht. Geringe sturingsmogelijkheden bij verwijzers stuwden de kosten per indicatie verder op. Ontwikkelingen in het product pleegzorg zijn apart beschouwd (B23.000055) en vragen, op aangeven van de regio, om een ophoging van € 25.000 van het betreffende budget.

De beheersmaatregelen, mede in het kader van de Hervormingsagenda, die Zuidplas tot nu toe heeft onderzocht leveren vooralsnog niet voldoende op om de te realiseren kostenbesparingen te behalen. Voor 2023 is er een stelpost van € 600.000 in de begroting opgenomen. In 2024 en 2025 groeien deze stelposten van € 700.000 naar € 900.000 respectievelijk, wat zorgt voor een dalende trend in de begroting. Een positieve ontwikkeling is dat er op 17 april 2023 een principeakkoord is bereikt tussen de VNG en het Rijk waarin onder andere wordt afgesproken om de landelijke bezuinigingsopgave met € 350.000.000 te verminderen. Deze en andere afspraken in het akkoord moeten ervoor zorgen dat er beweging gaat komen in de beoogde hervormingen.

Op grond van de doorrekening van deze kostontwikkelingen op de realisatie 2022 (€ 13,6 mln.) is een bijstelling van € 2.607.000 op de begroting (€ 11,8 mln.) noodzakelijk.

Een structureel nadeel van € 2.607.000 vanaf 2023

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Ontwikkeling WMO kosten 2023

- a. Maatwerk-voorzieningen: De jaarstukken 2022 laten een overschot zien op de diverse WMO-maatwerkvoorzieningen van ruim € 400K. Hoewel dit een positieve ontwikkeling is, zijn er ook een aantal kanttekeningen op te tekenen. Ten eerste hebben we in 2023 te maken met een buitengewoon stevige indexering van 14,5% vanwege onder andere hogere materiaal- en productiekosten. Ten tweede zorgen de opgelopen wachtlijsten voor een vertekend beeld in de realisatiecijfers. De verwachting is dat het inhalen van deze achterstand impact zal hebben, mede omdat deze effecten met terugwerkende kracht doorwerken. Tot slot speelt er buiten de autonome ontwikkelingen een bijzondere situatie, waarbij er parallel aan elkaar drie omvangrijke woningaanpassingen in uitvoering zijn die in 2023 leiden tot verhoogde incidentele uitgaven.
- b. Zorgvoorzieningen: Ook op de WMO-zorgvoorzieningen werd een positief resultaat (> € 300K) behaald in het afgelopen boekjaar. De invloeden die van toepassing zijn op de maatwerkvoorzieningen spelen eveneens een bepalende rol bij de zorgproducten, zij het in mindere mate. De wachtlijsten zijn fors, terwijl de indexatie is vastgesteld op 5,5%.
- c. Eigen bijdrage: Op de eigen bijdrage zien we structureel meer inkomsten dan het vastgestelde budget. Hieruit valt te concluderen dat de inschatting van de eigen bijdrage die een aantal jaar geleden is gemaakt afwijkt van de werkelijke bijdrage.

Het primaire uitgangspunt voor de structurele budgetwijzigingen is de realisatie van het afgelopen jaar vermeerderd met de autonome prijsstijgingen (indexatie). Vanwege de voordelen van het afgelopen jaar blijkt dat een structurele bijstelling op de budgetten niet noodzakelijk is. Hierbij is rekening gehouden met de forse indexatiecijfers én blijft er een marge over om de risico's van de achterstanden op te vangen.

De extra kosten voortvloeiend uit de onderhanden woonvoorzieningen vragen om een incidentele bijstelling van de begroting van € 180.000.

De ontwikkelingen op de eigen bijdrage resulteren in structureel voordeel van € 40.000 op dat budget met ingang van 2023.

Een incidenteel nadeel € 180.000 in 2023, een structureel voordeel van € 40.000 vanaf 2023

Product 2.5 Volksgezondheid

Verbonden Partij Hecht

De gewogen indexering die is toegepast op de begroting bedraagt 6,92% conform richtlijnen Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR).

Een structureel nadeel van € 289.000 vanaf 2024

Huisvestingskosten CJG

Door toegenomen huurkosten is een bijstelling van de huisvestingskosten noodzakelijk van 28K nadelig.

Een structureel nadeel van € 28.500 vanaf 2023

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we ons inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Product 3.1 Sport

Algemeen doel

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 wordt gestart met het opstellen van een visie op onderwijs.	<i>Handhaven</i> Het college heeft de bestuursopdracht voor het opstellen van een onderwijsvisie vastgesteld. Dit loopt op schema om eind 2023 aan de raad aan te bieden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het opstellen van een visie op onderwijs. <i>(conform amendement 3, raadsvergadering 8 november 2022)</i>	€ 70.000	De planning is om dit in Q4 op te leveren.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: 1. Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik. 2. Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen: <ul style="list-style-type: none"> - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek. 	<i>Handhaven</i> De permanente en tijdelijke huisvestingsbehoefte baseren we op jaarlijks bijgestelde prognoses van het leerlingenaantal.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Actualiseren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (2023-2027).		Het geactualiseerde IHP 2023-2027 is 16 mei 2023 aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling.
Uitvoering geven aan diverse projectplannen.		Werkzaamheden uit het IHP 2018-2022 zijn en worden op grond van de projectplannen uitgevoerd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2024 komt uitsluitsel over de haalbaarheid van het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.	<i>Handhaven</i> Een gezamenlijk traject met rijksoverheid en schoolbesturen biedt in 2024 duidelijkheid over de haalbaarheid.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
De resultaten van het onderzoeksrapport worden verwerkt in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.		Beide betrokken VO-schoolbesturen onderzoeken momenteel de mogelijkheid voor volledig voortgezet onderwijs. In het IHP wordt rekening gehouden met het realiseren van volledig voortgezet onderwijs (uitbreiding naar eindonderwijs).

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
--	----------------

In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).	<i>Handhaven</i> De gemeente kan zelf geen aanbod realiseren, maar heeft een rol als initiator en het aanbieden van ondersteuning om te komen tot het benodigde aanbod. De evaluatie van de pilot Koningskwartier geeft een stevige indicatie te zien voor minder verwijzingen jeugdzorg en speciaal onderwijs vanuit het kindcentrum.
---	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		De nieuwe Lokale Educatieve Agenda is in het voorjaar vastgesteld in het OOGO (bijv. onderwijsachterstandenbeleid). Deze agenda wordt uitgevoerd. De overige plannen zijn ook vastgesteld.
Vervolg geven aan de evaluatie pilot IKC.		De pilot IKC Koningskwartier wordt in eerste instantie voorgezet met gebruik van tijdelijke middelen. Daarnaast wordt er bij de schoolbesturen de andere dorpskernen de belangstelling geïnventariseerd voor een IKC.
Inzet NPO middelen m.n. voor Schoolmaatschappelijk werk.		Voor dit en komend schooljaar is het schoolmaatschappelijk werk uitgebreid zowel in het PO als VO (zgn. JOS) met gebruik van NPO-middelen.
Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		De onderwerpen thuisnabij en inclusief onderwijs staan standaard op de agenda van het OOGO.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel

De cultuurvisie die in 2019 is ook de komende jaren uitgangspunt voor het beleid. Dit betekent dat het college met name inzet op de bevordering van culturele activiteiten en het behoud van cultureel erfgoed. Een belangrijk speerpunt binnen de cultuurvisie is: ‘Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn’. Dit betekent dat we de dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijker opzoeken en nog meer samen met vrijwilligers en ondernemers willen optrekken.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Huidig cultuurbeleid continueren.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Medio 2023 worden alle inwoners in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.				<i>Handhaven</i> In het tweede kwartaal van 2023 zal de eerste UIT AGENDA van Zuidplas verschijnen, een samenwerking van Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas en Beleef Zuidplas (marketingplatform gemeente Zuidplas). Deze UIT AGENDA moet een zo breed mogelijke doelgroep bereiken en verschijnt in fysieke vorm bij Hart van Holland en wordt ook digitaal onder de aandacht gebracht via sociale media en internet. Ook werken Stichting ZO! en gemeente Zuidplas samen aan het aanjagen van culturele initiatieven in de dorpen (via Bruiscafés) als middel voor het versterken van de sociale cohesie.				
2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 80% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteiten aanbod is toegenomen met 5%.				<i>Handhaven</i> Mede door het inzetten van de cultuuraanjager wordt in samenwerking met de aanbieders een aantrekkelijk aanbod gepresenteerd				
3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.				<i>Handhaven</i> Voortgang wordt gemaakt met het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van de Erfgoedvisie.. Samenwerking met overheidsinstanties, historische verenigingen en erfgoedstichtingen wordt versterkt. Meer aandacht wordt gegeven aan het behouden van cultuurhistorische waarde tijdens het uitvoeren van projecten.				
4. Medio 2023/2024 worden er bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.				<i>Handhaven</i> Erfgoed wordt integraal in ruimtelijke plannen doorgenomen, bijvoorbeeld in de omgevingsplannen, gebiedspaspoorten en ander ruimtelijk beleid en bijbehorend materiaal.				
5. Voor eind 2024 is het aanbod van erfgoedevenementen uitgebreid.				<i>Handhaven</i> Erfgoedevenementen zoals Monumentendag zijn belangrijk voor het behouden van dorpskarakter, stimulering van toerisme/recreatie en ook de inburgering van nieuwe bewoners. Het huidige aanbod wordt nu beperkt door de capaciteit van erfgoedorganisaties. Deze capaciteit kan worden vergroot door ambtelijke ondersteuning en financiële middelen.				
Effectindicator	Realisatie 2019	ZN 2023	Begroting medio 2026					

2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	nog niet bekend	≥ 80%					
2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten aanbod	22%	nog niet bekend	≥ 27%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren.	€ 10.000	Er is een intensief contact met de culturele aanbieders die vormgeven aan een flexibel en aansprekend aanbod dat aansluit bij de wensen vanuit de inwoners.
1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas versterken we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückebug (deze jumelage bestaat in 2024 50 jaar).	€ 10.000	Mede door de instandhouding van de internationale stedenband een bijdrage leveren aan een wederzijdse verbreding van de persoonlijke ontwikkeling.
3. Oprichten van een klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		De eerste vergadering van deze klankbordgroep was in maart '23; de tweede staat gepland voor juni. Er zijn ook regelmatige een-op-een bijeenkomsten tussen erfgoedorganisaties en de gemeente. Door deze samenwerking groeit onze capaciteit om het huidige culturele erfgoed in de gemeente te kunnen behouden.
4. Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		Het belang van cultuur en erfgoed wordt gewaarborgd door de intensieve betrokkenheid in de formatie van ruimtelijke plannen, waaronder omgevingsplannen, themabeleid en ondersteunend materiaal. Zo worden bij ruimtelijke plannen alle koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.
5. Stimuleren onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		Het delen van extra fonds via de bestaande subsidieregeling zou leiden tot het uitbreiden van het aanbod erfgoedevenementen en het versterken van cultuureducatie.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een voorzieningenprogramma op voor	Handhaven

het Middengebied, waarin zowel de commerciële- en maatschappelijke voorzieningen in beeld worden gebracht in relatie tot de voorzieningen in de andere dorpen.	Er is begin dit jaar een <i>Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied</i> opgesteld en ter vaststelling voorgelegd aan het college. In deze verkenning is gekeken naar zowel de maatschappelijke als commerciële voorzieningen voor het Middengebied. Deze ruimtelijke verkenning is op een informatiebijeenkomst voor de raad op 31 januari 2023 op hoofdlijnen gepresenteerd.
--	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het opstellen van een voorzieningenprogramma voor het Middengebied in relatie tot de voorzieningen in de andere dorpen.		Er is begin 2023 een <i>Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied</i> opgeleverd, gekeken naar zowel de maatschappelijke als commerciële voorzieningen voor het Middengebied.

Financiële bijstellingen programma 3

3. Maatschappelijk domein		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
3.1: Sport		-3	173	-48	-50	-73
Huuropbrengsten vastgoed Sport- en gymzalen		178	178	178	178	178
Exploitatielasten vastgoed Sport- en gymzalen		-98	-98	-98	-98	-98
Bijstellen kapitaallasten Sportpark Swanla		-	-31	-31	-31	-31
Kapitaallasten MIP sport		-	-	-	-1	-1
Kapitaallasten MIP sport		-	-	-	-1	-1
Kapitaallasten MIP sport		-	-	-	-	-24
Kapitaallasten Veldverlichting korfbal Moordrecht		-	-1	-1	-1	0
Kapitaallasten Veldverlichting voetbalver Nwk		-	-6	-6	-5	-5
Bijstelling kapitaallasten investeringen sport		-	213	-8	-8	-8
Huurcompensatie maatschappelijk vastgoed		-83	-83	-83	-83	-83
3.2: Onderwijs		-730	-355	159	-144	-665
Tijdelijke huisvesting Comenius		-195	-120	-120	-80	-
Herstelwerkzaamheden dakconstructie van Beethovenlaan		-180	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten IHP - Nieuwerkerk		0	34	347	229	-258
Huurinkomsten kinderopvang projecten IHP – Wolga (EZ)		-	-	90	90	90
Kapitaallasten IHP 2023-2027		-	-	-43	-269	-384
IHP 2023-2027 - Uitvoeringsplannen		-60	-	-	-	-
IHP 2023-2027 - Haalbaarheidsonderzoeken		-	-270	-	-	-
Kapitaallasten IHP Circulaire modules		-	-79	-79	-78	-77
Voorschoolse voorzieningen		40	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten IHP - Moerkapelle		-	115	-1	-1	-1
Huurcompensatie maatschappelijk vastgoed		-35	-35	-35	-35	-35
Mutaties noodlokalen Nieuwerkerk en Moerkapelle		-300	-	-	-	-
3.3: Cultuur		51	-99	-99	-99	-99
Noodfonds energie (storting algemene reserve)		250	-	-	-	-
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) - lasten		-44	-	-	-	-
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) - baten		44	-	-	-	-
Streefarchief Begroting 2024		-	-20	-20	-20	-20
Huurcompensatie maatschappelijk vastgoed		-74	-74	-74	-74	-74
Gemeentebrede visie op maatschappelijke voorzieningen		-120	-	-	-	-
Kleine verschillen		-5	-5	-5	-5	-5
Totaal		-681	-281	12	-293	-836

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 3

Product 3.1 Sport

Exploitatielasten en huuropbrengsten vastgoed – sport- en gymzalen

Door de huidige marktwerking (stijgende energieprijzen, hoge inflatie, enz.) zijn de exploitatie- en onderhoudskosten voor het gemeentelijk vastgoed het afgelopen jaar fors gestegen. De verwachting is niet dat de kosten de komende jaren zullen afnemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen en het budget vanaf 2023 structureel met € 98.000 te verhogen.

Het indiceren van de lopende huurovereenkomsten maakt dat de huuropbrengsten ingaande 2023 € 178.000 structureel hoger zijn.

Vanaf 2023 een structureel nadeel van € 98.000

Vanaf 2023 een structureel voordeel van 178.000

Bijstelling kapitaallasten Sportpark Swanla

De kosten voor de aanleg van de kunstgrasvelden zijn gestegen. Daarnaast heeft de grondexploitatie Swanladriehoek te maken met hogere lasten voor voorbelasting. Bij het Sportpark worden de hogere kosten doorberekend naar de grondprijs waardoor het krediet verhoogd moet worden voor een bedrag ter hoogte van € 2.316.344 met hogere kapitaallasten als gevolg.

Structureel nadeel van € 31.000 vanaf 2024

Huurcompensatie maatschappelijk vastgoed

Na invoering van de kostendekkende huren voor het maatschappelijk vastgoed zoals dorpshuizen en sportgebouwen is door de raad (R19.000103) aangegeven dat dit niet tot extra lasten mag leiden voor de huurders door te compenseren binnen de subsidies. In 2023 doet zich echter een onvoorzien nadeel voor van € 191.506. De reden is dat de subsidie voor de huurders van maatschappelijk vastgoed met 2,4% is geïndexeerd. Deze indexering is gekoppeld aan de indexering van de gemeentebegroting. De huur voor maatschappelijk vastgoed is met 14,5% geïndexeerd. Deze indexering is gekoppeld aan de afgesproken wijze van indexeren in de huurcontracten. Voorgesteld wordt aanvullende subsidie te verstrekken ter compensatie van de afwijkende indexeringen.

- Totaal nadeel producten Sport, Onderwijs en Cultuur: € 191.500 structureel vanaf 2023
 - Waarvan Sport: € 82.600 structureel vanaf 2023
 - Waarvan Onderwijs: € 34.800 structureel vanaf 2023
 - Waarvan Cultuur: € 74.100 structureel vanaf 2023

Vanaf 2023 een structureel nadeel van € 82.600 op product Sport (in totaal een nadeel van € 191.500).

Bijstelling kapitaallasten investeringen sport

Een aantal investeringen worden later uitgevoerd/opgeleverd dan gepland, waardoor de kapitaallasten naar de toekomst verschuiven.

Het betreft de volgende investeringen:

- Zonnepanelen Sporthal Comenius;
- Blaashal;

- Renovatie Sportcentrum Zuidplas;
- Renovatie Sportcentrum Parkzoom;
- Trainingsveld 3 vv Moerkapelle.

Zie ook: Bijlage 4 Mutaties op de investeringen.

In 2024 een voordeel van € 213.000. Vanaf 2025 een structureel nadeel van € 8.000.

Kapitaallasten MIP-sport

Een aantal investeringen in het door de raad vastgestelde beheerplan Sportparken (R19.000107) in de jaren 2025 en 2026 waren nog niet in de begroting opgenomen. Deze zijn nu wel geraamd. Het betreft de volgende investeringen:

- Park Kleine Vink – algemene inrichting;
- Park Van 't Verlaat – algemene inrichting;
- Veld 1 kunstgras korfbal hoofdveld KV IJsselvogels;
- Veld 2 kunstgras korfbalveld KV IJsselvogels.

In 2026 een nadeel van € 2.000. Vanaf 2027 een structureel nadeel van € 26.000.

Vervroegde vervanging veldverlichting korfbal Moordrecht.

De vervanging van armaturen is in het Meerjaren Investerings Plan (MIP) gepland in 2026 voor een bedrag van € 14.400. De huidige verlichting voldoet niet meer aan de eisen die hieraan worden gesteld door de sportbonden en is afgekeurd. Vervroegde vervanging is hierdoor noodzakelijk. De investering bedraagt € 10.034 voor nieuwe LED-armaturen. Door een aanzienlijke besparing op het energieverbruik met de nieuwe verlichting, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de duurzaamheidsdoelstellingen in het Collegeprogramma. Voorgesteld wordt tot vervroegde vervanging over te gaan.

Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 966. (Vanaf 2027 € 453 lagere kapitaallasten dan oorspronkelijke planning).

Gecombineerde vervanging veldverlichting voetbalvereniging Nieuwerkerk.

De eerder geraamde vervanging van verlichting (€ 28.800) op veld 6 is uitgesteld. Het geraamde bedrag is als onderdeel van het overschot ad € 127.366 in 2021 niet ingezet, Gezocht is naar een moment waarop ook de verlichting van de velden 4 en 5 aan vervanging toe is. Vanuit energiebesparing en besparing op investeringskosten is gelijktijdige vervanging in 2023 wenselijk.

Voor de gelijktijdige vervanging van verlichting is in totaal € 58.000 nodig. De geraamde vervanging voor de velden 4 en 5 in 2027 voor € 100.800 kan vervallen.

Voorgesteld wordt te besluiten tot gelijktijdige vervanging ad € 58.000 van de verlichting voor de velden 4, 5 en 6 in 2023.

Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 5.600. (Vanaf 2028 € 9.200 lagere kapitaallasten dan oorspronkelijke planning).

Product 3.2 Onderwijs

Tijdelijke huisvesting Comenius

In de raadsvergadering van 4 april 2023 is besloten om in te stemmen met de bekostiging van de voorziening tijdelijke huisvesting voor het Comenius College Nieuwerkerk en de financiële consequenties van deze voorziening te verwerken in de zomernota (R23.000039).

Voor 2023 tot en met 2026 een nadeel van respectievelijk € 195.000, € 120.000, € 120.000 en € 80.000.

Herstelwerkzaamheden dakconstructie schoolgebouw Van Beethovenlaan

Naar aanleiding van steeds terugkerende lekkages in het schoolgebouw aan de Van Beethovenlaan in Nieuwerkerk en verschillende noodreparaties is er een onderzoek verricht naar de oorzaken van deze lekkages. Uit dit onderzoek blijkt dat er tijdens de bouw verschillende details in de dakconstructie niet conform ontwerptekening zijn uitgevoerd waardoor lekkages zich regelmatig voordoen.

De gemeente is als opdrachtgever van de bouw van de school verantwoordelijk voor herstel van constructiefouten. De uitvoerende aannemer kan niet meer aansprakelijk worden gesteld, omdat deze niet meer bestaat.

In 2023 een nadeel van € 180.000.

Bijstelling kapitaallasten IHP Nieuwerkerk en huurinkomsten kinderopvang Wolga

De investeringen in de onderwijsgebouwen in Nieuwerkerk (Esse Zoom en Zuidplas) zitten in een verdere fase van uitwerking. Alvorens het werk wordt aangevangen ontvangt uw raad, conform afspraak, nog separate investeringsvoorstellen. Deze worden verwacht in het vierde kwartaal van 2023 en bieden de raad de mogelijkheid tot inhoudelijke beraadslaging en eventuele bijsturing.

De reeds geraamde investeringen met bijbehorende kapitaallasten worden op basis van de conceptuitwerkingen al wel vast bijgesteld. Zo is de investering op Wolga en de verwachte huurinkomsten voor kinderopvang op Wolga geraamd. Tevens is de planning aangepast waardoor de kapitaallasten naar de toekomst verschuiven.

Voor de jaren 2024 en 2025 een voordeel van respectievelijk € 34.400 en € 347.200. Voor de jaren 2026 en 2027 een nadeel van respectievelijk € 29.800 en € 255.400. Vanaf 2025 een structureel voordeel van € 90.000 vanwege huurinkomsten.

Bijstelling kapitaallasten IHP – Moerkapelle

De start van de bouw van de permanente lokalen in Moerkapelle staat gepland in juli 2023, de oplevering staat gepland in oktober 2024. In de begroting werd nog rekening gehouden met oplevering in 2023. Nu dit verschuift naar 2024, verschuiven ook de kapitaallasten naar de toekomst.

In 2024 een voordeel van € 115.000. Vanaf 2025 een structureel nadeel van € 900.

IHP 2023-2027: kapitaallasten investeringen

Het IHP 2023-2027 is in de raadsvergadering van 16 mei vastgesteld (R23.000055). De kapitaallasten van de geplande investeringen in de bestaande huisvesting in de periode 0-5 jaar zijn in deze zomernota verwerkt op het niveau van de wettelijke ondergrens, conform besluit.

Vanaf 2025 een nadeel van € 43.000 oplopend naar een nadeel van € 384.000 in 2027.

IHP 2023-2027: uitvoeringsprogramma's en haalbaarheidsonderzoeken

In de raadsvergadering van 16 mei 2023 is besloten (R23.000055) om een budget van € 60.000 beschikbaar te stellen voor het opstellen van twee uitvoeringsprogramma's, respectievelijk voor de bestaande dorpskernen (€ 30.000) en voor de ontwikkeling van onderwijsvoorzieningen in het Vijfde Dorp (€ 30.000). Tevens is besloten om € 270.000 beschikbaar te stellen voor de haalbaarheidsonderzoeken om de projecten uit de periode 0-5 jaar te kunnen uitwerken en concretiseren.

In 2023 een nadeel van € 60.000 en in 2024 een nadeel van € 270.000.

Circulaire modulaire onderwijshuisvesting

In de raadsvergadering van 16 mei 2023 is besloten om een krediet van € 2.400.000 beschikbaar te stellen voor de aanschaf en plaatsing van circulaire modulaire onderwijshuisvesting, als eerste in te zetten ten behoeve van het primair onderwijs in Moerkapelle (R23.000055). De kapitaallasten van deze investering bedragen € 79.000.

Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 79.000.

Huurcompensatie maatschappelijk vastgoed

Zie voor een toelichting product 3.1 Sport.

Vanaf 2023 een structureel nadeel van € 34.800 op product Onderwijs (in totaal een nadeel van € 191.500).

Voorschoolse voorzieningen

De invoering van de Peutermonitor (instrument om Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) te meten) is uitgesteld. Deze zal niet in 2023 worden ingevoerd i.v.m. spreiding werkdruk. De planning van de invoering is nu 2024.

Voor 2023 een incidenteel voordeel van € 40.000.

Mutaties noodlokalen Nieuwerkerk en Moerkapelle

Er heeft zich onlangs een groot risico geopenbaard wat betreft de noodlokalen aan de Bermweg in Nieuwerkerk ad IJssel. Het gaat tenminste om vervangen van de hele fundering. Hiertoe moeten de noodlokalen tijdelijk worden verwijderd en ontstaan er extra verplaatsingskosten. Inmiddels is toegezegd de ingreep uit te voeren in de zomer vakantie 2023. De kosten worden geraamd op € 180.000,- incl BTW.

In Moerkapelle is dringend behoefte aan twee extra noodlokalen en moet de grond bouwrijp worden gemaakt voor het modulaire schoolgebouw welke in de herfstvakantie van dit jaar worden geplaatst. Deze kosten worden geraamd op € 120.000,-.

In 2023 een eenmalig nadeel van € 300.000

Product 3.3 Cultuur

Noodfonds energielasten (storting algemene reserve)

Eind 2022 is er een noodfonds van € 500.000 (ten laste van de algemene reserve) beschikbaar gesteld voor de energielasten van maatschappelijke organisaties. Op basis van de reeds ingediende aanvragen is de verwachting dat dit noodfonds niet volledig benut zal worden. Om die reden wordt er een bedrag van € 250.000 teruggestort in de algemene reserve.

Voor 2023 een incidenteel voordeel van € 250.000 en een nadeel van € 250.000 (budgettair neutraal).

Huurcompensatie maatschappelijk vastgoed

Zie voor een toelichting product 3.1 Sport.

Vanaf 2023 een structureel nadeel van € 74.100 op product Cultuur (in totaal een nadeel van € 191.500).

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Het IDO is er voor elke inwoner die moeite heeft met digitale dienstverlening door de overheid en hierover vragen heeft of hulp nodig heeft. Een laagdrempelige voorziening die wordt aangeboden door bibliotheken. In Zuidplas door de Bibliotheek de Groene Venen. Voor de informatiepunten ontvingen de bibliotheek organisaties rechtstreeks een financiering door de rijksoverheid tot 1 januari 2023. Vanaf deze datum ontvangt de gemeente de benodigde middelen en heeft de rol gekregen als financieerder van de IDO's. In de memorie van toelichting op de Wmebv is aangegeven dat het een voornemen is om de dienstverlening naast de rijksoverheid ook uit te breiden tot andere overheden. De minister van BZK kan vanaf 2023 via ministeriele regeling regels stellen over de specifieke uitkering ter bekostiging van de ondersteuning aan inwoners. Het voornemen is om de dienstverlening in het werkingsgebied van de Groene Venen vooralsnog gelijk te houden. Via aanvullende regionale afspraken maken we nadere afspraken met de bibliotheek organisatie. Voor de gemeente Zuidplas is structureel € 43.959,02 beschikbaar.

Voorgesteld wordt de rijksbijdrage te oormerken voor digitale dienstverlening en aan de hand van nog te concretiseren afspraken beschikbaar te stellen aan de bibliotheekorganisatie, mogelijk in combinatie met andere dienstverlening voor de beoogde taken.

Voor 2023 een incidenteel voordeel van € 43.900 en een nadeel van € 43.900 (budgettair neutraal).

Gemeentebrede visie op maatschappelijke voorzieningen

Om definitieve keuzes te maken voor het voorzieningenniveau in het nieuwe dorp, is er behoefte aan voorzieningenvisie voor de hele gemeente. Een gemeentebrede visie wordt opgesteld op basis van herijking van het *Referentiebeeld maatschappelijke voorzieningen Zuidplas 2021-2023*. Met dit visiedocument kan worden gekomen tot afgewogen keuzes voor het realiseren van maatschappelijke voorzieningen in alle dorpskernen van Zuidplas.

In 2023 incidenteel een nadeel van € 120.000.

Streekarchief Midden Holland begroting 2024

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maakt dat de kosten vanaf 2024 met € 20.134 toenemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen.

Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 20.134

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Onze gemeente kenmerkt zich door haar dorpse, groene en ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet, waarbij de ruimte gezocht wordt in de bestaande regelgeving en we streven daarbij naar vermindering van de regeldruk, zodat het vestigingsklimaat voor ondernemers aantrekkelijk is en zij tevreden zijn over de snelheid en volledigheid van de antwoorden op hun aanvragen via het omgevingsloket.	<i>Bijstellen</i> De invoeringsdatum van de Omgevingswet staat definitief op 1 januari 2024. De Omgevingswet geeft een aanpassing in de snelheid van de procedures. In de voorbereidingen op de Omgevingswet zijn we reeds aan het kijken naar de mogelijkheden voor het verminderen van de regeldruk.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2023 is op alle communicatiekanalen van de gemeente en ODMH duidelijk op welke wijze ondernemers hun initiatief kunnen aanmelden.		<i>Bijstellen</i> De Omgevingswet treedt in werking per 1 januari 2024. We gaan sturen op communicatie en het opzetten van de intaketafel/omgevingstafel. Een plan van aanpak voor de implementatie wordt opgesteld.
90% van de aanvragen worden binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld.		95% van alle binnenkomende aanvragen omgevingsvergunningen wordt binnen de termijn behandeld.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In 2026 voorziet het kwantitatieve woningaanbod in Zuidplas, bestaand en toekomstig, in 95% van de lokale woonbehoefte van inwoners en lokale werknemers die zich in Zuidplas willen vestigen. Zodat zij zich in Zuidplas kunnen vestigen.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Sinds de vaststelling van het collegeprogramma zijn er geen nieuwe projecten toegevoegd aan de bestaande programmering in Zuidplas. In nieuwe projecten wordt zoveel mogelijk ingezet op het realiseren van meer betaalbare woningbouw categorieën.</p>				
2. We stimuleren passende huisvesting voor arbeidsmigranten door te zorgen voor kaders waarbinnen huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk is. Om de leefbaarheid en het vestigingsklimaat te verbeteren, de situatie inzichtelijk te krijgen en bovenal om te voldoen aan het oplossen van de maatschappelijk verplichting. Voor wat betreft senioren blijft de gemeente inzetten op het realiseren van meer aanbod van levensloopgeschikte woningen in de nieuwbouw.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>In het tweede kwartaal van 2023 wordt het beleidskader huisvesting Arbeidsmigranten voorgelegd aan de raad ter vaststelling. Hierin staan kaders waarbinnen de gemeente huisvesting voor arbeidsmigranten faciliteert. Om uitvoering te kunnen geven aan het beleid is budget nodig voor registratie, informatievoorziening, controle naleving en monitoring. Bij nieuwbouw zijn in aanleg alle gestapelde woningen levensloopbestendig.</p>				
3. Zoals beschreven in de woonvisie blijven we in de periode tot en met 2026 streven naar het realiseren van 30% sociale huur in de nieuwbouw. Ook stimuleren we de nieuwbouw van middenhuurwoningen, mede door de verordening middenhuur gericht toe te passen. Daarnaast blijven we streven naar 20% betaalbare koopwoningen (tot aan de NHG -grens) in de nieuw gerealiseerde koopwoningen. Door 25% van de sociale- en middenhuur nieuwbouwwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners stimuleren we de doorstroming. Hierdoor ontstaan er meer kansen voor jongeren en starters uit de eigen gemeente.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Bij de actualisatie van de huisvestingsverordening is voorrang met lokale binding voor sociale en middenhuurwoningen opgenomen. De raad stelt de nieuwe verordening voor 1 juli 2023 vast. Er is begin 2023 een regionale realisatieagenda vastgesteld met de provincie en rijk om de realisatie van betaalbare woningen te versnellen. De (uitvoerings) afspraken hierover moeten in 2023 meer vorm krijgen. Er wordt gewerkt aan een doelgroepenverordening om de aandelen sociale huur, middenhuur en betaalbare koop in toekomstige bestemmingsplannen te kunnen vastleggen. Hiermee kan de gemeente afdwingen dat deze ook daadwerkelijk worden gebouwd.</p>				
Effectindicator	Nulmeting	ZN 2023	Begroting 2026					
Woningaanbod dat aansluit bij lokale woonbehoefte	onbekend		≥ 95%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Onderzoek naar het inzetten van mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten.		Nog niet gestart.
1.2 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.	€ 40.000	Nog niet gestart.
1.3 Actief op zoek gaan naar een locatie voor flexwonen voor het vergroten van het aanbod voor starters en spoedzoekers.		Er loopt een verkenning naar flexwonen – als scenario – voor Nieuwerkerk Noord. In de prestatieafspraken van 2023 is met corporaties afgesproken om de mogelijkheden voor flexwonen in gezamenlijkheid te onderzoeken.
1.4 Uiterlijk begin 2024 vaststellen van een woonzorgvisie, onder andere de verbetering van de (woon)positie van senioren krijgt hierin een belangrijke plek.	€ 50.000	Er wordt gewerkt aan een bestuursopdracht om een woonzorgvisie op te stellen in 2023.
1.5 en 3.1 Vergroten van het woningaanbod in Zuidplas tot 2026 door het bouwen van 2.500 woningen in en aan de dorpen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met het bouwen van de eerste woningen.		Als alle projecten op tijd starten inclusief het middengebied kan deze doelstelling gehaald worden. Toetsen aan vastgestelde woningbouwprogrammering.
1.6 Stimuleren CPO, door middel van het faciliteren van initiatieven bij het ontwikkelen van geschikte en beschikbare locaties.		Nog niet gestart.
2.1 Opstellen van een apart beleidskader dat bijdraagt aan de lokale huisvesting van arbeidsmigranten.		In het tweede kwartaal van 2023 wordt het beleidskader voorgelegd aan de raad ter vaststelling.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.	<i>Handhaven</i> Met ontwikkelaars worden afspraken gemaakt over de toewijzing van nieuwbouwwoningen in de sociale en middenhuursegment en om woningzoekenden met een lokale binding voorrang te geven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		Er wordt gewerkt aan een meerjarige raamovereenkomst met corporaties. De planning is dat deze voor 1 juli gereed is.

Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		In projectteams wordt gestuurd op de realisatie van nultradewoningen bij appartementen.
Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas.		Hier wordt uitvoering aan gegeven bij actualisatie van de huisvestingsverordening die voor 1 juli 2023 wordt vastgesteld door de raad.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 en 2024 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.	<i>Handhaven</i> De verkenning naar flexwoningen voor diverse doelgroepen in Nieuwerkerk Noord wordt in 2023 voortgezet.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2023 wordt één concreet pauzelandchap of één locatie voor het realiseren van flexwonen uit gewerkt.		De verkenning naar mogelijkheden voor flexwonen in Nieuwerkerk-Noord wordt voortgezet.
Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		De gemeente heeft een rijkssubsidie aangevraagd en ontvangen voor de realisatie van flexwoningen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2024 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.	<i>Handhaven</i> Bij de vaststelling van het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) 2022 op 24 januari 2023 heeft het college middels informatienota Z22.002571 de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van de toekomstverkenning voor zowel Bungalowpark De Bonk als Recreatiepark de Koornmolen. Bij de besluitvorming over het PRO 2022 heeft u kennisgenomen van de informatienota en ingestemd met het vrijgeven van € 40.000,- budget voor het uitwerken van een toekomstbestendige visie voor de twee recreatieparken, ten laste van de Bestemmingsreserve Investeringsfonds PRO (BIP).

	In welke mate de inzet van het college daadwerkelijk leidt tot een uitgewerkte toekomstvisie - al dan niet in 2024 - hangt af van de complexiteit van de problematiek per park en de uitkomsten van de participatie met de betrokken stakeholders. Bij de behandeling van het PRO 2023 in juli 2023 rapporteert het college opnieuw over de voortgang binnen het dossier Toekomstverkenning Recreatieparken.
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.	€ 40.000	In het eerste kwartaal van 2023 vervolgt het college de gesprekken met de stakeholders rondom beide recreatieparken. Prioriteit hierbij hebben de particuliere eigenaren en/of huurders van de recreatiewoningen, die tot nu toe niet zijn gesproken. Met andere betrokken partijen als ondernemers, het Recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is en blijft het college in gesprek.
Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Gedurende het participatietraject worden alle participatiemomenten, samen met de opbrengst daarvan, vastgelegd in een participatielogboek. Een voorbeeld van het eindproduct van zo'n logboek heeft u rondom de besluitvorming over het Gebiedspaspoort Zevenhuizen kunnen inzien. Het college heeft het participatielogboek A22.002419 daarbij als bijlage toegevoegd aan het raadsvoorstel.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemersklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed.	<i>Handhaven</i> Intern wordt de groslijst onder de aandacht gebracht en worden de aanbestedingsregels zorgvuldig gehanteerd. Waar mogelijk wordt lokaal aanbesteed.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren onder de ondernemers over de dienstverlening van het omgevingsloket		De ODMH voert jaarlijks dit tevredenheidsonderzoek uit.
De groslijst wordt actief ingezet om de lokale ondernemers de gelegenheid te geven werkzaamheden te verrichten voor de gemeente. De bekendheid van de groslijst bij ondernemers (nu 40%) en medewerkers van Zuidplas neemt toe en verbetert jaarlijks met 15% tot maximaal 90%.		De inspanningen zijn nu meer gericht op het onderling verbinden van de ondernemers en minder op de bekendheid van de groslijst. In gesprekken met ondernemers wordt de groslijst wel steeds onder de aandacht gebracht. Bij de economische monitor zal ook naar de bekendheid worden gevraagd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.	<i>Handhaven</i> Dit jaar vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden tot meer samenwerking tussen ondernemers onderling en tussen ondernemers en gemeente.

2. We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.	<i>Handhaven</i> In Q3 wordt via een economische monitor de tevredenheid gepeild. Waar mogelijk zal deze worden vergeleken met de 0 meting in 2022.
---	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		In 2023 zal er 1 bijeenkomst worden georganiseerd. Dit zal zijn rond de dag van de ondernemer.
1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Dit overleg zal in Q3 worden georganiseerd.
1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.	€ 25.000	Er is opdracht verstrekt om een BIZ op te zetten in Kleine Vink
1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.	€ 40.000	Momenteel worden gesprekken gevoerd met de ondernemers over mogelijke samenwerkingsvormen.
2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		Deze zal plaatsvinden in Q3 van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar een vitaal winkelaanbod.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. De winkelgebieden, zoals benoemd in de detailhandelsvisie, zijn aantrekkelijk. Dat betekent dat inwoners graag naar het winkelgebied komen en verblijven door het aanbod van verschillende dagdagelijkse winkels en andere voorzieningen.	<i>Bijstellen</i> Het gebiedspaspoort Zevenhuizen is leidend voor de verder invulling van het winkelgebied. Via de gesprekken met de winkeliers en inwoners wordt in 2023 invulling gegeven aan het gebiedspaspoort Moerkapelle.
2. We continueren de kwaliteit van de openbare ruimte en dragen zo bij aan een aantrekkelijk winkelgebied.	<i>Handhaven</i> Dit is een doorlopend proces, waarbij continue aandacht is voor schoon, heel en veilig.
3. We onderzoeken initiatieven van ondernemers op haalbaarheid, waarbij binnen 8 weken na aanvraag de ondernemer antwoord heeft op zijn vraag.	<i>Handhaven</i> Initiatieven zullen besproken worden bij een intaketafel en omgevingstafel. Hiermee geven we ondernemers en initiatiefnemers in een vroeg stadium antwoord op de haalbaarheid van initiatieven

	waarna verdere uitwerking kan volgen door de initiatiefnemers. Aangevraagde omgevingsvergunningen kennen onder de Omgevingswet een behandelingstermijn van 8 weken. Daarmee voldoen we aan de doelstelling.
--	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Elk half jaar wordt de leegstand geïventariseerd. Indien de frictieleegstand groter dan het landelijke gemiddelde en het pand langer dan een half jaar leeg staat wordt er een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		De leegstand is niet geïventariseerd. Hoewel niet objectief vastgesteld is deze op dit moment niet groter dan het landelijk gemiddelde. Er hebben nog geen gesprekken plaatsgevonden met eigenaren waarvan het pand meer dan een half jaar leegstaat.
1.2 De winkelgebiedscan van NL schoon wordt gebruikt om de situatie van het winkelgebied in kaart te brengen.		De scan heeft dit jaar nog niet plaatsgevonden. Als deze beschikbaar is, wordt de situatie in kaart gebracht.
2.2 Het onderhoud van het openbaar gebied in de winkelgebieden is conform de afgesproken kwaliteitseisen.		Uit de doorlopende kwaliteitsmetingen van het openbaar gebied blijkt dat de afgesproken kwaliteitsniveaus behaald worden.
3.1 Vergunningaanvragen van winkeliers worden in 90% van de aanvragen binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld. (op dit moment is dit 60%)		Tot op heden zijn er geen vergunningaanvragen van winkeliers bekend.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 starten we met een haalbaarheidsonderzoek verplaatsingsregeling, op basis waarvan ondernemers keuzes kunnen maken voor de toekomst van hun onderneming.	<i>Handhaven</i> De start van het haalbaarheidsonderzoek is op dit moment nog niet gepland. Deze zal niet eerder plaatsvinden dan Q3 van 2023.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2023 wordt gestart met het haalbaarheidsonderzoek.	€ 50.000	De start van het haalbaarheidsonderzoek is op dit moment nog niet gepland. Deze zal niet eerder plaatsvinden dan Q3 van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Faciliteren van glasvezelnetwerken.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.	<i>Handhaven</i> We hebben de voorwaarden geschept door het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Onderzoeken mogelijkheid om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen waarin de markt wordt gestimuleerd om ook de minder commercieel interessante adressen (zoals in het buitengebied) te voorzien van breedbandinternetverbinding/glasvezel.		<i>Toelichting</i> De samenwerkingsovereenkomst is vastgesteld en gepubliceerd. We hebben hiermee een stimulans afgegeven aan de markt om een dekkend netwerk in de gemeente te realiseren.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.	<i>Handhaven</i> Per 8 maart 2023 staan er 126 laadpalen in Zuidplas. Achterliggende periode zijn 17 laadpalen geplaatst.
2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 4 laadpunten.	<i>Handhaven</i> Er wordt momenteel een mobiliteit scan voorbereid om het mobiliteitsgedrag van het gemeentepersoneel (vast en extern) in beeld te brengen. Uit recent parkeeronderzoek (najaar 2022) blijkt dat de parkeervoorzieningen voor gemeentelijk personeel zeer beperkt gebruikt worden. Wij zetten in op het stimuleren van het gebruik van de parkeervoorzieningen voor gemeentelijk personeel; hierdoor komen er ook weer meer beschikbare parkeerplaatsen in de openbare ruimte (personeel bezet nu vaak parkeerplaats in openbare ruimte). Het gesprek met de vastgoedeigenaren van de parkeervoorzieningen over het realiseren van laadvoorzieningen moet nog worden opgestart.
3. Alle gemeentelijke voertuigen - die aan vervanging toe zijn- vervangen door een elektrisch alternatief.	<i>Afvoeren</i> Elektrische alternatieven voor diverse dienstvoertuigen zijn momenteel nog technisch van onvoldoende kwaliteit om eenzelfde niveau van bedrijfszekerheid te kunnen bieden als niet-elektrische alternatieven. Om deze reden wordt voorgesteld deze doelstelling af te voeren. Uiteraard betekent dit niet dat het college verminderd inzet op duurzame alternatieven. Om op de middellange termijn stappen te blijven zetten in het volharden van deze ambitie, wordt

	nu éénmalig een bedrag van € 40.000,- aangevraagd om een verduurzamingsvisie voor het wagenpark uit te werken. Op basis van dit advies kan een nieuwe doelstelling worden vastgesteld.							
Effectindicator	Nulmeting 2022	ZN 2023	Begroting 2026					
Parkeerplaatsen elektrisch laden - openbaar	109	126	n.t.b. in laadpalenplan					
Parkeerplaatsen elektrisch laden - gemeentelijk personeel	0	0	4					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 De gemeente stelt in 2023 een gemeentelijk laadpalenplan vast.	€ 15.000	Moet nog opgestart worden. Er wordt momenteel gewerkt aan een regionale visie laadinfrastructuur. Uitgangspunten hieruit worden meegenomen in ons laadpalenplan.
2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.	€ 30.000	Er is gestart met het in beeld brengen van het parkeergedrag van het gemeentelijk personeel (vast en extern).
3.1 Opstellen planning/begroting voor vervanging van het gemeentelijk wagenpark in het streven naar volledige elektrificatie.	€ 40.000	Voorgesteld wordt om deze inspanning af te voeren en te vervangen voor de inspanning: <i>“Uitwerken van een verduurzamingsvisie voor het wagenpark.” (start 2023, afronding 2024)</i>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners	<i>Handhaven</i> In Nieuwerkerk aan den IJssel zijn al deelauto's beschikbaar. Voor Moerkapelle ligt een plan in combinatie met de ontwikkeling van fase 3 en 4 van de Jonge Veenen. Uitbreiding van deelmobiliteit in deze dorpen en het realiseren van deelmobiliteit in Zevenhuizen en Moordrecht blijft op de agenda staan. In de mobiliteitsvisie wordt ook een visie op deelmobiliteit in Zuidplas opgenomen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Voor het Middengebied werkt de gemeente in 2022-2023 een mobiliteitsconcept uit waarin deelmobiliteit een prominente plek krijgt. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		Het mobiliteitsconcept (waaronder deelmobiliteit) voor het Middengebied is volop in ontwikkeling en zal medio 2023 uiterlijk gereed zijn. Uitwerking van het mobiliteitsconcept voor het Middengebied biedt ook kansen om deelmobiliteit in de andere dorpen uit te werken.
In 2023-2024 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.		Eind 2023 legt het college een kadernota Mobiliteit voor aan de raad waarin we de reikwijdte van het vraagstuk Mobiliteit verder verkennen.
Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).	€ 15.000	Er zijn achterliggende periode geen aanvragen binnengekomen om locaties te faciliteren.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.	<i>Handhaven</i> In totaal zijn er nu 46 bushaltes volledig toegankelijk gemaakt. Achterliggende periode zijn er dus 37 bushaltes toegankelijk gemaakt.
2. We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.	<i>Handhaven</i> Provincie Zuid-Holland heeft achterliggende periode de OV-concessie Zuid-Holland Noord aanbesteed. Zij verwachten eind mei 2023 bekend te maken welke de partij de nieuwe concessiehouder wordt. Deze partij zal vanaf 15 december 2024 het busvervoer uitvoeren; tot die tijd zal deze partij zich hierop voorbereiden. Wij zullen het gesprek met deze partij opstarten om te zien welke optimalisaties uitgevoerd kunnen worden. De provincie eist van deze partij dat zij het eerste jaar van de concessie sowieso de huidige kwaliteit van dienstverlening (minimaal) doorzetten.
3. We stimuleren het fietsen door het opstellen van een fietsrouten netwerk. Daarmee krijgen we inzicht in ontbrekende schakels en knelpunten in fietsroutes en ontwikkelen we een realisatiestrategie om deze aan te pakken.	<i>Handhaven</i> De kaart met het fietsrouten netwerk is in concept gereed. Er wordt nu gewerkt aan de kwaliteitseisen die daarbij horen. Deze informatie zal

				gedeeld worden met de raad en is input voor de op te stellen mobiliteitsvisie.				
Effectindicator	Nulmeting 2022	ZN 2023	Begroting 2026					
Toegankelijke bushaltes	9	46	60					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2023-2026 51 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland (9 van de 60 zijn al volledig toegankelijk ingericht) toegankelijk te maken.		Wij werken planmatig aan de realisatie van toegankelijke bushaltes. In de achterliggende periode zijn 37 bushaltes toegankelijk gemaakt. In totaal hebben wij nu 46 toegankelijke bushaltes.
1.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.		Er zijn geen nieuwe bushaltes in Zuidplas gerealiseerd.
2.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied is het gesprek met provincie Zuid-Holland opgestart. De gemeente Zuidplas gaat zodra het mogelijk is (afhankelijk van aanbesteding) in gesprek met de nieuwe concessiehouder (in voorbereiding op de nieuwe concessie vanaf 15 december 2024) over de kwaliteit van openbaar vervoer, innovaties hierin en de uitvoering van alternatieve mobiliteitsdiensten.
2.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Hier heeft nog geen actie op plaatsgevonden. Dit zal ook onderdeel zijn van de gesprekken die onder 2.1 zijn benoemd.
2.3 Verkenning met Provincie Zuid-Holland naar een mogelijke locatie voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		De gemeente heeft deze wens bij provincie Zuid-Holland ingebracht. Het inpassen van een verkeersveilige bushalte conform inrichtings- en toegankelijkheidseisen vereist aanpassing van de rotonde. Momenteel studeert provincie Zuid-Holland op de effecten hiervan op de verkeersdoorstroming N219. Indien een goede verkeersafwikkeling mogelijk blijft zullen provincie en gemeente verder in gesprek gaan over eventuele realisatie van de bushalte en de noodzakelijke aanpassingen (planning en budget).
3.1 Opstellen van een gemeentelijk fietsroutenetwerk en bijbehorende kwaliteitseisen in 2023.	€ 20.000	De kaart met het fietsroutenetwerk is in concept gereed. Momenteel wordt gewerkt aan de bijbehorende kwaliteitseisen.
3.2 Opstellen van een realisatiestrategie om een kwaliteitsverbetering van het fietsroutenetwerk te realiseren.		Op basis van het fietsroutenetwerk en bijbehorende kwaliteitseisen zal in een later stadium de realisatiestrategie worden opgesteld.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).	<i>Handhaven</i> Bij iedere reconstructie of groot onderhoud dat plaatsvindt wordt gekeken of risico's op het gebied van verkeersveiligheid aangepakt kunnen worden. Daarnaast wordt ook met de ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden gekeken naar de aanpak van risico's op het gebied van verkeersveiligheid.
2. Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.	<i>Handhaven</i> De huidige activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie worden voortgezet. Daarnaast is het huidige pakket uitgebreid met onder andere het programma Doortrappen. Ook worden organisaties binnen de gemeente Zuidplas benaderd om ambassadeur te worden van maak een punt van nul verkeersslachtoffers.
3. Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.	<i>Handhaven</i> Er vindt structureel overleg plaats met de verkeersadviseur van de Politie over handhaving. De gemeente zorgt voor data (bijvoorbeeld snelheidsdata) zodat gerichte handhaving kan plaatsvinden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren nadere analyse en uitwerking van de vastgestelde top 13 risicolocaties van verkeersveiligheidsknelpunten. Van de overige risicolocaties wordt een quickscan gemaakt.	€ 50.000	Moet nog opgestart worden.
2.1 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2022-2024 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		Is onderdeel van de activiteiten die plaatsvinden op het gebied van voorlichting en educatie.
3.1 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijks overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Er is structureel overleg met de verkeersadviseur van de politie over handhaving.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.	<i>Handhaven</i> Eind 2022 is de reistijdvertraging in de cityscan geactualiseerd. Er is dus inzicht in de huidige situatie wat betreft reistijdvertraging. Deze data wordt gebruikt bij advisering over ruimtelijke ontwikkelingen.
2. We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.	<i>Handhaven</i> Bij werkzaamheden met een volledige afsluiting is een omleidingsroute altijd vereist. Daar wordt op getoetst bij de beoordeling van de verkeersplannen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen mobiliteitsvisie in 2023-2024, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.	€ 150.000 (dekking PRO en bovenwijkse voorziening)	Eind 2023 legt het college een kadernota Mobiliteit voor aan de raad waarin we de reikwijdte van het vraagstuk Mobiliteit verder verkennen.
2.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
2.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt structureel overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroute op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.	<i>Handhaven</i> Eind 2022 is de reistijdvertraging in de cityscan geactualiseerd. Er is dus inzicht in de huidige situatie wat betreft reistijdvertraging.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Standaard opstellen van een verkeerstoets op capaciteit gemeentelijk wegennetwerk bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.		Moet nog opgestart worden. Ruimtelijke ontwikkelingen worden uiteraard nu ook getoetst. Er is echter nog geen standaard opgesteld voor deze verkeerstoets. Dit moet nog opgepakt worden.

In 2023 samen met regionale partijen strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. Na 2023 uitwerking geven aan gemaakte afspraken. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied zijn er gesprekken met o.a. Provincie Zuid-Holland over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. De aanpak van de piekbelasting van het regionaal wegennet staat in deze gesprekken structureel geagendeerd.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming. We starten in 2023 een verkenning naar de mogelijkheden van de realisatie van hubs binnen de gemeente Zuidplas.	<i>Handhaven</i> Deze verkenning moet nog opgestart worden. Het voorstel is om dit onderdeel te laten zijn van de mobiliteitsvisie voor de gemeente Zuidplas en ook de bevindingen vanuit het mobiliteitsconcept Middengebied hierin te betrekken. In Nieuwerkerk aan den IJssel is het station Nieuwerkerk te duiden als een mobiliteitshub (overstap auto, fiets, trein en bus). In de andere dorpen is nog geen mobiliteitshub aanwezig.
2. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.	<i>Handhaven</i> Bij elke toekomstige nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dagen wij ontwikkelaars uit om met creatieve oplossingen te komen om de automobilititeit te beperken. Deze inzet is niet vastgelegd in beleid.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas, onderscheiden naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen, naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten, naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelfervoer en andere diensten.	€ 25.000	De uitwerking van het begrip mobiliteitshub maken wij onderdeel van de nog op te stellen mobiliteitsvisie.
1.2 Verkenning samen met de gemeente Gouda naar de toegevoegde waarde (kosten en baten) van een nieuw OV-hub/treinstation Gouweknoop.		Dit onderzoek is door gemeente Zuidplas en Gouda gezamenlijk opgestart en richt zich op een hoogwaardige OV-ontsluiting van de Zuidplaspolder. Wanneer de resultaten beschikbaar zijn zal de raad hierover worden geïnformeerd.

2.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteitcombinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Voor Moerkapelle ligt er een plan voor deelmobiliteit in combinatie met de ontwikkeling van fase 3 en 4 van de Jonge Veenen. Bij elke toekomstige nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dagen wij ontwikkelaars uit om met creatieve oplossingen te komen om de automobilititeit te beperken. Er is hierbij onderscheid te maken in kleinschalige ontwikkelingen en de grotere ruimtelijke ontwikkelingen.
---	--	--

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen. Wel wordt per kwartaal middels een voortgangsrapportage separaat de voortgang van de opgave Middengebied aan de raad toegelicht.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van energiebesparing, zoals inzetten op isolatie.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 hebben minimaal 500 huishoudens een duurzaamheidslening afgesloten om energiebesparende maatregelen te nemen.	<i>Handhaven</i> Aantal van 500 is nog niet gehaald, maar het einddoel lijkt haalbaar met de huidige inspanning. Vorig jaar zijn er ruim 80 leningen verstrekt en in Q1 2023 25.
2. In 2026 is 60% van de inwoners bekend met het duurzaam bouwen loket en financieringsmogelijkheden.	<i>Handhaven</i> Het bedrijf ‘Duurzaam Bouwloket’ heeft tot eind 2023 van de gemeente de opdracht gekregen om als energieloket te fungeren. Naast Duurzaam Bouwloket zijn er meer aanbieders van deze dienst. Om voor 2024 een goede afweging te kunnen maken tussen de

				verschillende aanbieders voert de Omgevingsdienst Midden Holland (hierna ODMH) op dit moment een marktverkenning uit. Hierbij wordt meegenomen welke voorwaarden en eisen wij als gemeente stellen aan een energieloket. Daarnaast vinden we het belangrijk om ook de wensen en eisen van inwoners met betrekking tot zo'n loket mee te nemen in de marktverkenning. Middels een focusgroep zal aan verschillende inwoners van Zuidplas gevraagd worden hoe zij denken over een energieloket. We willen eerst dat traject afwachten voordat we een keuze maken in de communicatiestrategie en verder werken aan deze doelstelling.				
Effectindicator	Realisatie 2021	ZN 2023	Begroting 2026					
Duurzaamheidsleningen afgesloten	261	310	500					
Bekendheid met duurzaam bouwen loket	niet bekend	niet bekend	60%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoering (blijven) geven aan de regeling voor duurzaamheidsleningen.		De regeling voor duurzaamheidsleningen wordt voortgezet in 2023.
2.1 Starten communicatiecampagne.		Eind 2023 hebben we op basis van het onderzoek van de ODMH of een nieuw energieloket gekozen, of het huidige contract verlengd bij het Duurzaambouwloket. Op basis daarvan bepalen we de communicatiestrategie met betrekking tot de bekendheid onder inwoners.
2.2 Voortzetten (of uitbreiden) van het contract duurzaam bouwen loket.		Via een marktonderzoek door de omgevingsdienst worden verschillende aanbieders van energieloketten vergeleken. Op basis daarvan kunnen we besluiten of het contract met Duurzaam Bouwloket wordt voortgezet in 2024 of dat een andere partij wordt gecontracteerd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We blijven op koers voor de RES.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
In 2030 wordt in Zuidplas 0,097 TWh duurzame energie opgewekt om bij te dragen aan het klimaatdoel van 55% CO2-reductie in 2030.				Handhaven. Het regionale bod van 0,435 TWh blijft staan en daarmee ook de lokale doelstelling.				
Effectindicator	Realisatie 2021	ZN 2023	Begroting 2030					
Opgewekte Twh duurzame energie	niet bekend	niet bekend	0,097					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Grootschalige duurzame energie opwekken ten behoeve van RES bod.		Om de doelstellingen uit de RES te realiseren is het Servicepunt Energietransitie Bedrijven opgericht. Daarnaast wordt er gewerkt aan een uitnodigingskader, met bijhorend participatietraject, ten behoeve van het verlenen van vergunningen voor zon op land per 1 januari 2024. Tenslotte zal er ondersteuning worden gegeven voor het programma Opwek Energie op Rijksgrond (OER) waarvoor in de RES 1.0 infrastructuur is aangewezen.
2. Realiseren van een regionaal warmtesysteem om warmtebronnen aan elkaar te koppelen en te verbinden aan de regionale warmtevraag.		In het collectief WSO wordt gewerkt aan de realisatie van een warmtenet voor de tuinders. Daarbij wordt actief gezocht naar manieren om dit warmtesysteem uit te breiden naar de regio (Zuidplas en Waddinxveen)
3. Ontwikkelen van een lange termijn visie om te komen tot een energie neutrale gemeente.		<i>Er wordt voorgesteld om deze inspanning uit de p&c-documenten te halen gelet op het volgende:</i> Om de doelstelling om in 2030 0.097 TWh duurzame energie op te wekken is onder andere als inspanning aangegeven dat we een langetermijnvisie willen ontwikkelen om te komen tot een energie neutrale gemeente. Deze inspanning valt niet onder deze doelstelling, omdat het niet het doel is van de Regionale Energie Strategie om te komen tot een energie neutrale gemeente. De ambitie om te komen tot een energie neutrale gemeente in 2050 is namelijk afkomstig uit het programma duurzaamheid en klimaatadaptatie 2019-2025. De doelstellingen en inspanningen in het collegeprogramma helpen om de ambitie uit het programma duurzaamheid en klimaatadaptatie 2019-2025 te bereiken. Dat betekent dus dat de RES bijdraagt aan het realiseren van een energie neutrale gemeente. De inspanning om te komen tot een

		energie neutrale gemeente valt wat ons betreft dan ook binnen het programma Duurzaamheid en dient geen onderdeel uit te maken van de zomernota.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In 2030 zijn in Zuidplas minimaal 3600 bestaande woningen van het gas af (in lijn met Transitievisie Warmte).				<i>Handhaven</i> Deze doelstelling is nog altijd in lijn met de Transitievisie Warmte. Komende maanden wordt verder concreet uitgewerkt hoe we deze doelstelling gaan halen.				
2. In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd.				<i>Handhaven</i> Wordt nu gewerkt aan een nulpunt om te bepalen hoe groot de inspanning moet zijn om dit doel te halen.				
Effectindicator	Realisatie 2021	ZN 2023	Begroting 2026	Begroting 2030				
Aantal bestaande woningen zonder gas	niet bekend	niet bekend		3600				
Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	niet bekend	niet bekend	20%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren van het traject verkenningswijken.		Op dit moment wordt het Programmaplan Duurzaamheid vormgegeven waarbij deze inspanning verder uitgewerkt wordt. Daarnaast loopt technisch onderzoek naar alternatieven in de zoals in de transitievisie warmte vastgestelde twee en daar nieuw aan toegevoegde derde verkenningsbuurt.
1.2 Evalueren en herijken Transitievisie Warmte in 2023.		Middels een raadsinformatienota is de huidige stand van zaken rondom de warmtetransitie gedeeld met de raad. Het herijken van de Transitievisie volgt later in het jaar.
1.3 Voorbereiden herijking Transitievisie Warmte in 2026.		Nog niet van toepassing

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We zorgen voor meer ruimte voor verwerking van extreme neerslag, verminderen de gemiddelde gevoelstemperatuur en ondervinden minder negatieve gevolgen bij langdurige droogte.	<i>Handhaven</i> Klimaatadaptatie is onverminderd noodzakelijk. Het rijk heeft hiervoor ook een landelijke maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving uit gebracht. In het nieuwe programma Duurzaamheid wordt hier nader aandacht aan besteed.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Inspelen op weersextremen en klimaatverandering door het toepassen van het convenant klimaatadaptief bouwen. Het convenant wordt van toepassing verklaard op ieder nieuwbouwproject vanaf 2024.		Het convenant klimaatadaptief bouwen is verbreed naar de bestaande omgeving en daarmee van toepassing voor alle projecten in de gemeente. Ook is door het rijk op 23 maart 2023 de Maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving uitgebracht. De beleidsmatige vertaling van het convenant en maatlat vinden in 2023 plaats. Daarmee is het mogelijk om vanaf 2024 dit in alle nieuwbouwprojecten toe te passen en daarop te monitoren.
2. Voorkomen van hittestress, waarbij prioriteit wordt gegeven aan kwetsbare doelgroepen (zorginstellingen en kinderdagverblijven). Het verminderen van de overlast van hitte op vijf locaties per jaar. Onderzoeken van de mogelijkheid om onze speelplaatsen te voorzien van 40% schaduw.	€ 25.000	Een quickscan is uitgevoerd om te inventariseren welke verzorgingshuizen hittestress ondervinden en welke kansrijk zijn om de omgeving ervan te verkoelen door het nemen van groene en blauwe maatregelen. Gedurende 2023 werken we de meest kansrijke locaties verder uit en gaan we in gesprek met de locaties.
3. Evaluatie subsidieregeling klimaatadaptatie.		In de Najaarsnota 2022 is de planning bijgesteld. De evaluatie is opgestart. Afronding van de evaluatie is voorzien in het 3e kwartaal van 2023
4. Actualiseren van de beleidsnota grondwater A14.000184.		Volgens de bijgestelde planning is actualisering in het 3 ^e kwartaal 2023 gepland.

Financiële bijstellingen programma 4

4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening		-171	-316	-166	-166	-166
Jaarprogramma 2023 ODMH Milieu		-40	-	-	-	-
Exploitatielasten vastgoed cultuur		-26	-26	-26	-26	-26
Verwerken nieuwe Cao		45	45	45	45	45
Administratieve herschikking opbrengsten glasvezel progr. 4->5		-150	-150	-	-	-
ODMH Begroting 2024 milieu		-	-185	-185	-185	-185
Kleine mutaties		0	0	0	0	0
4.2: Wonen		-54	-260	-260	-260	-260
Jaarprogramma 2023 ODMH BWT		41	-	-	-	-
Wet goed verhuurschap (dekking AU)		-27	-27	-27	-27	-27
Exploitatielasten vastgoed Wonen		-20	-20	-20	-20	-20
Automatisering volume- prijsstijging		-49	-49	-49	-49	-49
ODMH Begroting 2024 BWT		-	-169	-169	-169	-169
Kleine verschillen		1	6	6	6	6
4.3: Economie		-13	-13	-13	-13	-13
Liquidatie Bedrijfschap Regio Gouda (lasten)		-125	-25	-25	-25	-25
Liquidatie Bedrijfschap Regio Gouda (baten)		100	-	-	-	-
Budget neutraal		12	12	12	12	12
4.4: Verkeer en vervoer		-	-	-	-	-
4.5: Gebiedsontwikkeling		20	20	20	20	20
Verwerken nieuwe Cao		20	20	20	20	20
4.6: Duurzaamheid en klimaatadaptatie						
Duurzaamheid en klimaat (lasten)		-771	-778	-785	-785	-785
Duurzaamheid en klimaat (baten)		771	778	785	785	785
Energiearmoede (lasten)		-500	-	-	-	-
Energiearmoede (baten)		500	-	-	-	-
Totaal		-219	-568	-418	-418	-418

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 4

Product 4.1 Ruimtelijke ordening

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu- Jaarprogramma 2023

Jaarlijks wordt in overleg met gemeente het jaarprogramma opgesteld. Het college heeft op 28 februari 2023 (besluit B23.00016) met het jaarprogramma milieu 2023 ingestemd. We stellen voor de begroting conform het jaarprogramma aan te passen.

Voor 2023 een incidenteel nadeel van € 40.941

Exploitatielasten vastgoed cultuur

Door de huidige marktwerking (stijgende energieprijzen, hoge inflatie, enz.) zijn de exploitatie- en onderhoudskosten voor het gemeentelijk vastgoed het afgelopen jaar fors gestegen. De verwachting is niet dat de kosten de komende jaren zullen afnemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen en het budget vanaf 2023 structureel met € 26.000 te verhogen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 26.000

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu - begroting 2024

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maakt dat de kosten vanaf 2024 met € 184.731 toenemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 184.731

Verwerken nieuwe Cao

De nieuwe ambtenaren cao is begin april 2023 goedgekeurd. Een algemene toelichting en een totaaloverzicht is opgenomen bij de [financiële producten](#).

Structureel voordeel van € 45.000 vanaf 2023

Administratieve herschikking opbrengsten glasvezel programma 4 naar 5

De opbrengsten en kosten glasvezel zijn administratief overgeheveld van programma 4 naar programma 5. Deze herschikking heeft geen effect op het saldo.

Budgettair neutraal in 2023 en 2024 € 150.000

Product 4.2 Wonen

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw en Woning Toezicht (BWT)

Jaarlijks wordt in overleg met gemeente het jaarprogramma opgesteld. Het college heeft op 28 februari 2023 (besluit B23.00016) met het jaarprogramma Bouw en Woning Toezicht 2023 ingestemd. We stellen voor de begroting conform het jaarprogramma aan te passen.

Voor 2023 een incidenteel voordeel van € 41.000

Wet goed verhuurderschap (dekking AU)

Bij de decembercirculaire 2022 heeft het rijk voor het uitvoeren van de Wet goed verhuurderschap een structureel bedrag van € 27.000 beschikbaar gesteld. Met het wetsvoorstel wil de regering ongewenste verhuurpraktijken voorkomen en tegengaan en woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten beschermen. Gemeentes zijn wettelijk verplicht hier invullen aan te geven. We stellen deze bedragen hiervoor te reserveren.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 27.000

Exploitatielasten vastgoed Wonen

Door de huidige marktwerking (stijgende energieprijzen, hoge inflatie, enz.) zijn de exploitatie- en onderhoudskosten voor het gemeentelijk vastgoed het afgelopen jaar fors gestegen. De verwachting is niet dat de kosten de komende jaren zullen afnemen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 20.000

Automatisering volume- en prijsstijging

Bij de overhead (product 6) is een algemene toelichting opgenomen

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 47.630

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Bouw en Woning Toezicht (BWT) – Begroting 2023

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maakt dat de kosten vanaf 2024 met € 169.276 toenemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 169.276

Product 4.3 Economie

Liquidatie Bedrijvenschap Regio Gouda

Conform besluit B22.000539 vaststellen Liquidatierekening Bedrijvenschap Regio Gouda worden onderstaande 2 punten in de Zomernota verwerkt.

1. Opnemen risicodpot a € 100.000,- in de exploitatiebegroting ter dekking voor eventuele nakomende kosten. Gemeente Zuidplas heeft dit bedrag ontvangen en moet hierover in het eerste kwartaal 2024 verantwoording aan de drie deelnemende gemeenten afleggen. Bij een eventueel rest saldo of extra kosten vindt er een verrekening plaats.
2. Conform ingestemd besluit van het liquidatieplan continueert Zuidplas de privaatrechtelijke handhaving van het Beeldkwaliteitsplan op Gouwe Park, de kosten hiervoor zijn € 25.000,- per jaar. Alle zaken na inwerkingtreding van het aangepaste bestemmingplan kunnen publiekrechtelijk via de ODMH worden afgehandeld, alle reeds lopende zaken zullen in de jaren daarna privaatrechtelijk afgehandeld worden. In 2023 zal overwogen worden of vanaf 2024 deze taak in opdracht van de gemeente bij ODMH ondergebracht wordt.

Voor 2023 budgettair neutraal van € 100.000 en vanaf 2023 structureel nadeel van € 25.000

Opbrengsten BIZ

De opbrengsten m.b.t. de BIZ zijn in de begroting bij belastingen (algemene dekkingsmiddelen) geraamd. Echter worden de kosten bij product 4.3 economie verantwoord en dienen de opbrengsten hier verantwoord te worden. Wij stellen u voor het budget budgetneutraal over te hevelen.

Ingaande 2023 budgettair neutraal € 12.000

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Verwerken nieuwe Cao

De nieuwe ambtenaren cao is begin april 2023 goedgekeurd. Een algemene toelichting en een totaaloverzicht is opgenomen bij de [financiële producten](#).

Structureel voordeel van € 20.000 vanaf 2023

Product 4.6 Duurzaamheid

Opgave Duurzaamheid en de aanvullende klimaatmiddelen van het Rijk in 2023 en verder

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, klimaatadaptief, waterrobuust en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en de doelen in het collegeprogramma te realiseren worden de inspanningen zoals opgenomen in de programmabegroting 2023-2026 en voorliggende zomernota verkend dan wel uitgevoerd.

De opgave Duurzaamheid is omvangrijk, complex en volop in ontwikkeling. Regie, sturing en samenhang is noodzakelijk om de transitie naar een Duurzaam Zuidplas aan te jagen. Daarom wordt komend half jaar gewerkt aan een nieuw programmaplan Duurzaamheid. In het programmaplan gaat het niet alleen over duurzaamheidsdoelen, inspanningen en middelen die noodzakelijk zijn om de ambitie dichterbij te brengen, maar ook over duurzamer denken en doen. Met een veranderstrategie en sturingsprincipes wordt de transitie aangejaagd. Voor de realisatie van de doelen en inspanningen hebben we onze eigen collega's, diverse partners, ondernemers en inwoners nodig. Participatie is dan ook een belangrijk onderdeel van het programma Duurzaamheid.

Om de ambitie dichterbij te brengen en de verplichte taken uit het landelijke klimaatbeleid (Klimaatakkoord en Deltaprogramma) uit te voeren zijn middelen in de begroting opgenomen. Daarbij is er rekening mee gehouden dat er in 2023 middelen vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld.

Voor duurzaamheid is in de begroting voor 2023 een bedrag van € 727.000 beschikbaar. Vanaf 2024 t/m 2026 zijn respectievelijk € 625.000, € 435.000,- en € 400.000 beschikbaar voor duurzaamheid.

Via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid is in april 2023 een uitkering aangevraagd voor de jaren 2023, 2024 en 2025 voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid. Minimaal 90% van de uitkering is bestemd voor apparaatskosten. De bedragen voor 2026 zijn nog onbekend, maar het is wel zo goed als zeker dat er middelen vrijkomen. In de brief Medeoverheden- uitvoeringsmiddelen-KE-beleid wordt namelijk het volgende vermeld: 'Om op langere termijn zekerheid over de middelen te bieden, zal zo snel mogelijk een wettelijke regeling worden opgesteld voor het uitkeren van de middelen voor 2026 t/m 2030'. In de brief is ook opgenomen dat de middelen vanaf 2026 even hoog zijn als de middelen van 2023. Met het opnemen hiervan en de budgetreeks welke middelen tot 2030 naar gemeenten gaan, wil het Rijk de gemeenten voldoende vertrouwen geven om te kunnen investeren in vast formatie.

De middelen bedragen in de periode 2023 € 771.000 oplopend naar € 785.000 in 2025. Als dit toegevoegd wordt aan de middelen in 2023 en verder, is er in totaal beschikbaar € 1.498.000 in 2023, € 1.403.000 in 2024, € 1.220.000 in 2025 en € 1.181.000 vanaf 2026.

*Inzet aanvullende middelen duurzaamheid en klimaat: **nadeel € 771.000 in 2023, € 778.000 in 2024, € 785.000 structureel vanaf 2025 (lasten) en voordeel € 771.000 in 2023, € 778.000 in 2024, € 785.000 structureel vanaf 2025 (baten)***

	2023	2024	2025	2026	2027
Duurzaamheid en klimaat, reeds in begroting	727	625	435	400	400
Duurzaamheid en klimaat, aanvullende middelen Rijk	771	778	785	785	785
	1.498	1.403	1.220	1.185	1.185

Aanvullende middelen voor aanpak energiearmoede

Het Rijk heeft middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van energiearmoede. De middelen zijn uitgekeerd door middel van een specifieke uitkering om huishoudens die kampen met energiearmoede te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Inwoners die in energiearmoede leven hebben vaak niet de middelen om hun woningen te verduurzamen. Met een aanpak energiearmoede willen we in 2023-2024 juist deze huishoudens helpen; door in te zetten op energiebesparing is dit ook gunstig voor de portemonnee. We doen dit door het treffen van kleine energiebesparende maatregelen bij aanvragers van de energietoeslag. Daarnaast voorzien we de doelgroep ook van persoonlijk energieadvies, gegeven door professionals. De motie 'Klusbus' (8 november 2022 - Z22.002384) is bij het projectplan in ogenschouw genomen.

*Inzet aanvullende middelen aanpak energiearmoede: **nadeel € 500.636 in 2023, en voordeel € 500.636 in 2023***

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Zuidplas groen, schoon, veilig en bereikbaar! Hierbij hebben we de focus op de beleving van de leefomgeving van onze inwoners waarbij we inzetten op een preventieve aanpak; een schone wijk nodigt uit om deze schoon te houden. Door inwonerparticipatie en duurzaamheid stevig te verankeren in de inrichting van de buitenruimte geven we invulling aan de thema's Verbindend bestuur en Toekomstbestendigheid.

Zuidplas gaat slim en efficiënt om met afvalscheiding en afvalinzameling en stuurt hierbij bewust op landelijke en lokale recyclingdoelstellingen. Door bewust te sturen op een duurzame vastgoedportefeuille, gericht op de toekomstige ontwikkelingen en ambities wordt het maximale maatschappelijke rendement behaald.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk. Uiteraard is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Het derde speerpunt is het streven naar een toekomstbestendige openbare ruimte door een klimaat adaptieve inrichting, aandacht voor biodiversiteit en data gestuurd beheer.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we – daar waar mogelijk – de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.	<i>Handhaven</i> De inventarisatie van de verbindingen zijn nog niet uitgevoerd. Verwachting realisatie doelstelling in 2025.
2. Vanaf 2023 maken we de parken in Zuidplas aantrekkelijker voor de gebruikers en de flora en fauna, door in te zetten op tenminste 10% meer ruimte voor ecologie of een extra speelplek, speelaanleiding of mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.	<i>Handhaven</i> In 2023 wordt gestart met de renovatie van het Buckenburgpark, waarbij de doelstellingen worden verwerkt in de aanleg.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/ voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		In de eerste helft van 2023 is deze inspanning nog niet gestart.
2. Extra investeren in onze parken waardoor we de beleefbaarheid en beheerbaarheid borgen en vergroten om meerdere doelen te verwezenlijken op gebieden als gezondheid, ontmoeten, sporten, bewegen klimaat en biodiversiteit. Betreft terug naar plusvariant waardoor keuzemogelijkheid uit herstelplan teruggedraaid wordt.	€ 1.000	De voorbereidingen van het Buckenburgpark liggen op schema. Naar verwachting ka er in 2023 nog gestart worden met de uitvoering. De voorbereidingen voor de renovatie van de andere parken is nog niet gestart.
3. Extra onderhoudskosten parken brede ambitie gezondheid, ontmoeten, sporten, bewegen, klimaat en biodiversiteit.	€ 22.000	De extra onderhoudsinspanningen starten na oplevering van de gerenoveerde parken.
4. In 2025 is iedere dorpskern - door middel van een recreatieve verbinding - verbonden met een voorziening, investeren in mogelijkheden om te recreëren, rusten of te spelen langs deze routes. Jaarlijks investeringsbudget van € 10.000.	€ 1.000 (kapitaallasten)	In de eerste helft van 2023 is deze inspanning nog niet gestart.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 is er een nieuw sport-, speel- en beweegplan, waarmee we inwoners de mogelijkheid bieden en stimuleren gezonder en actiever te worden. We doen dit door in te zetten op de bevordering van bewegen, spelen en sporten voor jong en oud welke openbaar en voor iedereen toegankelijk is.	<i>Bijstellen</i> De start van het participatietraject is voorzien na de zomer van 2023. Naar verwachting is dit begin 2024 afgerond.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Om invulling te geven aan de beweegbehoeften van de gebruikers van de openbare ruimte zoals opgenomen in het Preventieakkoord Zuidplas, wordt een impuls gegeven aan de kwaliteit van de speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden voor vergroening en klimaatadaptiever maken van speelplekken. Om de beweegbehoeften van de doelgroepen goed in beeld te krijgen wordt in 2023 een participatietraject uitgevoerd. De verkregen informatie wordt vervolgens gebruikt voor een sport- speel- en beweegplan, waarin de kwaliteit en financiële middelen worden geborgd. De inspanningen hierna volgen uit het plan.	€ 50.000	Het participatietraject is voorzien na de zomer van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking vanaf 2023 voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.	In 2023 is in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied een concept maatschappelijke businesscase uitgewerkt voor het Restveengebied. Deze wordt ingebracht in het transitiefonds NPLG. Voor de Groene Schakel wordt in 2023 een uitvoeringsstrategie opgesteld welke mede afhankelijk is van mogelijke toekenning van middelen uit het transitiefonds NPLG.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Starten met het opstellen van een visiedocument en een groenstructuurkaart.		Er is een maatschappelijke business case als document opgesteld die qua uitvoering van de maatschappelijke businesscase afhankelijk is van toekenning van een bijdrage uit het transitiefonds en is begin 2024 bekend. Met de agrariërs verenigd in de Land- en Tuinbouw vereniging Rottepolders vindt actief overleg plaats over gemeenschappelijke totstandkoming van een visie op het gebied in samenhang met een mogelijke bijdrage aan NPLG doelstellingen op het gebied van klimaat, water en natuur.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. We stellen in 2023 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.	<i>Handhaven</i> We koppelen de toetsingscriteria aan de ontwikkeling van het Middengebied. Dit iteratieve proces van het van grof naar fijn ontwerpen, doelen beschouwen en raakvlakken en relaties identificeren en uiteindelijk vatten in project specifieke eisen voorzien wij doorlopend gedurende het project.
2. In 2023 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.	<i>Handhaven</i> De 3x30x300 regel wordt nu als eis toegepast in enkele voorbereidingstrajecten van reconstructies.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Opstellen van toetsingscriteria.		We koppelen de toetsingscriteria aan de ontwikkeling van het Middengebied. Dit iteratieve proces van het van grof naar fijn ontwerpen, doelen beschouwen en raakvlakken en relaties identificeren en uiteindelijk vatten in project specifieke eisen voorzien wij doorlopend gedurende het project.
2. Onderzoeken mogelijkheid om de zogenaamde 3x30x300 regel toe te passen (3 bomen zichtbaar vanuit elk huis, 30% bladerdek in elke buurt en 300 meter van het dichtstbijzijnde park of groene ruimte.	€ 40.000	De 3x30x300 regel wordt nu als eis toegepast in enkele voorbereidingstrajecten van reconstructies.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verder versterken en inbedden van biodiversiteit.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biosdiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 voeren we een nulmeting uit om inzicht te hebben in onze huidige biodiversiteit. 2. In 2026 willen we geen verslechtering zien in de biodiversiteit ten opzichte van de nulmeting.	<i>Handhaven</i> We voeren gesprekken met omliggende gemeenten en het ODMH om inzicht te krijgen in hoe we een juiste 0 meting uit moeten voeren, om een goed inzicht te krijgen in de huidige stand en een in 2026 ook een goed vergelijk kunnen maken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Uitvoeren van een nulmeting om onze biodiversiteit inzichtelijk te maken.	€ 50.000	We voeren gesprekken met omliggende gemeenten en de ODMH om inzicht te krijgen in hoe we een juiste 0 meting uit moeten voeren, om een goed inzicht te krijgen in de huidige stand en een in 2026 ook een goed vergelijk kunnen maken.
2. Opstellen van een communicatie/informatieplan t.b.v. natuur en biodiversiteit, inclusief uitvoeringsplan.	€ 25.000	Het communicatie/informatieplan kan pas worden vormgegeven nadat de nulmeting is uitgevoerd. De verwachting is dat geheel 2023 nodig is voor de nulmeting. Het opstellen van beleid en het communicatieplan volgt in 2024.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen circulariteit, bijvoorbeeld bij inkoop, afvalinzameling en ontwikkeling.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.	<i>Handhaven</i> Bij het opstellen van het collegeprogramma is de ambitie opgenomen om stappen te zetten tot een circulair Zuidplas,

	<p>bijvoorbeeld bij onze inkoop, onze afvalinzameling en bij ruimtelijke ontwikkeling. Door beperkte ambtelijke capaciteit is echter de keuze gemaakt om dit jaar minder in te zetten op deze doelstelling. Dit heeft er mede mee te maken dat de gemeente nog een standpunt in moet nemen over dit thema. Binnen het programma 'Duurzaamheid' vormt circulariteit inmiddels een pijler. In die pijler wordt dit jaar begonnen met een verkenning waar wij als Zuidplas nu staan, op de verschillende beleidsterreinen.</p> <p>Advies is om de doelstelling te handhaven. Na duidelijkheid over waar wij als gemeente staan en waar wij heen willen kan deze doelstelling verder worden opgepakt en ingevuld. De wens is uiteraard om wel snel duidelijkheid te krijgen wat de gemeente kan en wil op gebied van circulariteit.</p>							
2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).	<p><i>Handhaven</i> Het restafval bevat nog veel waardevolle grondstoffen die aan de bron gescheiden kunnen worden. Op basis van de in 2022 uitgevoerde samenstellingsanalyses van het restafval gaan we onderzoeken hoe we de doelstelling kunnen realiseren.</p>							
3. In 2026 streven we naar een maximaal maatschappelijk verantwoord inkopen. Hiervoor passen wij de MVI-criteria tool toe van de Rijksoverheid. https://www.mvicriteria.nl/nl .	<p><i>Handhaven</i> MVI-criteria tool is opgenomen in het inkoopbeleid. Bij aanbestedingen wordt waar mogelijk de MVI-criteria tool toegepast.</p>							
4. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.	<p><i>Handhaven</i> Een hoge kwaliteit van de grondstoffen wordt steeds belangrijker om deze te kunnen hergebruiken in een volgend proces. Verwerkers controleren hier steeds strenger op. Dit betekent dat bij de inzameling nog beter gecontroleerd moet worden op de aanwezigheid van vervuiling en stoorstoffen die kunnen leiden tot afkeur van de vracht.</p>							
5. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.	<p><i>Handhaven</i> Bij Cyclus vind op dit moment een onderzoek plaats naar het opzetten van een demontagebedrag van grof afval.</p>							
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023	Begroting 2026				
2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.		131 kg (2022)	100 kg restafval				

3. Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t.	45%	45%	maximaal				
4. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.	max. 3	max. 3	max. 3				
5. Daling grof restafval	n.v.t.		0%	50%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen van een beleidskader voor circulariteit rondom bouwopgaven en openbare ruimte.	€ 40.000	De inspanning is nog niet uitgevoerd. Door de gemeente moet nog een standpunt worden ingenomen op het gebied van circulariteit. Zonder standpunt is het opstellen van beleidskaders voor circulariteit niet mogelijk. Binnen het programma 'Duurzaamheid' is circulariteit opgenomen als pijler. Ter voorbereiding is binnen het cluster Ruimtelijk Beleid een werkgroep Duurzaamheid gestart, om dit soort beleidsvraagstukken op te kunnen pakken.
2.1 In beeld brengen maatregelen voor verdere afvalscheiding.		De inspanning is nog niet uitgevoerd. Deze maatregelen zullen opgesteld worden naar aanleiding van de resultaten van de samenstellingsanalyse van het restafval.
3.1 Uitvoeren nulmeting (in 2023/2024) om te bepalen hoe groot de stap naar 100% duurzame inkoop is en opstellen plan van aanpak om te komen tot 100% duurzame inkoop, passend bij de constatering uit de nulmeting.	€ 40.000	Door middel van de nulmeting kunnen wij bepalen welke inkoop-categorieën nu duurzaam ingekocht worden en welke nog niet (volledig). Met het plan van aanpak zorgen wij dat nodige stappen gezet worden tot 2026
4.1 Actualiseren van het afvalbeleid.		Naar verwachting wordt er in 2024 een nieuw afvalbeleidsplan opgesteld. Vooruitlopend hierop zal er bij de uitvoering van de inzameling een aantal aanpassingen voorgesteld gaan worden als gevolg van wetgeving rondom arbeidsomstandigheden.
5.1 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengrstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Hier is nog geen inspanning op geweest. Uitbreiding van het aantal te scheiden afvalstromen is nauwelijks mogelijk vanwege de beperkte ruimte om extra containers te plaatsen op de afvalbrengrstations.
5.2 Circulaire initiatieven (kringloop, repair, demontage) krijgen een plek in het Programma van Eisen van het nieuwe afvalbrengrstation/circulair ambachtscentrum Zuidplas.		Circulaire initiatieven gaan zeker een plek krijgen in het programma van eisen. Welke dit precies zijn hangt mede af van regionale ontwikkelingen en nieuwe initiatieven.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.				<i>Handhaven</i> De gemiddelde leegstand van winkels in NL was in 2022 gemiddeld 6% volgens Locatus. Dit was veel lager dan de jaren hiervoor. Dit wordt mede veroorzaakt doordat veel winkels worden omgezet naar woningen. Het ontbreekt aan cijfers betreffende de leegstand in de gemeente Zuidplas over 2022.				
2. Medio 2026 voldoet 80% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.				<i>Handhaven</i> Onderdeel van de herijking van het MJOP in Q3 2023 is ook het inzichtelijk krijgen van de huidige onderhoudskwaliteit. Naar aanleiding hiervan wordt begin 2024 een uitvoeringsplan opgesteld.				
3. Wijzigingen in en buiten de winkelgebieden mogen niet verstorend werken en leiden tot grotere leegstand.				<i>Handhaven</i> Tot op heden zijn er geen wijzigingen geweest die verstorend werken. Er is daardoor geen grotere leegstand ontstaan.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Begroting 2026	ZN 2023					
Frictieleegstand winkelgebieden		≥ NL gem.						
Basonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed		≥ 80%	Onbekend					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Elk halfjaar wordt de leegstand geïnteriseerd. Indien deze hoger is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		De leegstand is nog niet geïnteriseerd. Het voornemen is om deze gegevens uit te vragen bij Locatus.
2.1. Actualiseren van het MJOP-vastgoed.		Herijking MJOP naar DMJOP zal plaatsvinden in Q3 van 2023.
2.2. Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed met een scherpe duiding van kern- en restportefeuille.		Het Meerjarenperspectief Vastgoed zal in Q2/Q3 2023 ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
2.3 In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (minimaal één object conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		Afhankelijk van de DUMAVA subsidie waar we op willen zitten en waarbij wij 30% van de investering terug kunnen krijgen, zal de start voor verduurzaming plaatsvinden in Q3/Q4 van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.	<i>Handhaven</i> Aanpassingen van bestaand maatschappelijk vastgoed is onderdeel van de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken (Swanla en Op Moer) met realisering uiterlijk 2024. Nieuwe voorzieningen maken deel uit van de gebiedspaspoorten.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Starten van een participatie/informatie traject.		Binnen de trajecten rond de gebiedspaspoorten voor de bestaande dorpen is ruimte voor participatie.
2. Verkenning van de te gebruiken criteria.		Criteria worden betrokken bij het opstellen van de gebiedspaspoorten
3. Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.		Opstart actualisatie Nota Vastgoed staat ingepland voor medio mei 2023 en zal in Q4 van 2023 ter besluitvorming worden voorgelegd.
4. Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.		Binnen de uitvoering van de haalbaarheidsonderzoeken voor Swanla en Op Moer worden de mogelijkheden in 2024 verkend. Nieuwe voorzieningen maken deel uit van de gebiedspaspoorten.
5. Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden		Zie hiervoor de toelichting bij punt 4.

Financiële bijstellingen programma 5

5. Fysieke omgeving		werkelijke bedragen				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
5.1: Beheer buitenruimte		-2.387	-2.307	-2.389	-2.458	-2.597
Bijstelling kapitaallasten Wegen		-	-	-70	-119	-208
Bijstelling kapitaallasten Wegen		-	-	-1	-2	-3
Bijstelling kapitaallasten Bruggen		-	-	-5	-12	-19
Bijstelling kapitaallasten Openbare verlichting		-	-	-15	-23	-29
Bijstelling kapitaallasten Spelen		-	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten Bruggen		-	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten Spelen		-	-	-	-	-
Civiele Kunstwerken: Kwaliteitsslag en kostenstijging onderhoud		-306	-306	-306	-306	-306
Wegen: kostentoeename voorziening onderhoud		-420	-500	-550	-550	-550
Wegen: kostentoeename klein onderhoud		-165	-165	-165	-165	-165
Wegen: kostentoeename verkeersveiligheid		-150	-150	-150	-150	-150
Kapitaallasten bruggen		-180	-180	-180	-180	-180
Groen: Ongediertebestrijding kostenstijging		-31	-31	-31	-31	-31
Groen: Draaigatjes (mieren) bestrijding		-	-30	-30	-30	-30
Groen: kosten voor nieuw groenbestek		-15	-15	-	-	-
Groen: kostentoeename afvoer slootvuil		-40	-40	-40	-40	-40
Groen: Beheerplan groen en spelen		-35	-15	-	-	-
Groen: Indexatie groenbestek (index 2022)		-340	-340	-340	-340	-340
Groen: Indexatie groenbestek (index 2023)		-280	-280	-280	-280	-280
Verlichting: kabelstoringen in Mossen en Tulpstraat		-80	-	-	-	-
Groen: Actualisatie lijst waardevolle bomen		-25	-	-	-	-
Groen: Bestrijding Japanse duizendknoop		-20	-15	-	-	-
Groen: Besteksafronding groen		-	-150	-	-	-
Verlichting: Opstellen bestek nieuwe raamovereenkomst		-20	-	-	-	-
Verkeersregelinstallaties: 1e lijns onderhoud en storingsdienst		-15	-15	-15	-15	-15
Bijdrage aan provincie ZH voor digitale verkeersregelinstallatie		-69	-	-	-	-
Waterbeheer: Directievoering en toezicht baggerwerken		-80	-80	-80	-80	-80
Verlichting: aansluiting meldcentrale, advisering en toezicht		-85	-85	-85	-85	-85
Indexatie kredieten voertuigen		-	-9	-9	-8	-8
Administratieve beschikking opbrengsten glasvezel progr. 4->5		150	150	-	-	-
Uitvoeringsprogramma riolering		-22	-22	-	-	-
Technische correctie Begr. 2023		-	-19	-29	-31	-45

Sport en beweegroute Moordrecht	-170	-	-	-	-
Verwerken nieuwe Cao	9	9	9	9	9
Hitland Begroting 2024	-	-10	-10	-10	-10
Rottemeren Begroting 2024	-	-12	-12	-12	-12
Bijstelling kapitaallasten OVL 2027	-	-	-	-	-22
Budget neutraal	3	3	3	3	3
5.2: Afval, riolering en begraven	6	-8	-8	-8	-8
Bijstelling kapitaallasten Riolering	-	-	-9	-19	-33
Dekking uit voorziening riolering	-	-	9	19	33
Waterbeheer: Baggerwerkzaamheden 2023	-412	-	-	-	-
Dekking Baggerwerkzaamheden uit voorziening riolering	412	-	-	-	-
Indexatie raamovereenkomst riooldiensten	-29	-29	-29	-29	-29
Dekking uit voorziening riolering	29	29	29	29	29
Indexatie kredieten voertuigen	-	-14	-14	-14	-14
Budget neutraal	6	6	6	6	6
5.3: Vastgoed	-211	-182	-182	-182	-182
Exploitatielasten vastgoed	-75	-75	-75	-75	-75
Huuropbrengsten Vastgoed	144	144	144	144	144
Prijnsindexatie Meerjarig onderhoudsplan (voorzieningen)	-230	-230	-230	-230	-230
Uitvoerings- en onderzoeksbudget vastgoed	-50	-50	-50	-50	-50
Budget neutraal	-	29	29	29	29
Totaal	-2.592	-2.497	-2.579	-2.648	-2.787

Toelichting programma 5

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Sport en beweegroute Moordrecht

Na overname van het multifunctioneel sportcentrum De Zuidplas in Moordrecht, is het positieve saldo van de opgeheven Stichting De Zuidplas als vorige eigenaar, statutair overgeheveld aan de gemeente. Het bestedingsdoel moet aansluiten bij de oorspronkelijke doelstellingen van de Stichting. Na aftrek van verrekeringen betreft het een bedrag van € 170.472 dat door de gemeenteraad in een bestemmingsreserve in ondergebracht.

In overleg met de ex-bestuurders van de opgeheven stichting is gekozen voor de realisering van een openbare sport en beweegroute door Moordrecht. De route sluit ook aan bij de doelstellingen binnen het collegeprogramma om sport en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren.

Voorgesteld wordt € 170.472 aan de bestemmingsreserve te onttrekken voor de realisering van openbare sport en beweegvoorzieningen.

In 2022 een Incidenteel voordeel van € 170.472 en nadeel van € 170.472 (budgettair neutraal).

Technische correctie Begroting 2023

In de Begroting 2023, als onderdeel van het collegeprogramma, is de bezuiniging “terug naar plusvariant parkrenovatie” teruggedraaid. Omdat de rentepercentages van deze begroting hoger waren dan bij de eerste begrotingen, dienen we deze mutatie nog technisch goed te verwerken.

Structureel nadeel van € 19.000 in 2023, € 29.000 in 2024, € 31.000 in 2025 en € 45.000 in 2026

Verwerken nieuwe Cao

De nieuwe Cao is begin april 2023 goedgekeurd. Een algemene toelichting en een totaaloverzicht is opgenomen bij de [financiële producten](#).

Structureel voordeel van € 9.000 vanaf 2023

De inflatie die structureel doorwerkt in de contracten, de oplopende onderhoudsbehoefte en de noodzaak om maatregelen te treffen om de buitenruimte veilig te houden zorgen voor een forse voorziene kostenstijging. Hierbij speelt ook dat het sturen op de uitgaven lastig blijkt in deze marktomstandigheden.

Onderstaand zijn de voorziene wijzigingen op de begroting gegroepeerd om de leesbaarheid te bevorderen.

1. Exploitatiekosten buitenruimte

Groen

De exploitatiekosten voor het product groen nemen toe door een toenemende opgave. Het gaat om bijvoorbeeld de bestrijding van exoten, afvoerkosten van waterplanten en ongediertebestrijding. Voorts wordt op dit moment het groenbestek opnieuw aanbesteedt. In de huidige markt kan geen inschatting gegeven worden van de uitkomsten van deze aanbesteding. Naar verwachting is dit bij de najaarsnota ook niet het geval en voorzien we een apart besluit voor het beschikbaar stellen van het budget vanaf 2024.

Structureel nadeel van € 71.000 in 2023, € 101.000 in 2024, € 101.000 in 2025 en € 101.000 in 2026

Incidenteel nadeel van € 95.000 in 2023 en € 195.000 in 2024.

Wegen

De exploitatiekosten voor het product wegen nemen toe door verhoogde onderhoudsbehoefte. Enerzijds wordt overwegend veroorzaakt door een toenemende verkeersintensiteit, droogte of vorst of door het moeizaam tot uitvoering komen van reconstructies van asfaltwegen.

Structureel nadeel van € 735.000 in 2023, € 815.000 in 2024, € 865.000 in 2025 en € 865.000 in 2026

(waarvan via de voorziening wegen, van € 420.000 in 2023, € 500.000 in 2024, € 500.000 in 2025 en € 550.000 in 2026)

Civiele kunstwerken (bruggen)

Veel bruggen in Zuidplas vragen om onderhoud en/of vervanging. De kosten voor het onderhoud nemen dan ook toe ten opzichte van het verleden. Hierbij speelt mee dat de onderhoudsbudgetten in de afgelopen jaren lager waren dan verwacht mag worden gezien het areaal en de gemiddelde levensduur.

Structureel nadeel van € 306.000 in 2023, € 306.000 in 2024, € 306.000 in 2025 en € 306.000 in 2026

Openbare Verlichting

Het college is niet tevreden over de prestaties van de onderhoudsaannemer voor de openbare verlichting. Het aflopende contract wordt in de loop van 2023 opnieuw in de markt gezet. Gezien de huidige marktomstandigheden kan geen voorspelling gedaan worden over de uitkomsten van deze aanbesteding maar verwacht het college niet dat de dienstverlening goedkoper wordt. Zodra er duidelijkheid is over de uitkomsten van de aanbesteding wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

(PM)

Baggerwerken (AB deel)

De opdracht voor directievoering en toezicht op baggerwerkzaamheden is opnieuw aanbesteed waarvoor aanvullend budget benodigd is.

Structureel nadeel van € 80.000 in 2023, € 80.000 in 2024, € 80.000 in 2025 en € 80.000 in 2026

Contractmutaties en indexatie

Diverse contracten muteren door inflatiecorrecties en areaaluitbreidingen.

Indexatie groenbestekken

Naast de structureel doorwerkende indexatie in 2022 (jaarrekening 2022) is er ook voor 2023 een inflatiecorrectie van toepassing. Daarnaast is het te onderhouden areaal uitgebreid als gevolg van de oplevering van nieuwe woonwijken.

Structureel nadeel van € 620.000 in 2023, € 620.000 in 2024, € 620.000 in 2025 en € 620.000 in 2026

Openbare verlichting

De contractprijzen voor het onderhoud aan de openbare verlichting stijgen als gevolg van een inflatiecorrectie. Daarnaast wordt het onderhoud aan de verkeersregelinstallaties opnieuw aanbesteed. Ook worden de kosten voor het verhelpen van enkele ingewikkelde storing opgevoerd alsmede de kosten voor bestek vorming en de bijdrage aan de provincie voor de VRI-vervanging aan de Kerklaan te Nieuwerkerk aan den IJssel.

Structureel nadeel van € 100.000 in 2023, € 100.000 in 2024, € 100.000 in 2025 en € 100.000 in 2026
Incidenteel nadeel van €169.000 in 2023.

Indexatie dienstencontract rioleringszorg

Het dienstencontract voor de rioleringszorg wordt geïndexeerd met 7,72%. De effecten hiervan zijn niet zichtbaar in de algemene begroting maar vallen binnen het gesloten circuit van de rioleringszorg. Dit heeft geen direct effect op de hoogte van de rioolheffing.
(neutraal)

Kapitaalslasten

Door verhoogde investeringsvolumes nemen de kapitaalslasten toe.

Structureel nadeel: zie tabel

Administratieve herschikking opbrengsten glasvezel programma 4 naar 5 (2023 en 2024 € 150.000)

De opbrengsten en kosten glasvezel zijn administratief overgeheveld van programma 4 naar programma 5. Deze herschikking heeft geen effect op het saldo.

Vaststelling uitvoeringsprogramma Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)

Het uitvoeringsprogramma RVVP is op 21 december 2021 door het college vastgesteld. De jaarlijkse bijdrage, ad € 22.400, dient nog voor de jaren 2023 en 2024 begrotingstechnisch verwerkt te worden.

Voor 2023 en 2024 een incidenteel nadeel van € 22.400

2. Investerings

Naast de oplopende exploitatielasten zijn er op het vlak van investeringen ook bijstellingen nodig.

Hierbij bepalen meerdere factoren de daadwerkelijke financieringsbehoefte omdat die enerzijds toeneemt vanwege bijvoorbeeld sterk oplopende kosten maar anderzijds beperkt wordt door beschikbare uitvoeringscapaciteit in de sector en de buitengewoon krappe arbeidsmarkt.

Het huidige beeld is dat de staande uitvoeringsagenda voor de openbare ruimte (deels gepresenteerd in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven) niet volledig uitgevoerd kan worden binnen de beschikbare middelen en capaciteit. Dit vraagt om keuzes binnen die investeringsagenda die het college wil presenteren bij de Programmabegroting 2024-2027. Hierbij maken wij inzichtelijk welke projecten vertraagd kunnen worden maar ook welke projecten niet uitgesteld kunnen worden vanuit een technische noodzaak of veiligheidsoverwegingen.

In bijlage 4 zijn de mutaties op de investeringen inzichtelijk gemaakt.

3. Mutaties in de kosten voor bedrijfsvoering

De onderliggende organisatie van alle activiteiten voor de buitenruimte (contractbeheer, databeheer, advisering, beeldkwaliteitsmetingen) vraagt een aantal bijstellingen op bestaande budgetten of het specifiek benoemen van activiteiten in de begroting. Dit laatste gaat dan om kosten die nu gedragen worden door de verschillende producten en daarmee niet expliciet begroot. Voorts worden degeneratiekosten vanuit kabelwerk en de daarmee samenhangende leges anders in de begroting opgenomen. In deze categorie wijzigingen is verder nog opgenomen het opnieuw toevoegen van 25% van de baggerkosten die niet aan de rioleringszorg mogen worden toegerekend. (herstelactie)

Structureel nadeel, zie toelichting kostenplaatsen onder programma 6

Recreatieschap Hitland begroting 2024

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maakt dat de kosten vanaf 2024 met € 10.134 toenemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 10.134

Recreatieschap Rottemeren begroting 2024

De huidige loon- en prijsontwikkelingen maakt dat de kosten vanaf 2024 met € 11.700 toenemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 11.700

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Begraafplaatsen

De reserve die beschikbaar was voor het uitvoeren voor maatregelen voortvloeiend uit de visie op de lijkbezorging is niet langer beschikbaar. Om deze gewenste maatregelen alsnog grotendeels uit te kunnen voeren wordt voorgesteld een krediet beschikbaar te stellen van 50.000 euro.

Een incidenteel nadeel van € 25.000 in 2024 en € 25.000 in 2025

Baggerwerken (gesloten circuit)

De baggerwerkzaamheden van schouwvak 2022-2023 zijn niet uitgevoerd omdat de aanbesteding voor deze werkzaamheden nog niet was afgerond. Deze werkzaamheden worden in de jaaropdracht 2023 meegenomen. Het budget voor 2022 is teruggevloeid naar de voorziening en wordt nu opgevoerd voor de jaarschijf 2023. Deze mutatie vindt plaats binnen de begroting van de rioleringszorg.

(neutraal)

Product 5.3 Vastgoed

Exploitatielasten en huuropbrengsten vastgoed

Door de huidige marktwerking (stijgende energieprijzen, hoge inflatie, enz.) zijn de exploitatie- en onderhoudskosten voor het gemeentelijk vastgoed het afgelopen jaar fors gestegen. De verwachting is niet dat de kosten de komende jaren zullen afnemen. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen en het budget vanaf 2023 structureel met € 75.238 te verhogen.

Het indiceren van de lopende huurovereenkomsten maakt dat de huuropbrengsten ingaande 2023 € 144.340 structureel hoger zijn.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 75.238

Ingaande 2023 een structureel voordeel van € 144.340

Verhogen dotatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Vooruitlopend op het MJOP dat in de loop van 2023 geüpdatet wordt is het voorstel om i.v.m. de fors gestegen marktprijzen de jaarlijkse dotatie met € 230.000 te verhogen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 230.000

Uitvoerings- en onderzoeksbudget vastgoed

Als gevolg van het opheffen van de reserve vastgoed per 31 december 2022, saldo is aan de algemene reserve toegevoegd, is niet meer mogelijk om uitvoerings- en onderzoekskosten uit deze reserve te bekostigen. Om deze taken alsnog uit te kunnen voeren stellen wij u voor ingaande 2023 een budget van € 50.000 beschikbaar te stellen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 50.000

Financiële producten

De begroting van de gemeente Zuidplas bevat de te realiseren programma's en een aantal programmaonderdelen die financieel technisch van aard zijn. Deze financieel technische programmaonderdelen worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Overhead
- Vennootschapsbelasting
- Onvoorzien

Verder volgen verderop in dit hoofdstuk ook de financiële mutaties op de **kostenplaatsen**. Dit zijn mutaties voor de bedrijfsvoering, die via vast verdeelsleutels nog verdeeld zullen worden over de verschillende programma's.

Financiële bijstellingen programma Financiële producten

Financiële producten		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
6.1: Algemene dekkingsmiddelen		3.140	2.997	2.563	2.057	1.529
Noodfonds energie (storting algemene reserve)		-250	-	-	-	-
Sport en bewegroute Moordrecht		170	-	-	-	-
Inzet stelpost prijs		2.165	2.165	2.165	2.165	2.165
Inzet stelpost groei		375	445	445	445	445
Gemeentefonds aankondiging extra accres		700	700	700	700	700
Extra inzet op belastingfuncties		-283	-243	-243	-243	-243
Uitvoerings- en onderzoeksbudget vastgoed		-45	-45	-45	-45	-45
Stijgende rentelasten (3,5%, 3% vanaf 2026)		275	-71	-505	-1.011	-1.612
Wet goed verhuurschap (dekking AU)		27	27	27	27	27
Budget neutraal		-12	-12	-12	-12	61
Kleine mutaties		17	31	31	31	31
6.2: Overhead		-90	-16	284	284	284
Verwerken nieuwe Cao		342	325	325	325	325
Automatisering volume- prijsstijging		-203	-203	-203	-203	-203
Exploitatielasten gemeentelijke huisvesting		-200	-200	-200	-200	-200
Inzet stelpost loon		550	550	550	550	550
Overgang naar Microsoft 365		-260	-60	-60	-60	-60
Aanbesteding zaakstelsel, DMS en Notubiz		-125	-300	-	-	-
Opstellen Informatiebeleidsplan (IBP)		-100	-	-	-	-
Budget neutraal		-93	-127	-127	-127	-127
Overige mutaties		-2	-2	-2	-2	-2
Totaal		3.050	2.981	2.847	2.340	1.812

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting Financiële producten

Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Noodfonds energie (storting algemene reserve)

Op programma 3 is toegelicht dat het niet bestede deel teruggestort zal worden in de algemene reserve. Deze mutatie vindt op dit programma plaats.

Incidenteel nadeel van € 250.000

Sport- en beweegroute Moordrecht

Op programma 4 is toegelicht dat het gereserveerde bedrag ingezet zal worden. De reserve onttrekking vindt op dit programma plaats.

Incidenteel voordeel van € 170.000

Inzet stelpost prijs

De stelpost prijs wordt ingezet voor de diverse prijsstijgingen in deze Zomernota. Meer informatie over deze stelpost is in bijlage 3 te lezen.

Een structureel voordeel van € 2.165.000 vanaf 2024

Inzet stelpost groei

De stelpost prijs wordt ingezet voor de diverse prijsstijgingen in deze Zomernota. Meer informatie over deze stelpost is in bijlage 3 te lezen.

Een structureel voordeel van € 375.000 in 2023 en € 445.000 vanaf 2024

Aankondiging extra accres gemeentefonds

In de Decembercirculaire 2022 is te lezen dat gemeenten naar verwachting € 300 miljoen extra accres kunnen krijgen vanwege de hoge inflatie. Definitief uitsluitel hierover volgt in de Meicirculaire 2022. Vooruitlopend hierop stellen wij voor om dit bedrag in de begroting te verwerken.

Een structureel voordeel van € 700.000 vanaf 2023

Extra inzet op belastingfunctie

Met de sterk gestegen verkoopprijzen en marktwaarde van woningen steeg ook de WOZ-waarde (explosief) mee. Dit heeft voor een grote golf aan telefoontjes en bezwaren gezorgd. Voor het afhandelen van deze bezwaren (binnen wettelijk termijn) en het beantwoorden van vragen is incidenteel extra capaciteit nodig ad € 242.859. Daarnaast is het team Belastingen bijzonder krap georganiseerd. Om de kwetsbaarheid als gevolg van structurele onderbezetting te verminderen, worden verschillende oplossingen in beeld gebracht. Daarmee wordt beoogd om de continuïteit van een van de kritieke processen binnen de organisatie te waarborgen. Een verkenning naar (volledige) uitbesteding maakt onderdeel uit van de oplossingsrichtingen. Incidenteel is €40.000 nodig aan onderzoekskosten.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 242.859 en incidenteel in 2023 € 40.000

Uitvoerings- en onderzoeksbudget vastgoed

Als gevolg van het opheffen van de reserve vastgoed per 31 december 2022, kan de jaarlijkse begrote onttrekking vrijvallen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 45.000

Stijgende rentelasten

De rentelasten stijgen als gevolg van de financiële gevolgen van deze Zomernota en als gevolg van stijgende rentepercentages op de kapitaalmarkt.

Wet goed verhuurschap (dekking AU)

Zie voor toelichting programma 5.

Product 6.2 Overhead

Automatisering volume- en prijsstijging

Zoals bij de jaarrekening 2022 aangegeven zijn de kosten voor automatisering fors toegenomen. Dit mede door de strengere landelijke beveiligingseisen, een toename van het aantal gebruikers en de huidige marktprijzen. We stellen dan ook voor het budget structureel met € 203.400 te verhogen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 203.400

Exploitatielasten gemeentelijke huisvesting

Zoals bij de jaarrekening 2022 aangegeven zijn de kosten voor de gemeentelijke huisvesting de laatste jaren fors toegenomen. Dit mede door optimale bezetting en ingebruikname van de gebouwen na Corona wat kosten verhogend uitwerkt, bijvoorbeeld door het verhogen schoonmaakfrequenties, beveiliging, energie, enz. Daarnaast speelt de hoge inflatie hierin een grote rol. Wij stellen u voor het budget structureel met € 200.000 te verhogen.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 200.000

Aanbesteding zaaksysteem, DMS en Notubiz

Voor de rechtmatigheid is het noodzakelijk om in 2024 het zaaksysteem, DMS en Notubiz te vervangen. Ter voorbereiding is in 2023 voor het aanbestedingstraject een incidenteel bedrag van € 125.000 benodigd. Voor de implementatie (inhuren expertise, migratie, gebruikersinstructie etc.) van de nieuwe systemen is naar verwachting een bedrag van € 300.000 benodigd. Wij stellen u voor deze incidentele middelen beschikbaar te stellen.

In 2023 een incidenteel nadeel van € 125.000 en in 2024 een incidenteel nadeel van € 300.000

Overgang naar Microsoft 365

De overgang naar Microsoft 365 is een noodzakelijke stap om continuïteit te kunnen borgen, informatiebeveiliging beter te kunnen vormgeven en een eigentijdse functionaliteit te bieden voor medewerkers. Om de overgang te realiseren is een incidenteel bedrag van € 200.000 noodzakelijk. Als gevolg van deze overstap is ook een structurele verhoging nodig van het ICT budget voor de benodigde licenties (€60.000) en gebruikersondersteuning (€ 80.953). Deze laatste kosten vallen onder de kostenplaatsen, verderop op dit programma.

In 2023 een nadeel van € 200.000, structureel nadeel € 60.000 vanaf 2023

Opstellen Informatiebeleidsplan (IBP)

De ontwikkelingen binnen IT gaan hard (cloud, digitalisering, enz.), daarnaast worden de AVG eisen steeds hoger. Het is belangrijk om als gemeente toegerust te zijn voor. De gemeente wil hiervoor met een plan komen, het Informatiebeleidsplan. Voor het opstellen van dit plan is een incidenteel bedrag van € 100.000 benodigd.

In 2023 een incidenteel nadeel van € 100.000

Mutaties kostenplaatsen

Hieronder staan mutaties op de kostenplaatsen, die nog verdeeld zullen worden over de verschillende programma's.

Mutaties op de personeelsbegroting		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
7.1: Kostenplaatsen		-3.344	-3.300	-3.223	-3.230	-3.200
Verwerken nieuwe Cao		-1.817	-1.810	-1.809	-1.816	-1.816
Compliance wettelijke taken		-340	-681	-681	-681	-681
Technisch onderhoud buitendienst		-50	-50	-50	-50	-50
Prijsindexatie verzekeringspolissen		-30	-30	-30	-30	-30
Aanbesteding Arbodienst		-60	-60	-60	-60	-60
Uitvoering wettelijke taken / opleidingen BRP		-350	-	-	-	-
Overheveling opbouwwerk Stichting ZO!		33	33	33	33	33
Opdracht beheervisie, Geoweb en kwaliteitscores		-85	-25	-20	-20	-20
Verlichting: aanschaf applicatie		-43	-30	-30	-30	-
Groeimechanisme 2024		-	-301	-301	-301	-301
Implementatie Wet gemeenschappelijke regelingen		-83	-71	-	-	-
Flexibele schil		-250	-250	-250	-250	-250
Interim gemeentesecretaris & controller		-285	-	-	-	-
Overgang naar Microsoft 365		-	-81	-81	-81	-81
Onderzoek duurzame mobiliteit		-40	-	-	-	-
Budget neutraal		56	56	56	56	56
		-	-	-	-	-
Totaal		-3.344	-3.300	-3.223	-3.230	-3.200

- = nadeel / + = voordeel

Verwerken nieuwe Cao

Begin april 2023 is de nieuwe ambtenaren cao goedgekeurd. De belangrijkste mutatie betreft dat alle ambtenaren een verhoging van € 240 krijgen, en daarbovenop 2%. Met name ambtenaren met een lager salaris gaat er hierdoor op vooruit, bijvoorbeeld 12% of 13%. Ook andere onderdelen zijn gewijzigd in de Cao, bijvoorbeeld een verhoging van de thuiswerkvergoeding. De mutatie is verwerkt in deze begroting en is zichtbaar op diverse programma's. Het totaal financieel effect van alle programma's is als volgt:

	2023	2024	2025	2026	2027
Uitkomst nieuwe Cao	-1.471	-1.490	-1.489	-1.496	-1.496

De nieuwe Cao wordt verwerkt op diverse programma's. De meeste kosten landen op de kostenplaatsen, die vanuit daar in de begroting weer verwerkt zullen worden over alle programma's. Op programma 1 zijn er ook kosten voor het bestuur (college, raad en griffie) en voor dienstverlening (buitengewone ambtenaren van burgerlijke stand). Op programma 4, 5 en 6 zijn er mutaties aan de dekkingskant van de begroting, voor personeel dat werkt aan projecten.

	2023	2024	2025	2026	2027
Programma 1, bestuur	-66	-75	-75	-75	-75
Programma 1, dienstverlening	-4	-4	-4	-4	-4
Programma 4, ruimtelijk beleid	45	45	45	45	45
Programma 4, grondexploitaties	20	20	20	20	20
Programma 5	9	9	9	9	9
Overhead	342	325	325	325	325
Kostenplaatsen	-1.817	-1.810	-1.809	-1.816	-1.816
Totaal	-1.471	-1.490	-1.489	-1.496	-1.496

Wettelijke taken en Compliance vraagstukken

Zoals in de bestuurlijke samenvatting geschetst is de gemeente Zuidplas is onderhevig aan nieuwe of aanvullende wet en regelgeving. De hieronder genoemde voorstellen zijn gerelateerd aan deze nieuwe wettelijke eisen of uitbreiding van de wettelijke verwachtingen en de steeds strengere eisen die aan de gemeente worden gesteld. Bij het niet invullen van deze voorstellen is het de verwachting dat de gemeente Zuidplas niet compliant kan zijn aan de strengere eisen en niet kan voldoen aan de (nieuwe) wet en regelgeving

Rechtmatigheidsverantwoording

Waar voorheen een externe accountant een oordeel vormde over de rechtmatigheid en hierover verslag uitbracht, moet de organisatie vanaf 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. De onderbouwing van deze verantwoording brengt meer en andere werkzaamheden met zich mee.

Centrale regie op de budgetten

Er is door de accountant een afvlakking van de kwaliteitsverbetering in de intense beheerding geconstateerd. Een van die bevindingen is het inregelen van een centrale kredietbewakingsfunctie. Een van die bevindingen is het inregelen van een centrale kredietbewakingsfunctie. Vanwege de groei van Zuidplas neemt de begroting van de gemeente jaar op jaar in omvang toe en vanwege die reden heeft ook onze accountant eerder in de interimmanagementletter al geadviseerd dat intensivering en versterking van de financiële functie van onze organisatie noodzakelijk is en naast decentraal budgetbeheer ook centraal budgetbeheer benodigd is. De toevoeging van een centrale vorm van kredietbeheersing verkleint de risico's op eventuele krediet overschrijdingen of onderuitnutting.

Financiële strategievorming groeiende organisatie en complexe opgaven

Door de groeiende gemeente krijgen we te maken met complexere financiële vraagstukken. Dit vraagt om specifieke (strategische) financiële kennis voor bijvoorbeeld het bouwen van het Middengebied en een financiële strategie op de langere termijn voor de organisatie.

Naleving AVG-wetgeving

Sinds mei 2018 is het voor alle gemeentes verplicht om toe te zien op de opzet en naleving van het privacy beleid en de AVG binnen de organisatie. Daarnaast is de organisatie verantwoordelijk voor het correct naleven van de AVG en/of de omgang met persoonsgegevens. De groei binnen de gemeente Zuidplas zal er meer inspanning geleverd moeten worden om te voldoen aan deze wet en regelgeving. Hiernaast is er binnen het collegeprogramma besloten om naar volwassenheidsniveau 3 ("Bepaald") van de AVG met elementen van niveau 4 ("Beheerst") voor eind 2026 te gaan.

Ondersteuning bij (signalen van) ongewenste omgangsvormen.

Door de toenemende bewustwording op ongewenste omgangsvormen in onze samenleving en door de groei van onze organisatie zien we het aantal meldingen van ongewenste omgangsvormen toenemen. Een vertrouwenspersoon is er voor collega's die een ongewenste omgang hebben ervaren of hebben waargenomen en hierover in vertrouwen willen spreken en/of hulp bij nodig hebben.

Leerplicht

Er zijn verschillende factoren die extra druk leggen op de taak leerplicht. Er is een stijging te zien in het aantal leerlingen dossiers van 25%. Hiernaast heeft er vanuit maatschappelijke ontwikkelingen een verbreding van de taak plaatsgevonden. Ook heeft er een toenamen plaats gevonden van de wettelijke taken voor leerplicht en een verzwaring van problematiek.

Wettelijke taak archief

De Archiefwet stelt eisen aan het beheer van informatie van de gemeente. Om de groeiende hoeveelheid informatie conform wettelijke eisen te beheren is uitbreiding van de taak van belang.

Informatiebeveiliging

De hoeveelheid informatie binnen de gemeente groeit, gemeentelijke processen vragen om steeds meer IT-ondersteuning en ontwikkelingen binnen IT gaan steeds sneller. Het beheer van deze informatie moet voldoen aan wettelijke eisen, zoals Archiefwet, AVG (privacy) en BIO/ NIS2 (informatieveiligheid). Ook wordt de noodzaak om onze (persoons)gegevens goed te beveiligen en de continuïteit van IT-dienstverlening te kunnen garanderen steeds hoger. De gemeente wil toegerust zijn om deze taak te kunnen uitvoeren.

Incidenteel 2023 een nadeel van € 340.000 en vanaf 2024 een structureel nadeel van € 681.000

Technisch onderhoud buitendienst

De kosten voor onderhoud en brandstof zijn door inflatie fors toegenomen, hierdoor zijn de bestaande budgetten ontoereikend geworden.

Structureel nadeel van € 50.000

Prijsindexatie verzekeringspolissen

Voor 2023 zijn de lopende verzekeringen conform overeenkomst geïndexeerd. Door het hanteren van deze prijsindex zijn de premies met € 30.000 verhoogd.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 30.000

Aanbesteding Arbodienst

Per 1 januari 2023 is de nieuwe overeenkomst met de Arbodienst ingegaan. In lijn met de vorige overeenkomst is de verzuimbegeleiding van de medewerkers en de benodigde (extra) inzet van de bedrijfsarts hierin opgenomen. Rekening houdend met de groei van de gemeente Zuidplas en de huidige marktconforme prijzen dient het budget met € 60.000 verhoogd te worden.

Ingaande 2023 een structureel nadeel van € 60.000

Uitvoeren wettelijke taken en opleidingen BRP

Om de wettelijke taken BRP met de minimale kwaliteitsnorm te kunnen uitvoeren en de balies op het Publieksplein te bemensen is in 2023 een extra bedrag van € 350.000 benodigd. Dit als gevolg van de slechte arbeidsmarkt waar ervaren medewerkers met BRP kennis erg schaars zijn. We zijn daarom voornemens om medewerkers opleidingen en trainingen te geven om de BRP kennis binnen Zuidplas te waarborgen. Vooralsnog verwachten we dat deze eenmalige impuls tot de gewenste kwaliteitsnorm zal leiden. Indien er structurele middelen noodzakelijk zijn komen we hier in de najaarsnota 2023 op terug.

Incidenteel 2023 een nadeel van € 350.000

Overheveling opbouwerk Stichting ZO!

Zie voor een toelichting programma 2.

Structureel voordeel van € 33.000

Diverse mutaties openbare ruimte

Zie toelichting op programma 5.

Structureel nadeel € 128.000 in 2023, € 55.000 in 2024, € 50.000 in 2025 en 2026 en € 20.000 in 2027

Groeimechanisme

Conform financieel-technische uitgangspunten wordt jaarlijks het groeimechanisme toegevoegd. Meer informatie hierover staat in bijlage 1.

Een structureel nadeel van € 301.000 vanaf 2024

Wet gemeenschappelijke regelingen

De gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen betekent dat de komende periode alle GR'en opnieuw vastgesteld moeten worden. Om dit te begeleiden is extra capaciteit nodig.

Een eenmalig nadeel van € 83.000 in 2023 en € 71.000 in 2024

Flexibele schil

Bij ziekte, zwangerschap en dergelijke van medewerkers kan het werk niet altijd opgevangen worden door directe collega's en moet er tijdelijk ingehuurd worden. De inhuur tarieven zijn fors gestegen waardoor extra budget benodigd is om te voorkomen dat taken niet uitgevoerd kunnen worden.

Een structureel nadeel van € 250.000 vanaf 2023

Interim gemeentesecretaris en controller

Vanwege het vertrek van de gemeentesecretaris en tijdelijke vervanging van de concerncontroller is er incidenteel extra budget benodigd.

Een eenmalig nadeel van € 285.000 in 2023

Overgang naar Microsoft 365

Bij Product 6.2 Overhead is de overgang naar Microsoft 365 nader toegelicht

Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 80.953

Bijlage 1 Financieel technische uitgangspunten

Voor het opstellen van de begroting 2024 en de meerjarenramingen 2025 t/m 2027 gelden de volgende financieel technische uitgangspunten.

1. Constante prijzen

Conform voorgaande jaren wordt de systematiek van constante prijzen toegepast, en niet de methode van lopende prijzen. Dat betekent dat zowel de baten als de lasten alleen voor het nieuwe begrotingsjaar worden geïndexeerd, en niet voor de drie jaren daarna. Ook de algemene uitkering rekenen wij door via de methode van constante prijzen.

2. Loon- en prijsontwikkeling/indexatie

Loon- en prijsontwikkeling wordt begroot op basis van de consumentenprijsindex (CPI). Hierbij baseren wij ons op de prognose van het CPI voor het jaar 2024, zoals weergegeven Macro Economische Verkenning 2023, die ook wordt opgenomen in de Meicirculaire 2023. Deze komt uit op 3,1%.

3. Verwerken circulaire gemeentefonds

De grootste inkomstenbron van gemeenten is het gemeentefonds. Normaal gesproken verschijnen er drie circulaire per jaar met informatie over dit fonds: de Meicirculaire, de Septembercirculaire en de Decembercirculaire. Deze verwerken wij als volgt:

- De Meicirculaire verwerken wij als aparte begrotingswijziging, die wij agenderen voor de gemeenteraad waarin de Zomernota wordt besproken. Deze circulaire verschijnt doorgaans te laat om nog door het college in de concept Zomernota verwerkt te worden, en wordt daarom als nazending verstuurd. Het raadsvoorstel voor de Zomernota wordt aangepast met de aanvullende informatie uit de circulaire.
- De Septembercirculaire verwerken wij als aparte begrotingswijziging, die wij agenderen voor de gemeenteraad waarin de Begroting wordt besproken. Deze circulaire verschijnt doorgaans te laat om nog door het college in de Begroting verwerkt te worden, en wordt daarom als aparte begrotingswijziging opgesteld. Het raadsvoorstel voor de Begroting wordt aangepast met aanvullende informatie uit de circulaire.
- De Decembercirculaire leidt niet meer tot een begrotingswijziging in het lopende jaar. Eventuele voor- of nadelen landen in het resultaat van de Jaarrekening. Eventuele meerjarige financiële effecten worden in de eerstvolgende Zomernota verwerkt.

4. Reserveringen uit gemeentefonds

Het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel, waarbij gemeenten vrij zijn in de aanwending hiervan en er geen verantwoording aan het Rijk afgelegd hoeft te worden over de besteding. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen, waarbij er wel een verantwoordingsplicht is.

In de onderstaande tabel is samengevat hoe om wordt gegaan met bepaalde mutaties in het gemeentefonds.

Mutatie	Definitie	Waarvoor inzetten
Algemene mutaties	Generieke mutaties, meestal mutaties waarbij het gemeentefonds de ontwikkeling van de rijksbegroting volgt, ook wel “accres” genoemd	Inzetten als algemeen dekkingsmiddel, voornamelijk voor loon- en prijscompensatie
Taakmutaties	Bijdrage voor nieuwe taken van gemeenten, die via het reguliere verdeelstelsel verdeeld wordt over gemeenten	Reserveren op product algemene uitkering, bij eerstvolgend P&C-document bepalen of overheveling naar beleidsproduct nodig is. Indien niet, dan vrijval naar algemene middelen
Decentralisatie-uitkeringen	Bijdrage voor nieuwe taken, vaak bestemd voor tijdelijke taken bij een selectie van gemeenten	Reserveren op product algemene uitkering, bij eerstvolgend P&C-document bepalen of overheveling naar beleidsproduct nodig is. Indien niet, dan vrijval naar algemene middelen

5. Stelposten uit gemeentefonds

In de berekening van het gemeentefonds zijn op dit moment de volgende stelposten opgenomen (bedragen * € 1.000).

	2023	2024	2025	2026	2027
Verrekening BTW-compensatiefonds	670	670	670	670	670
Stelpost Jeugd		1.950	1.200	600	600

Verrekening BTW-compensatiefonds

Gemeenten kunnen hun BTW verrekenen met het BTW-compensatiefonds (BCF). Deze is gekoppeld aan het gemeentefonds. Als er nog ruimte is onder het BCF-plafond dan wordt dit bedrag overgemaakt via het gemeentefonds. Andersom: als er meer gedeclareerd wordt, volgt er een uitname uit het gemeentefonds. De provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat de begroting van de BCF-verrekening maximaal gebaseerd mag zijn op de meest recent gerealiseerde ruimte onder het plafond. Dit passen wij ook toe.

Stelpost Jeugdhulp

Gemeenten discussiëren al jaren met het Rijk over de te lage compensatie voor de Jeugdhulp. Een Commissie van Wijzen bepaalde in 2021 dat het Rijk 1,9 miljard extra toe zou moeten voegen aan het gemeentefonds, al kan het bedrag in de komende jaren minder worden als er hervormingen doorgevoerd worden. Het kabinet heeft dit bedrag toegezegd voor 2022 en later ook voor 2023, maar nog niet voor de jaren 2024 en daarna. De provinciaal toezichthouder heeft aangegeven dat wij het bedrag in de begroting mogen calculeren, vooruitlopend op definitieve besluitvorming van het Rijk. Dit passen wij ook toe. Het kabinet heeft besloten om de bedragen van de Commissie van Wijzen te verlagen met 100 miljoen in 2024 en 500 miljoen vanaf 2025. De raad is hierover geïnformeerd in de Najaarsnota 2022. De provinciaal toezichthouders hebben aangegeven dat deze budgetneutraal in de begroting verwerkt mag worden: verlagen baten, verlagen lasten. Dit hebben wij ook gedaan. Het betreft € 150.000 in 2024 en € 750.000 vanaf 2025, zowel baten als lasten. Het is verwerkt op taakveld 0.8 “overige baten en lasten”, niet op het product Jeugd. Het is niet duidelijk of gemeenten of het Rijk verantwoordelijkheid dragen voor het niet halen van deze aanvullende bezuinigingen.

6. Algemene uitgangspunten belastingen

De uitgangspunten voor het vaststellen van de tarieven van de onroerendezaakbelasting zijn als volgt:

- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken;
- De tarieven van de onroerendezaakbelasting genereren een opbrengst die gelijk is aan de begrote opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar, inclusief indexering en inclusief de areaaluitbreiding. De index betreft de Consumentenprijsindex (CPI) zoals genoemd in de Meicirculaire. De areaaluitbreiding is gebaseerd op de woningbouwplanning van het laatst vastgestelde Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO).
- De vrij besteedbare ongebonden belastingen worden verhoogd met de Consumentenprijsindex (CPI) uit de Meicirculaire. Dit zijn de OnroerendeZaakBelasting (OZB), de RoerendeZaakBelasting (RZB), de precariobelasting, lijkbezorging, marktgeld, leges en toeristen- en forensenbelasting.

7. Uitgangspunt tariefdifferentiatie instellingen van sociaal belang (motie Omtzigt)

Door een aangenomen amendement van Omtzigt op het Belastingplan 2019 hebben gemeenten de vrijheid gekregen om voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere 'instellingen van sociaal belang' het woningtarief voor de OZB te rekenen in plaats van het vaak hogere tarief voor niet-woningen (artikel 220f Gemeentewet). De voorgestelde wetwijziging roept veel vragen op die niet eenvoudig te beantwoorden zijn. Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk wordt de heffing van OZB een stuk ingewikkelder.

Het toepassen van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie op basis van de voorgestelde wettekst brengt financiële risico's met zich mee en kan leiden tot juridische procedures. Omdat de risico's niet goed te overzien zijn, adviseert de VNG te wachten met de uitvoer van dit amendement tot de gewenste duidelijkheid er is. Zuidplas volgt hierin het advies van de VNG.

8. Rekenrente

De voorgeschreven richtlijnen voor de rekenrente vanuit de BBV worden toegepast met de opstelling van de programmabegroting.

9. Afschrijvingstermijnen

In de financiële verordening 2017 is het afschrijvingsbeleid opgenomen van de gemeente Zuidplas. De financiële verordening wordt herzien in 2022, en is hiermee gekoppeld aan de nieuwe raadsperiode na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. De uitkomsten van het onderzoek naar de afschrijvingstermijnen zullen hierin worden opgenomen.

10. Toerekening van overhead

Overhead wordt als volgt toegerekend. Toerekening aan de leges, begraafplaatsrechten, marktgelden, afvalstoffenheffing en rioolheffing vindt plaats volgens de volgende berekening: het aandeel van de lasten van overhead in de totale lasten van alle taakvelden minus overhead. Toerekening aan grondexploitaties gebeurt op basis van werkelijke tijdsbesteding grondzaken, conform Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) Zuidplas.

11. Verwerken van de groei van de gemeente in de begroting

Zuidplas is de laatste jaren fors gegroeid en zal naar verwachting de komende jaren blijven groeien. De begroting moet continue worden bijgesteld doordat de omvang van zowel de lastenkant als de batenkant van de begroting toeneemt. Er zijn immers meer kosten die we als gemeente moeten maken. Denk aan de

toenemende kosten voor in omvang toenemende te onderhouden openbare ruimte, het stijgende aantal inwoners dat zorg ontvangt, het aantal klantcontacten in het klantcontactcentrum, enz. Maar ook de batenkant neemt toe door de stijgende aantallen. Denk hierbij aan de extra inkomsten uit het gemeentefonds en de OZB-opbrengsten van nieuwe woningen en bedrijfspanden. Wat betreft de inkomstenkant is hiervoor de stelpost groei ontwikkeld, waarin extra inkomsten worden gereserveerd. Voor de werking van deze stelpost verwijzen wij u hieronder naar de stelpost groei. Hiervoor heeft het college eenduidige spelregels opgesteld.

Voor de lastenkant heeft het college een uniforme werkwijze ontwikkeld. Dat wil zeggen dat er een gestandaardiseerde methode is waarin met de Zomernota de groei voor het komende jaar becijferd wordt en gedekt wordt uit de daarvoor beschikbare stelpost groei. Dat is inclusief het in de Zomernota 2020 als nieuw opgevoerde onderdeel, het groeimechanisme.

Groeimechanisme

Het groeimechanisme is een berekening die toont met hoeveel extra budget het personeelsbudget dient te worden verhoogd doordat we als gemeente groeien. Hierdoor kunnen we uitvoering blijven geven aan de dagelijkse werkzaamheden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere werkzaamheden en specifieke werkzaamheden. Onderstaande tabel geeft meer inzicht.

Groeimechanisme Programmabegroting 2024-2027				
Omschrijving	Type	P-budget	Sleutel	Totaal
Beheer openbare ruimte	Specifiek	1.748.463	Aantal m ² openbare ruimte in beheer	34.005
Sociaal team (inkoop)	Specifiek	5.345.290	Aantal inwoners in zorg	-86.947
Overige personeelslasten	Regulier	21.612.032	Aantal inwoners	353.663
				300.720

Over het algemeen wordt de reguliere sleutel toegepast. De reguliere sleutel houdt rekening met de geprognosticeerde groei van het aantal inwoners. Daarnaast zijn er een tweetal specifieke sleutels opgenomen. De eerste betreft het beheer van de openbare ruimte waar de sleutel het aantal vierkante meters openbare ruimte in beheer is. Bij oplevering van een park of overdracht van een weg in beheer naar de gemeente is het van belang dat hiervoor ook de benodigde personele capaciteit beschikbaar komt. Aangezien dat dit sterk afwijkend kan zijn van het aantal inwoners is hiervoor een specifieke sleutel opgesteld. De tweede specifieke sleutel is de sleutel aantal inwoners in zorg dat toegepast wordt voor de berekening van het benodigde budget van het sociaal team. Ook hier zien we een sterk afwijkende groei, het aantal inwoners in zorg groeit de afgelopen jaren immers harder dan het aantal inwoners zelf. Het sociaal team moet meegroeien om het huidige niveau van dienstverlening te kunnen handhaven.

De weging bij de specifieke onderdelen staat op 100% omdat er een 1 op 1 relatie zichtbaar is. Bij de reguliere sleutel is berekend dat er in veel gevallen niet een 1 op 1 relatie is met de werkzaamheden. Deze berekening geeft een gewogen gemiddelde van 60% weer. Het gevolg is dat er niet voor 100% budget gevraagd hoeft te worden omdat er dus niet overal een 1 op 1 relatie is, er wordt 60% gevraagd. Onderstaande tabel laat zien dat voor 20% van onze werkzaamheden er een direct klantencontact geldt en daarbij een 100% relatie. Echter bij 80% van de werkzaamheden zien we geen direct klantencontact, de relatie is bepaald op 50%. Gemiddeld spreken we dan over een weging van 60% welke opgenomen is in het groeimechanisme.

	Aantal	Relatie
Direct klantencontact	20%	100%
Niet direct klantencontact	80%	50%
Gemiddeld gewogen		60%

12. Stelposten in de begroting

Stelposten zijn tijdelijke begrotingsposten, die nodig zijn omdat naar verwachting in de toekomst lasten gemaakt moeten worden. De precieze plek van deze lasten in de structuur van programma's en producten is echter nog niet duidelijk. In onze begroting staan drie stelposten: Prijs, Groei en Loon. De stelposten zijn structureel van aard, niet incidenteel. Hieronder wordt per stelpost toelichting gegeven.

Stelpost Prijs

Jaarlijks worden er structurele middelen gereserveerd in de Stelpost Prijs. Hierdoor is er dekking beschikbaar om de koopkracht op peil te behouden. Inflatiecorrectie wordt hierdoor niet standaard toegekend aan budgetten, ter voorkoming dat het budget onnodig verhoogd wordt en er daardoor lucht in de begroting ontstaat. De provinciale toezichthouder ziet toe op realistische ramingen in de gemeentelijke begroting, en daarmee het behoud van koopkracht door de gemeente. De Stelpost Prijs heeft tot doel om de koopkracht van de begroting in stand te houden en is daarmee niet vrij besteedbaar. In het begrotingsjaar wordt een voorstel aan de raad voorgelegd om budget te verhogen, met als oorzaak dat kosten zijn gestegen. Met begrotingsjaar wordt bedoeld: t+1. Als de stelpost is gemaakt bij de Meicirculaire 2022 of Begroting 2023, wordt deze ingezet bij de Zomernota 2023 of Najaarsnota 2023. Na besluitvorming van de raad wordt het budget van de stelpost dan overgeheveld naar het betreffende programma waar nadelen zijn ontstaan.

Er zijn twee uitzonderingen op deze systematiek:

1. De begrotingen van verbonden partijen worden standaard van de stelpost prijs afgehaald, behalve nieuwe beleidskeuzes of taken. Dit wordt verwerkt in de Zomernota.
2. Het subsidiejaarprogramma wordt standaard van de stelpost afgehaald. Dit wordt verwerkt in de Begroting.

Stelpost groei

Bij de Perspectiefnota 2018 is de Stelpost Groei geïntroduceerd. De aanleiding hiervoor was de feitelijke groei van de gemeente Zuidplas en daarmee de constatering dat een groeiende gemeente andere en hogere kosten kent dan een beheergemeente. Zo moet er worden geanticipeerd op alle vlakken van dienstverlening van de gemeente zoals de zorg, openbare ruimte, maatschappelijke ondersteuning en veiligheid, maar ook de ambtelijke organisatie. Om deze groei te kunnen betalen is de Stelpost Groei geïntroduceerd.

Het mechanisme bestaat uit het reserveren van een deel van toekomstige inkomsten, waarbij wordt geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen. Dit doen we volgens een jaarcyclus. Bij de Zomernota (o.b.v. de Meicirculaire) worden toekomstig inkomsten geraamd, bestaande uit de verwachte hogere inkomsten uit het gemeentefonds en geraamde hogere inkomsten OZB als gevolg van areaal uitbreidingen. Bij tussenrapportages wordt aanspraak gemaakt op de reservering. De gevormde stelpost groei wordt daarmee ingezet om dekking te bieden voor de stijgende kosten van de dienstverlening van Zuidplas doordat

de gemeente groeit. Per jaareinde valt het eventuele overschot vrij in het rekeningresultaat en wordt via resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

De stelpost groei wordt niet ingezet voor nieuwe taken of doordat de kwaliteit van de dienstverlening aangepast wordt maar puur om de hoeveelheid werkzaamheden tegen de huidige kwaliteit uit te kunnen blijven voeren. Ofwel om de huidige dienstverlening op peil te houden.

Over de mate van bestedingsvrijheid van de stelpost groei, is het college van mening dat het niet compenseren van groei, een indirecte bezuiniging tot gevolg heeft.

De basis aanwending kan worden opgedeeld in drie onderdelen:

1. Groeimechanisme personeelsbudget als financieel technisch uitgangspunt bij de Zomernota;
2. Andere groei (reguliere budgetten zoals zorg en openbare ruimte) via aanvraag bij de Zomernota 2023 of Najaarsnota 2023, eventueel separaat raadsvoorstel.

Stelpost loon

Deze stelpost loon dient om Cao-ontwikkelingen (inclusief pensioenpremies) in het personeelsbudget op te vangen. Let op, dit geldt niet voor pensioenverplichtingen van wethouders. De stelpost wordt alleen bij een definitieve vaststelling van de Cao daadwerkelijke toegerekend aan het personeelsbudget. Het budget in de stelpost is niet leidend voor het verwerken van de Cao; dat is de daadwerkelijke cao-ontwikkeling. Dat betekent dat er budget over kan blijven of dat er een tekort is. Dat zal automatisch verrekend worden in het meerjaarsaldi.

Overzicht voeding en inzet van stelposten

In het onderstaande overzicht staat wanneer en hoe de drie stelposten muteren.

	Stelpost Prijs	Stelpost Groei	Stelpost Loon
Primaire voeding van de stelpost	Nominale ontwikkeling Meicirculaire gemeentefonds	Groei verdeelmaatstaven Meicirculaire gemeentefonds + Ozb areaal uitbreiding	Nominale ontwikkeling Meicirculaire gemeentefonds
Wanneer inzetten stelpost?	Bij Zomernota of Najaarsnota	Bij Zomernota of Najaarsnota	Bij Zomernota of Najaarsnota
Indien geen volledige besteding huidig begrotingsjaar	Vrijval bij Najaarsnota	Vrijval bij Najaarsnota	Vrijval bij Najaarsnota
Nog muteren bij verschijnen Septembercirculaire gemeentefonds?	Alleen wanneer Consumentenprijsindex meer dan 1% afwijkt van Meicirculaire	Alleen wanneer effect op aantallen meer dan € 50.000 positief afwijkt dan bij Meicirculaire	Alleen wanneer Consumentenprijsindex meer dan 1% afwijkt van Meicirculaire

Bijlage 2 Verbonden partijen

Op basis van artikel 34b van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling vóór 15 april de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten, en voor 30 april de begroting. De raden worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen op de conceptbegrotingen. De jaarrekeningen worden in de vorm van verantwoordingsdocumenten ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze bijlage wordt u inzicht gegeven in de mutaties op de begrotingen van de verbonden partijen en het financiële effect hiervan op de begroting van Zuidplas. De bijstelling van de verbonden partij wordt verbijzonderd naar loon- en prijsstijgingen en bijstellingen in het beleid. In de desbetreffende programma's wordt dit nader toegelicht.

Zomernota 2023							bedragen * € 1.000
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen	index	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	
Loonindex 2024*	6,40%						
Prijsindex 2024*	9,00%						
Regio Midden Holland		77.238	77.238	77.238	77.238	77.238	
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		-	11.875	11.875	11.875	11.875	
<i>Nieuw beleid 2024</i>		-	-	-	-	-	
<i>Afrekening 2022</i>		-	-	-	-	-	
Nieuwe bijdrage Regio Midden Holland	FKGR*	77.238	89.113	89.113	89.113	89.113	
ODMH BWT		1.993.495	2.034.164	2.034.164	2.034.164	2.034.164	
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		-	169.276	169.276	169.276	169.276	
<i>Nieuw beleid 2024</i>		-	-	-	-	-	
<i>Afrekening 2022</i>		-	-	-	-	-	
Nieuwe bijdrage ODMH BTW	FKGR*	1.993.495	2.203.440	2.203.440	2.203.440	2.203.440	
ODMH Milieu		1.624.464	1.624.464	1.624.464	1.624.464	1.624.464	
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		-	184.731	184.731	184.731	184.731	

<i>Nieuw beleid 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage aan ODMH Milieu	FKGR*	1.624.464	1.809.195	1.809.195	1.809.195
Veiligheidsregio		2.548.453	2.548.453	2.548.453	2.548.453
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		-	186.547	186.547	186.547
<i>Nieuw beleid 2024</i>		-	291.776	291.776	291.776
<i>Afrekening 2022</i>		-	-	-	-
Nieuwe bijdrage aan Veiligheidsregio	FKGR*	2.548.453	3.026.776	3.026.776	3.026.776
RDOG (Hecht)		3.130.000	3.130.000	3.130.000	3.130.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		-	289.000	289.000	289.000
<i>Nieuw beleid 2024</i>		-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>		-	-	-	-
Bijdrage aan RDOG (Hecht)	FKGR*	3.130.000	3.419.000	3.419.000	3.419.000
Werkvoorzieningschap Promen		1.829.000	1.729.000	1.629.000	1.529.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		2.000	168.000	174.000	106.000
<i>Nieuw beleid 2024</i>		-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>		-	-	-	-
Bijdrage aan Promen		1.827.000	1.897.000	1.803.000	1.719.000
Grondbank RZG Zuidplas		-	-	-	-
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>		-	-	-	-
<i>Nieuw beleid 2024</i>		-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>		-	-	-	-

Bijdrage aan Grondbank	-	-	-	-	-
Streekarchief Midden Holland	272.364	287.314	287.314	287.314	287.314
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	-	20.134	20.134	20.134	20.134
<i>Nieuw beleid 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Bijdrage aan Streekarchief Midden Holland	FKGR* 272.364	307.448	307.448	307.448	307.448
Recreatieschap Hitland	270.734	271.641	272.659	272.659	272.659
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	-	10.134	10.134	10.134	10.134
<i>Nieuw beleid 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Bijdrage aan recreatieschap Hitland	270.734	281.775	282.793	282.793	282.793
Recreatieschap Rottemeren	161.200	177.680	178.347	178.347	178.347
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	-	11.700	11.700	11.700	11.700
<i>Nieuw beleid 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Bijdrage aan recreatieschap Rottemeren	161.200	189.380	190.047	190.047	190.047
Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten	2.060.000	2.060.000	2.060.000	2.060.000	2.060.000
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Nieuw beleid 2024</i>	15.000	162.000	132.000	132.000	132.000
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Bijdrage aan GR IJsselgemeenten	2.045.000	2.222.000	2.192.000	2.192.000	2.192.000
Bedrijfschap Gouwe Park	-	-	-	-	-

<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Nieuw beleid 2024</i>	-	-	-	-	-
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Bedrijvenschap Gouwe Park	-	-	-	-	-
Stichting Zuidplas Ondersteunt!	5.770.729	5.106.759	5.106.759	5.106.759	5.106.759
<i>Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	-	422.100	422.100	422.100	422.100
<i>Nieuw beleid 2024</i>	352.262	1.136.108	827.069	827.069	827.069
<i>Afrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
Bijdrage aan Stichting Zuidplas Ondersteunt!	FKGR* 6.122.991	6.664.967	6.355.928	6.355.928	6.355.928
Totaal bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen Zomernota 2023	20.072.939	22.110.094	21.678.740	21.594.740	21.510.740
Totaal bijdragen Verbonden partijen PB 2024	19.737.677	19.046.713	18.948.398	18.848.398	18.848.398
Bruto effect op de begroting van Zuidplas	335.262	3.063.381	2.730.342	2.746.342	2.662.342
<i>Waarvan: Loon- en prijsontwikkeling 2024</i>	17.000	1.635.497	1.611.497	1.627.497	1.543.497
<i>Waarvan: afrekening jaarrekening 2022</i>	-	-	-	-	-
<i>Waarvan: Nieuw beleid 2024</i>	352.262	1.427.884	1.118.845	1.118.845	1.118.845
Dekking in principe uit stelpost prijs (te beoordelen bij Voorjaarsnota 2023)	17.000	1.635.497	1.611.497	1.627.497	1.543.497
Netto effect op het begrotingssaldo van Zuidplas	-352.262	-1.427.884	-1.118.845	-1.118.845	-1.118.845
<i>* FKGR = financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen</i>					
Totaal bijstelling in bijdragen aan verbonden partijen	-352.262	-1.427.884	-1.118.845	-1.118.845	-1.118.845
Compensatie via Gemeentefonds (Loon- en prijsontwikkeling)	-17.000	1.635.497	1.611.497	1.627.497	1.543.497

Bijlage 3 Inzicht in stelposten prijs en groei

In de financieel technische uitgangspunten is toegelicht wat het doel is van de stelposten in de begroting.

De stelposten hadden de volgende omvang, zoals ook zichtbaar gemaakt is in de Begroting 2023:

Totaal 3 stelposten	2023	2024	2025	2026
[Redacted content]				

Bij deze Zomernota zijn alle stelposten naar € 0 gebracht en ingezet, conform de doelen van de financieel technische uitgangspunten. De stelpost prijs biedt dekking voor bijvoorbeeld indexatie van de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen. De stelpost groei biedt dekking voor een deel van het nadeel op Jeugdhulp. De stelpost loon biedt dekking voor de nieuwe Cao. Voor alle stelposten geldt dat de kostenstijgingen groter waren dan de beschikbare dekking. Dit vanwege de uitzonderlijk hoge kostenstijgingen in onze begroting.

De Mei- en Septemercirculaire vormen weer dekking voor nieuwe stelposten in de Begroting 2024.

Bijlage 4 Mutaties op de investeringen

In de onderstaande tabel staan de mutaties op de investeringskredieten in deze Zomernota. De inhoudelijke toelichtingen op deze kredieten zijn te vinden op de betreffende programma's.

Investeringen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2023	2024	2025	2026	2027	
<i>Investeringen jaarschijf 2026 uit het MIP</i>	-3.066	-4.705	-13.361	-11.705	-12.795	
Progr. 3. Bijstelling IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	718	-6.161	670	-	-	
Progr. 3. Bijstelling IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	841	10.225	-4.106	-4.256	-	
Progr. 3. Bijstelling IHP - Donge - Uitbouw (Esse Zoom)	605	4.383	-3.790	-	-	
Progr. 3. Bijstelling IHP - Donge - Verbouw (Esse Zoom)	-	-127	-795	-	-	
Progr. 3. Bijstelling IHP - Wolga (Esse Zoom)	-150	-4.392	-	-	-	
Progr. 3. Bijst. IHP - tijdelijke huisvest. inricht NWK, EZ (progr. 3)	-	146	-146	-	-	
Progr. 3. Bijst. IHP - tijdelijke huisvest. inricht NWK, EZ (progr. 3)	70	-	-70	-	-	
Progr. 3. IHP 23 - Bestaande huisv - Uitbreiding	-	-2.674	-642	-990	-1.186	
Progr. 3. IHP 23 - Bestaande huisv - Nieuwbouw/renovatie	-	-3.960	-2.525	-3.530	-2.446	
Progr. 3. IHP 23 - Bestaande huisv - 1e inrichting	-	-	-263	-35	-53	
Progr. 3. IHP - Circulaire modules	-2.400	-	-	-	-	
Progr. 3. Bijstellen kapitaallasten Sportpark Swanla	-2.316	-	-	-	-	
Progr. 3. Veld 4 w Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	-	-	-	-	-807	
Progr. 3. Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2027)	-	-	-	-	-6	
Progr. 3 Veld 2 w Groeneweg kunstgras (MIP 2027)	-	-	-	-	-11	
Progr. 3. Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2025)	-	-	-22	-	-	
Progr. 3. Veld 1 kunstgras korfbal hoofdveld KV IJsselvogels (MIP 2026)	-	-	-	-124	-	
Progr. 3. Veld 2 kunstgras korfbalveld KV IJsselvogels (MIP 2026)	-	-	-	-124	-	
Progr. 3. Veldverlichting korfbal Moordrecht	-10	-	-	14	-	
Progr. 3. Veldverlichting veld 4, 5 en 6 voetbalver Nwk	-58	-	-	-	101	

Progr. 5. Onderzoek duurzame mobiliteit	-200	-	-	-	-
Progr. 5. Investerings Wegen	-	-1.503	-1.058	-1.929	-
Progr. 5. Nieuwe jaarschijf Wegen (integrale werken) 2027	-	-	-	-	-14.789
Progr. 5. Investerings Groen	-	-24	-24	-24	-
Progr. 5. Investerings Kunstwerken	-	-73	-115	-108	-
Progr. 5. Nieuwe jaarschijf Investerings kunstwerken (integrale werken) 2027	-	-	-	-	-828
Progr. 5. Investerings Openbare verlichting	-	-42	-60	-77	-
Progr. 5. Nieuwe jaarschijf: Investerings OVL (integrale werken) 2027	-	-	-	-	-587
Progr. 5. Investerings Riolering/ water	-	-280	-287	-447	-
Progr. 5. Nieuwe jaarschijf Riolering/Water (integrale werken) 2027	-	-	-	-	-3.429
Progr. 5. Nieuwe jaarschijf: Investerings kunstwerken (solitaire werken) 2027	-	-	-	-	-828
Progr. 5. Investerings OVL :	-	-42	-60	-	-
Progr. 5. Investerings OVL :	-	-	-	-77	-
Progr. 5. Vervanging armaturen Gouwepark	-	-180	-70	-	-
Progr. 5. Indexeren kredieten voertuigen	-165	-	-	-	-
Jaarschijf 2027 niet kopiëren van 2026	-	-	-	-	12.075
Totaal	-3.066	-4.705	-13.361	-11.705	-12.795

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 5 Mutaties op de reserves en voorzieningen

In de onderstaande tabel staan de mutaties op de reserves en voorzieningen in deze Zomernota. De inhoudelijke toelichtingen op deze kredieten zijn te vinden op de betreffende programma's.

Reserves en voorzieningen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
9.1: Reserves		107	-0	-0	0	1
Opheffen reserve vastgoed, verwijderen begroting		45	45	45	45	45
Sport en beweegroute Moordrecht		-170	-	-	-	-
Noodfonds energie (storting algemene reserve)		250	-	-	-	-
Indexatie kredieten voertuigen (reserve afvalstoffenheffing)		-	-14	-14	-14	-14
Budget neutraal		-17	-17	-17	-17	-17
9.2: Voorzieningen		120	694	735	725	1.508
Prijsindexatie MJOP (voorzieningen)		230	230	230	230	230
Dekking uit voorziening riolering		-441	-29	-38	-48	-63
Toevoeging voorziening wegen		420	500	550	550	550
Indexatie kredieten voertuigen (voorziening riolering)		-	-1	-1	-1	-1
Overige mutaties		-82	-	-	-	-
Technische aanpassing, aansluiting jaar 2026 en 2027		-	-	-	-	797
Budget neutraal		-6	-6	-6	-6	-6
Totaal		228	693	735	725	1.508

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 6 Programma duurzaamheid

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, klimaatadaptief, waterrobuust en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en de doelen in het collegeprogramma te realiseren worden de inspanningen zoals opgenomen in de programmabegroting 2023-2026 en voorliggende zomernota verkend dan wel uitgevoerd.

De opgave duurzaamheid is omvangrijk, complex en volop in ontwikkeling. Regie, sturing en samenhang is noodzakelijk om de transitie naar een duurzaam Zuidplas aan te jagen. Daarom wordt komend half jaar gewerkt aan een nieuw programmaplan duurzaamheid. In het programmaplan gaat het niet alleen over duurzaamheidsdoelen, inspanningen en middelen die noodzakelijk zijn om de ambitie dichterbij te brengen, maar ook over duurzamer denken en doen. De scope van het programma zal komende tijd bepaald worden.

Met een veranderstrategie en sturingsprincipes wordt de transitie aangejaagd. Voor de realisatie van de doelen en inspanningen hebben we onze eigen collega's, diverse partners, ondernemers en inwoners nodig. Participatie is dan ook een belangrijk onderdeel van het programma duurzaamheid.